

Tieslietu ministrija

**JURISDIKCIJA,
PIEMĒROJAMĀIS LIKUMS,
NOLĒMUMU ATZĪŠANA UN IZPILDE
UN SADARBĪBA UZTURĒŠANAS
SAISTĪBU LIETĀS**

2012

S.Daugule

izmantojot Dr.iur I.Kučinas un Prof. P.R. Beaumont
lekciju materiālus,

sadarbojoties ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrāciju
un Tieslietu ministrijas Starptautisko privāttiesību nodaļas
vadītāju Evitu Drobiševsku

Šī brošūra

“Jurisdikcija, piemērojamais likums,
 nolēmumu atzīšana un izpilde un
sadarbība uzturēšanas saistību lietās”
ir veidota ar Eiropas Komisijas
īpašās programmas “Civiltiesības” atbalstu.
Par brošūras saturu atbild Tieslietu ministrija.
Eiropas Komisija nav atbildīga
par jebkādu brošūrā ietvertās informācijas
izmantošanu.

Brošūras vāka attēlu zīmējusi
piecus gadus vecā Beāte – bērns no šķirtas ģimenes.

SATURS

1. Ievads	5
2. Regulas Nr. 4/2009 terminoloģija un darbības joma	7
3. Dalībvalstu centrālo iestāžu sadarbības mehānisms Regulā Nr. 4/2009	9
4. Juridiskā palīdzība Regulā Nr. 4/2009.	15
5. Vienoti un saskaņoti lietu piekritības un piemērojamā likuma noteikumi Regulā Nr. 4/2009	20
5.1. Lietu piekritības noteikumi	20
5.2. Piemērojamā likuma noteikumi	24
6. Vienoti nolēmuma atzīšanas un izpildes noteikumi uzturēšanas līdzekļu lietās un nolēmuma spēks citā dalībvalstī	29
6.1. Vispārīga informācija	29
6.2. “Ātrais celiņš”	30
6.3. “Tradicionālais” celiņš	33
6.4. Notariālo aktu jeb publisko aktu izpildes noteikumi	36
7. Valsts iestādes kā pieteikuma iesniedzēji.	38
8. Pārejas noteikumi	40
9. Noderīgas saites	41
10. PIELIKUMS – Palīgs Regulas Nr. 4/2009 pielikumu veidlapu aizpildīšanā	42

1. IEVADS

2008. gada 18. decembrī Eiropas Savienības Padomē tika pieņemta Regula (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās* (turpmāk – Regula Nr. 4/2009), kuras piemērošana Latvijā, tāpat kā citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, izņemot daļēji Dāniju, tika uzsākta 2011. gada 18. jūnijā. Regula Nr. 4/2009 ir Eiropas Savienības atbilde uz pieaugošo personu migrāciju un “starptautisko” ģimenes tiesisko attiecību veidošanos un līdz ar to pieaugošo pārrobežu uzturēšanas līdzekļu piedziņas lietu skaitu.

Jāatzīmē, ka Latvijā, tāpat kā pārējās Eiropas Savienības dalībvalstīs, saskaņā ar regulējumu, kas tika izmantots pirms Regulas Nr. 4/2009 piemērošanas uzsākšanas dienas, nebija problemātiski panākt nolēmuma pieņemšanu pārrobežu uzturēšanas saistību jomā. Tomēr lielā skaitā gadījumu bija problemātiski panākt šādu nolēmumu par uzturēšanas līdzekļu piedziņu izpildi ārvalstīs. Tā kā Padomes 2000. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civilīetās un komercīetās** (turpmāk – Regula Nr. 44/2001) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem***, neparedzēja sadarbības mehānismu nolēmumu atzīšanā un izpildē, personām pašām bija pienākums vērsties attiecīgajās ārvalstīs kompetentajās iestādēs, lai panāktu tām labvēlīga nolēmuma izpildi šajā valstī. Tomēr daudzos gadījumos personas pašas bez juridiskās palīdzības un ievērojamiem finanšu līdzekļiem nebija spējīgas šos noteikumus izpildīt. Šāda situācija, ņemot vērā uzturēšanas līdzekļu piedziņas sociāli un finansiāli jutīgos iemeslus, nebija apmierinoša.

Tādēļ tika definēts Regulas Nr. 4/2009 vispārējs mērķis – likvidēt visus vēl atlikušos šķēršļus uzturēšanas līdzekļu piedziņai Eiropas Savienībā, kas dotu iespēju radīt tādu tiesisko vidi, kas ļauj uzturēšanas līdzekļu kreditoriem viegli, ātri un lielākoties bez maksas iegūt izpildes rīkojumu, kas būtu brīvi un bez šķēršļiem izpildāms Eiropas Savienības tiesiskajā telpā. Šim mērķim tika pakārtoti šādi uzdevumi:

- 1) veicināt tiesisko noteiktību, nosakot vienotus un saskaņotus piekritības un piemērojamā likuma noteikumus pārrobežu uzturēšanas līdzekļu piedziņas lietās;
- 2) noteikt vienotus nolēmuma atzīšanas un izpildes noteikumus uzturēšanas līdzekļu lietās un panākt to, ka vienā dalībvalstī uzturēšanas saistību lietās pieņemtam nolēmumam citā dalībvalstī bez papildus formalitātēm ir piešķirams tāds pats spēks kā dalībvalstī, kurā tas ir pieņemts;

* Padomes 2008. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās. Publicēta 10/01/2009 *Oficiālajā Vēstnesī* L 007, 0001. – 0079. lpp.

** Padomes 2000. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civilīetās un komercīetās. Publicēta 16/01/2001 *Oficiālajā Vēstnesī* L 012, 0001. – 0023. lpp.

*** Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem. Publicēta 30/04/2004 *Oficiālajā Vēstnesī* L 143, 0015. – 0039. lpp.

- 3) izveidot dalībvalstu sadarbības mehānismu, kas ļautu dalībvalstu centrālajām iestādēm pārstāvēt uzturēšanas līdzekļu kreditoru intereses;
- 4) nodrošināt piedziņas efektivitāti un regularitāti.

Par to kādā veidā šie minētie mērķi ir sasniegti un atspoguļoti Regulā Nr. 4/2009, tiesa gan ne augstāk minētajā secībā, tiks mēģināts atbildēt šajā materiālā.

Tomēr pirms uzsākt Regulas Nr. 4/2009 analīzi nevar neminēt Regulas Nr. 4/2009 ciešo saistību ar darbu, kas paralēli Regulas Nr. 4/2009 izstrādei risinājās Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences un vainagojās rezultātā – Hāgas 2007. gada Protokolā par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem* (turpmāk – Hāgas Protokols) un Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijā par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu** (turpmāk – Hāgas Konvencija) (Hāgas Konvencija vēl Latvijai nav saistoša, bet varētu kļūt saistoša 2013. gada sākumā, kad Eiropas Savienība tās dalībvalstu vārdā būs apstiprinājusi šo konvenciju. 2011. gada 9. jūnijā tika pieņemts Eiropas Savienības Padomes lēmums (2011/432/ES) par to, lai Eiropas Savienības vārdā apstiprinātu Hāgas 2007. gada 23. novembra konvenciju par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu***. Pēc tam, kad saskaņā ar minēto Eiropas Savienības Padomes lēmumu Eiropas Savienības dalībvalstis līdz 2012. gada 10. decembrim paziņos Komisijai nepieciešamo informāciju par šīs konvencijas ieviešanu, Eiropas Savienība Hāgas Konvencijas depozitārā deponēs šīs konvencijas apstiprināšanas instrumentu). Regula Nr. 4/2009 ir cieši saistīta ar šiem abiem Hāgas instrumentiem – ja attiecībā uz pārrobežu uzturēšanas līdzekļu lietās piemērojamiem tiesību aktiem darbs bija pabeigts jau Hāgā un Regulā Nr. 4/2009 vienkārši tika ietverta atsauce, ka piemērojamo likumu nosaka saskaņā ar Hāgas Protokolu (Regulas Nr. 4/2009 15. pants), tad attiecībā uz Hāgas Konvenciju, jāmin, ka, izstrādājot Regulu Nr. 4/2009, Eiropas Savienības dalībvalstu minimālais mērķis bija pārņemt Regulā Nr. 4/2009 Hāgas Konvencijas ietvaros panāktās vienošanās un turpināt vienoties par vēl ciešāku sadarbību un lielākām garantijām uzturēšanas līdzekļu kreditoram Eiropas Savienībā kā Hāgas Konvencijā noteiktās.

* Hāgas 2007. gada Protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/conventions/txt39en.pdf> [sk.10.04.2012.].

** Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencija par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu. Pieejama: <http://www.hcch.net/upload/conventions/txt38en.pdf> [sk.10.04.2012.].

*** Eiropas Savienības Padomes 2011. gada 9. jūnijā lēmums (2011/432/ES) par to, lai Eiropas Savienības vārdā apstiprinātu Hāgas 2007. gada 23. novembra konvenciju par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu. Publicēts 22/07/2011 Oficiālajā Vēstnesī L 192, 0039. – 0050. lpp.

2. REGULAS NR. 4/2009 TERMINOLOĢIJA UN DARBĪBAS JOMA

Regulā Nr. 4/2009 tiek lietots Latvijas tiesību sistēmai neraksturīgs termins – “uzturēšanas līdzekļi”/“uzturēšanas saistības”. Ar šo terminu tiek apzīmētas visa veida uzturēšanas saistības, kas izriet no ģimenes attiecībām, vecāku un bērnu attiecībām, laulības vai radniecības attiecībām. Šis termins ietver arī Latvijas tiesību sistēmai neraksturīgas uzturēšanas saistības, kas pastāv citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, piemēram, starp brāļiem un māsām vai starp partneriem. Latvijas tiesām, piemērojot Regulu Nr. 4/2009, var dažkārt nākties izskatīt dažādas prasības par uzturēšanas līdzekļu piedziņu. Minētais ir iespējams, jo, piemērojot Hāgas Protokolu, uz kuru ir atsaucē Regulas Nr. 4/2009 15. pantā, Latvijas tiesām var nākties piemērot ārvalsts likumu. Tāpat Latvijas materiālajās tiesību normās – Civillikumā – uzturēšanas līdzekļi tiek apzīmēti atšķirīgi, atkarībā no tā, no kādām attiecībām rodas pienākums tos maksāt. Ja pienākums rodas no vecāku bērna attiecībām iepretim bērnam, Civillikumā lietots termins “uzturlīdzekļi bērnam”. Ja maksāšanas pienākums rodas no laulāto attiecībām, Civillikumā lietots termins “līdzekļi laulātā uztura vai iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai”*. Ja pienākums rodas no vecāku bērna attiecībām iepretim vecākam/vecvecākam, Civillikumā tiek lietots termins “apgādāšanas pienākums”**. Tādējādi arī Latvijas tiesību sistēmā rodas nepieciešamība apzīmēt šos dažādos uzturēšanas līdzekļu veidus ar vienu terminu, kad nepieciešams aptvert visus uzturēšanas līdzekļu veidus kopumā.

Pēc šiem vārdiem par Regulā Nr. 4/2009 lietoto terminoloģiju ir jau nojaucama Regulas Nr. 4/2009 darbības joma. Regulas Nr. 4/2009 1. pants “Darbības joma” paredz, ka šo regulu piemēro uzturēšanas saistībām, kas izriet no ģimenes attiecībām, vecāku un bērnu attiecībām, laulības vai radniecības attiecībām. Regulas Nr. 4/2009 preambulas 11. apsvērums paskaidro, ka šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj visas uzturēšanas saistības, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām, lai tādējādi nodrošinātu vienādu attieksmi pret visiem uzturēšanas līdzekļu kreditoriem, un ka šajā regulā jēdzienu “uzturēšanas saistības” būtu jāinterpretē autonomi. Tādējādi, Regula Nr. 4/2009 vienlīdz attiecas uz visiem uzturēšanas līdzekļu kreditoriem, vienīgi attiecībā uz bērnu uzturlīdzekļu kreditoriem ir paredzēti labvēlīgāki un dāsnī bezmaksas juridiskās palīdzības noteikumi. Jāatzīst, ka šī ir Regulas Nr. 4/2009 būtiska atšķirība no iepriekš minētās Hāgas Konvencijas, kas, galvenokārt, centrējas uz bērnu uzturlīdzekļu kreditoriem un ierobežotā apjomā uz laulāto uzturēšanas līdzekļiem. Tikai ar deklarāciju Hāgas Konvencijas dalībvalstīs var deklarēt, ka tās paplašinās Hāgas Konvencijas piemērošanu uz citām uzturēšanas līdzekļu saistībām.

* Saeimā tiek skatīts likumprojekts “Grozījumi Civillikumā”, kas paredz turpmāk lietot terminu “līdzekļi laulātā iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai”.

** Saeimā tiek skatīts likumprojekts “Grozījumi Civillikumā”, kas paredz turpmāk lietot terminu “uzturlīdzekļi vecākam”.

Nedaudz jāpievēršas arī termina “tiesa” definējumam Regulā Nr. 4/2009. Regulas Nr. 4/2009 2. panta 2. punkts paredz, ka šajā regulā ar jēdzienu “tiesa” saprot arī dalībvalstu administratīvās iestādes, kuru kompetencē ietilpst uzturēšanas saistību lietas – ar nosacījumu, ka tādas iestādes garantē objektivitāti un pušu tiesības tikt uzklaustām, un ka to nolēmumus saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tās izveidotas –

- i) var pārsūdzēt vai pārskatīt tiesas iestādē un
- ii) tiem ir tāds pats spēks un sekas kā tiesu iestāžu pieņemtiem nolēmumiem tādos pašos jautājumos.

Tādas administratīvās iestādes ir uzskaitītas X pielikumā. Jāatzīst, ka šīs Regulas Nr. 4/2009 2. panta 2. punkts izraisīja karstas diskusijas Regulas Nr. 4/2009 izstrādes laikā. Šī punkta nepieciešamība ir saistīta ar to, ka ne visās Eiropas Savienības dalībvalstīs strīdus uzturēšanas saistību lietās izšķir tiesa (šeit nav runa par notariālajiem aktiem, kas ietver pušu vienošanos par uzturēšanas līdzekļiem, to maksāšanas kārtību un apmēru). Īpaši Skandināvijas valstīs kompetence lemt par uzturēšanas līdzekļiem ir administratīvajām iestādēm, iespējams, lai paātrinātu lēmuma pieņemšanu. Savukārt, Regulas Nr. 4/2009 nolūkiem nebūtu pareizi attiecināt Regulu Nr. 4/2009 tikai un vienīgi uz tiesām klasiskajā izpratnē, tādējādi, apejot virkni Eiropas Savienības dalībvalstu, kurās lēmumi uzturēšanas saistību lietās tiek pieņemti administratīvajās iestādēs, kas vairāk ir piederīgas valsts pārvaldei jeb izpildvarai, nevis tiesu varai. Tādējādi Regulā Nr. 4/2009 tika rasts risinājums, ka Regulas Nr. 4/2009 2. panta 2. punkts paredz, ka šajā regulā ar jēdzienu “tiesa” saprot arī Eiropas Savienības dalībvalstu administratīvās iestādes, kuru kompetencē ietilpst uzturēšanas saistību lietas – ar nosacījumu, ka tādas iestādes garantē objektivitāti un pušu tiesības tikt uzklaustām, kā arī ir pakļautas citām 2. panta 2. punktā minētajām garantijām. Tādējādi arī šajā materiālā, lietojot Regulas Nr. 4/2009 terminu “tiesa”, jāatceras, kas tas dažkārt ietver arī Eiropas Savienības dalībvalstīs uzturēšanas līdzekļu lietās kompetentās administratīvās iestādes.

3. DALĪBVALSTU CENTRĀLO IESTĀŽU SADARBĪBAS MEHĀNISMS REGULĀ NR. 4/2009

Regulas Nr. 4/2009 sadarbības mehānisma noteikumi ir tā šīs regulas sadaļa, no kuras visticšāko labumu izjutīs uzturēšanas līdzekļu kreditors. Ja šobrīd pēc Regulas Nr. 4/2009 piemērošanas uzsākšanas dienas Latvijas uzturlīdzekļu bērnam kreditori vaicā, kā būtu jārikojas, lai pieņemtu nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā dzīvo atbildētājs, atbilde ir vienkārša – jāvērsas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā, kas ir Latvijas centrālā iestāde Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai*. Latvijā dzīvojošam prasītājam varbūt būs jāveic daži tulkošanas darbi, jāsigādā nepieciešamie dokumenti, jāizpilda pieteikums, kuru var palīdzēt aizpildīt arī Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, bet pārējo izdarīs centrālās iestādes Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai. Tāpat arī, ja ir jāizpilda citā Eiropas Savienības dalībvalstī Latvijas tiesas pieņemts nolēmums par uzturlīdzekļu bērnam piedziņu – papildus iepriekš minētajam tikai ir nepieciešams saņemt nolēmuma izrakstu no tiesas, kas nolēmumu pieņēmusi**. Personai vairs nav jāmeklē citā Eiropas Savienības dalībvalstī kompetentā tiesa nolēmuma pieņemšanai vai atzīšanai, nav jāmeklē arī kompetentā izpildes institūcija vai pārstāvis, kas dažās Eiropas Savienības dalībvalstīs ir obligāts priekšnoteikums, lai vērstos tiesā vai izpildes institūcijās.***

Rezumējot jāsecina, ka, nodrošinot Regulas Nr. 4/2009 piemērošanu Latvijā, ir radīts mehānisms, saskaņā ar kuru persona, kas dzīvo Latvijā, lai panāktu Latvijā pieņemta nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu (uzturlīdzekļu bērnam vai uzturlīdzekļu vecākam, vai līdzekļu laulātā uztura vai iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai) piedziņu izpildi citā Eiropas Savienības valstī, var vērsties Latvijas centrālajā iestādē Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai – Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija veic nepieciešamās formalitātes un pārsūta šīs personas pieteikumu par Latvijā pieņemta nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu izpildi ārvalstī ārvalsts centrālajai iestādei Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai, kas savukārt veic nepieciešamās formalitātes attiecīgajā ārvalstī – izpildes valstī, lai tur panāktu Latvijas tiesu nolēmuma izpildi. Līdzīgi ir arī tad, ja persona, kas dzīvo Latvijā vēlās panākt nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu pieņemšanu ārvalstī – citā Eiropas Savienības dalībvalstī – ja atbildētājs dzīvo šajā valstī. Tādējādi personām, kas dzīvo Latvijā, tiks atvieglota uzturēšanas līdzekļu piedziņa no personām – parādniekiem, kas dzīvo

* Sīkāk kārtību, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija īsteno centrālās iestādes funkcijas pārrobežu uzturēšanas līdzekļu lietās nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. jūlija noteikumi Nr. 571 "Kārtība, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija īsteno centrālās iestādes funkcijas pārrobežu uzturlīdzekļu lietās". Publicēti 28.07.2011. Latvijas Vēstnesī Nr. 117

** Skat. Regulas Nr. 4/2009 28. panta 1. punkta b) apakšpunktu

*** Piemēram, Īrijā iesniegumu par sprieduma izpildi parasti iesniedz juridiskais pārstāvis, lai gan saņēmējam nav jābūt juridiski pārstāvētam. Tomēr visi iesniegumi ir jāiesniedz personīgi un tos pa pastu sūtīt nevar. Skat. Eiropas tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās internetā vietnes sadaļu, kas pieejama: http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_ire_lv.htm

citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Balstoties uz reciprocitātes principu, līdzīgas garantijas ir jānodrošina personām, kas dzīvo citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, bet vēršas Latvijā.

Regula Nr. 4/2009 pieteikumu pārsūtīšanai caur centrālajām iestādēm paredz speciālas veidlapas. Tā, Pieteikuma veidlapa nolūkā panākt nolēmuma atzīšanu, pasludināt izpildāmību vai panākt tā izpildi uzturēšanas saistību lietā ir ietverta Regulas Nr. 4/2009 VI pielikumā. Savukārt, Pieteikuma veidlapa nolūkā saņemt nolēmumu vai nolēmuma grozījumu uzturēšanas saistību lietā ir ietverta Regulas Nr. 4/2009 VII pielikumā. Šīs veidlapas aizpilda uz pusēm – nosūtītāja centrālā iestāde un pieteicējs – uzturēšanas līdzekļu kreditors. Jāatzīmē, ka, ja Latvijā no citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiks saņemtas šādas aizpildītas Regulas Nr. 4/2009 VI vai VII pielikumā esošās veidlapas, tās tiks uzskatītas attiecīgi – VI pielikumā esošā veidlapa par no ārvalstīm saņemtu pieteikumu uzturēšanas saistību nolēmuma atzīšanai (Civilprocesa likuma 638. panta 2.¹ daļa paredz, ka Latvijas centrālā iestāde lietā par ārvalsts tiesas nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu atzīšanu vai izpildes pasludināšanu, piemērojot Padomes regulu Nr. 4/2009, iesniedz vai pārsūta Padomes regulas Nr. 4/2009 VI pielikuma veidlapu, kas uzskatāma par pieteikumu, ievērojot šīs regulas Nr. 4/2009 57. pantā noteiktos rekvizītus) vai arī par pieteikumu uzturēšanas saistību nolēmuma izpildei – savukārt VII pielikumā esošā veidlapa tiks uzskatīta par no ārvalstīm saņemtu prasības pieteikumu uzturēšanas saistību lietā (Civilprocesa likuma 128. panta ceturrtā daļa paredz, ka Latvijas centrālā iestāde lietā par uzturlīdzekļu piedziņu vai uzturlīdzekļu piedziņu bērnam un paternitātes noteikšanu, piemērojot Padomes regulu Nr. 4/2009, ceļ prasību vai pārsūta prasības pieteikumu, iesniedzot tiesā minētās regulas VII pielikuma veidlapu, kas uzskatāma par prasības pieteikumu, ievērojot šīs regulas 57. pantā noteiktos rekvizītus). Šī pieteikumu pārsūtīšana – saņemšana un nosūtīšana – ir viena no centrālo iestāžu specifiskajām funkcijām, kuru nosauc Regulas Nr. 4/2009 51. panta 1. punkta (a) apakšpunkts. Savukārt Regulas Nr. 4/2009 51. panta 1. punkta (b) apakšpunkts kā centrālo iestāžu specifisko funkciju min arī – uzsākt vai veicināt tiesvedības uzsākšanu uz šādu pieteikumu pamata. Šī funkcija loģiski izriet no augstāk (a) apakšpunktā minētās funkcijas, jāatzīmē, ka šī funkcija ir cieši saistīta ar centrālās iestādes juridiskās palīdzības sniegšanas funkciju, par ko šajā materiālā ir iekļauta atsevišķa nodaļa. Latvijā Regulas Nr. 4/2009 centrālā iestāde – Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, kā ārvalsts – citas Eiropas Savienības dalībvalsts – uzturēšanas līdzekļu kreditora un dažkārt parādnieka pārstāvis pati uzsāks tiesvedību saistībā ar šiem pieteikumiem. To paredz attiecīgi grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā, kura 5. panta otrās daļas 4. punkts paredz, ka Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijai ir pienākums, ja nepieciešams, bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt tiesā un citās valstīs un pašvaldību iestādēs ārvalsts personas, kurām saskaņā ar Padomes regulu Nr. 4/2009 ir tiesības uz juridisko palīdzību, tas ir, ārvalsts prasītājus pārrobežu uzturlīdzekļu piedziņas lietās bērnam vai citām personām (saskaņā ar Padomes regulu Nr. 4/2009), ārvalsts prasītājus pārrobežu paternitātes noteikšanas lietās, ja prasība saskaņā ar Padomes regulu Nr. 4/2009 celta vienlaikus ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, kā arī ārvalsts pieteikuma iesniedzējus lietās par ārvalsts tiesu nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai citām personām atzīšanu vai izpildes pasludināšanu Padomes regulā Nr. 4/2009 paredzētajos gadījumos. Tomēr citās valstīs var tik izmantoti arī citi risinājumi, tāpēc Regulas Nr. 4/2009 51. panta 1. punkta (b) apakšpunkta formulējums ir tik elastīgs. Citās valstīs, piemēram, centrālā iestāde var pārsūtīt šādus no ārvalstīm saņemtus ārvalsts pieteikumus citai

iestādei vai komersantam, piemēram, advokātu birojam, lai tas kā uzturēšanas līdzekļu kreditora un dažkārt parādnieka pārstāvis uzsāk tiesvedību saistībā ar šādiem ārvalsts pieteikumiem.

Tālāk Regulas Nr. 4/2009 51. panta 2. punkts uzskaita vēl specifiskākas centrālo iestāžu funkcijas, par centrālās iestādes funkcijas veikt pasākumus – lai vajadzības gadījumā sniegtu juridisko palīdzību vai atvieglotu tās sniegšanu – šajā materiālā tiks iekļauta atsevišķa nodaļa – par juridisko palīdzību. Arī centrālās iestādes funkcijai veikt pasākumus – lai sniegtu ārvalsts pieteicējiem palīdzību bērnu vecāku noteikšanā, ja tas ir vajadzīgs uzturēšanas līdzekļu piedziņai – piekārsimies nodaļā par juridisko palīdzību, tomēr attiecībā uz šo funkciju jāatzīmē, ka, ja šīs funkcijas īstenošana nebūs saistīta ar juridiskās palīdzības sniegšanu bērnu uzturlīdzekļu kreditoram, tad šīs funkcijas izpildīšana Latvijā izpaudīsies, visticamāk, kā ārvalstī dzīvojošās ieinteresētās puses informēšana par to, kādā veidā Latvijā var veikt paternitātes noteikšanas testu, un informēšana par iestādēm, kas Latvijā šādu testu veic. Attiecībā uz paternitātes noteikšanas testa veikšanu pārrobežu lietās, proti, gadījumos, kad viens – bērna māte, pats bērns vai potenciālais bērna tēvs dzīvo citā valstī, jāatzīmē Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra darbība. Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centram ir izveidots sadarbības mehānisms ar līdzīgām iestādēm citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā rezultātā Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs var efektīvāk, neiesaistot tiesu vai citas iestādes, nodrošināt paternitātes testa ar DNS metodi veikšanu pārrobežu gadījumos, kad DNS profili ir jāsaņem vai jānosūta uz ārvalstīm.

Savukārt, par centrālās iestādes funkciju veikt pasākumus – lai veicinātu miermīlīgus risinājumus, panākot labprātīgu uzturēšanas līdzekļu maksāšanu, vajadzības gadījumā izmantojot mediāciju, samierināšanu vai līdzīgus procesus – jāmin, ka šīs centrālās iestādes funkcija būs cieši saistīta ar mediācijas attīstību Latvijā un Mediācijas likuma pieņemšanu. Šobrīd šī materiāla rakstīšanas brīdī – 2012. gada aprīlī – Latvijas Regulas Nr. 4/2009 centrālās iestādes praksē vēl nav bijuši šādi gadījumi. Bet, attīstoties mediācijas ieviešanai Latvijā, ir paredzams, ka uzturēšanas līdzekļu lietas puses var izvēlēties izmantot pārrobežu mediāciju, lai panāktu labprātīgu uzturēšanas līdzekļu maksāšanu un miermīlīgus risinājumus. Visticamāk šādos gadījumos Latvijas Regulas Nr. 4/2009 iestāde nodos pusēm kvalificētu mediatoru kontaktinformāciju, kas varēs nodrošināt mediācijas pakalpojuma sniegšanu pusēm pārrobežu uzturēšanas līdzekļu lietā.

Jāuzsver, ka Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu sadarbības noteikumi ir ne vien efektīvs mehānisms privātpersonām, bet arī tiesnešiem un tiesu izpildītājiem, kuru tiesvedībā vai lietvedībā atrodas attiecīgā pārrobežu uzturēšanas līdzekļu lieta. Tā centrālās iestādes Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai veic atbilstošus pasākumus, ne vien lai pārsūtītu un saņemtu privātpersonu pieteikumus un sniegtu tām juridisko palīdzību, bet arī citus Regulas Nr. 4/2009 50. panta 2. punktā minētos pasākumus:

- 1) lai palīdzētu noteikt parādnieka vai kreditora atrašanās vietu;
- 2) lai palīdzētu saņemt svarīgu informāciju par parādnieka vai kreditora ienākumiem, un, vajadzības gadījumā, par citiem finansiāliem apstākļiem, tostarp par mantas atrašanās vietu;
- 3) lai atvieglotu nolēmumu par uzturēšanu notiekošo izpildi, arī kavētu maksājumu gadījumā;
- 4) lai atvieglotu uzturēšanas līdzekļu maksājumu iekasēšanu un ātru pārskaitīšanu;

5) lai atvieglotu dokumentu vai citu pierādījumu iegūšanu, neskarot Regulu (EK) Nr. 1206/2001*;

6) lai uzsāktu vai atvieglotu tiesvedības uzsākšanu un panāktu vajadzīgos pagaidu pasākumu īstenošanu, kam ir teritoriāls raksturs, un ko veic, lai nodrošinātu uzsāktā uzturēšanas saistību pieteikuma izskatīšanas iznākumu;

7) lai atvieglotu dokumentu izsniegšanu, neskarot Regulu (EK) Nr. 1393/2007**.

Attiecībā uz 1., 2. un 5. punktā minēto jāatzīmē, ka Regula Nr. 4/2009 izveido efektīvu, ātru un lētu pierādījumu un informācijas iegūšanas mehānismu paralēli jau pastāvošajiem Eiropas Savienības instrumentiem – Padomes 2001. gada 28. maija Regulai (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās****. Jāatzīmē, ka Regulas Nr. 4/2009 centrālās iestādes lielākoties savas funkcijas veic bez maksas. Cik efektīvi darbosies šis paralēlais Regulas Nr. 4/2009 pierādījumu un informācijas iegūšanas mehānisms, rādīs laiks, jo ne Regula Nr. 4/2009, ne Hāgas Konvencija nav uzstādījušas par mērķi atcelt ne ar personas privātās dzīves saistītos informācijas izsniegšanas ierobežojumus, ne arī citus ierobežojumus, kādi pastāv Eiropas Savienības dalībvalstīs un citās valstīs. Ir valstis, kur šādu Regulā Nr. 4/2009 un Hāgas Konvencijā minēto informāciju sniedz tikai tiesām, ir valstis, kur informāciju piemēram, par mantu un ienākumiem var sniegt tikai tad, ja stājies spēkā ir attiecīgs nolēmums par uzturēšanas līdzekļu piedziņu, proti, tikai nolēmuma atzišanas vai izpildes stadijā.***** Tā kā saglabāti valstu nacionālie ierobežojumi informācijas izsniegšanā, tad informācijas apjoms, ko Latvijas centrālajai iestādei būs iespējams iegūt no citu valstu centrālajām iestādēm, būs atkarīgs visupirms no iesaistītās valsts, no tiesvedības stadijas, no tā, vai informācija tiek sniegta tiesai, tiesu izpildītājam vai privātpersonai un citiem apstākļiem (skat. arī Regulas Nr. 4/2009 61. un 62. pantu).

Arī attiecībā uz 7. punktu par dokumentu izsniegšanu jāmin, ka ar Regulu Nr. 4/2009 tiek izveidots Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulai (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000,***** paralēls, lētāks, efektīvāks un ātrāks dokumentu izsniegšanas mehānisms, kura efektivitāte arī var būt atkarīga no valstu nacionālajiem ierobežojumiem dokumentu izsniegšanā.

Būtu jāpievēršas arī augstāk 6. punktā minētajai centrālās iestādes funkcijai, proti, Regulas Nr. 4/2009 51. panta 2. punkta i) apakšpunkts uzliek pienākumu Regulas

* Padomes 2001. gada 28. maija Regula (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās. Publicēta 27/06/2001 Oficiālajā Vēstnesī L 174, 0001. – 0024. lpp.

** Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regula (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000. Publicēta 10/12/2007 Oficiālajā Vēstnesī L 324, 0079. – 0120. lpp.

*** skat. Regulas Nr. 4/2009 51. panta 2. punktu

**** Padomes 2001. gada 28. maija Regula (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās. Publicēta 27/06/2001 Oficiālajā Vēstnesī L 174, 0001. – 0024. lpp.

***** Skat. Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošais ziņojums (38.-39. lpp.). Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/exp138e.pdf> [sk. 10.04.2012.]

***** Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regula (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000. Publicēta 10/12/2007 Oficiālajā Vēstnesī L 324, 0079. – 0120. lpp.

Nr. 4/2009 centrālajām iestādēm panākt vajadzīgo pagaidu pasākumu īstenošanu, kam ir teritoriāls raksturs, un ko veic, lai nodrošinātu uzsāktā uzturēšanas saistību pieteikuma izskatīšanas iznākumu. Regulā Nr. 4/2009 paredzētā kārtība attiecībā uz pagaidu pasākumu īstenošanu ir tāda pati kā citos Eiropas Savienības civiltiesību instrumentos (salīdzināšanai skat. Regulas Nr. 4/2009 14. pantu un, piemēram, Regulas Nr. 44/2001 31. pantu). Regulā Nr. 4/2009 paredzētajos gadījumos pēc ārvalsts centrālās iestādes Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai lūguma Latvijas centrālā iestāde var iesniegt rajona (pilsētas) tiesai saskaņā ar Civilprocesa likumā noteikto piekritību attiecīgi pieteikumu par pierādījumu vai prasības nodrošināšanu. Pieteikumu par pierādījumu nodrošināšanu izskatīs Civilprocesa likuma 16. nodaļā noteiktajā kārtībā. Pieteikumu par prasības nodrošināšanu izskatīs Civilprocesa likuma 19. nodaļā noteiktajā kārtībā. Latvijas centrālajai iestādei, iesniedzot šādus pieteikumus, būs jāvadās no Civilprocesa likumā vispārīgajiem noteikumiem. No Regulas Nr. 4/2009 51. panta 2. punkta i) apakšpunkta izriet, kā ārvalsts, piemēram, Īrijas centrālā iestāde var lūgt Latvijas centrālo iestādi nodrošināt pierādījumus vai prasību arī gadījumos, ja pati pamattiesvedība ir attiecīgajā ārvalstī – Īrijā. Jāatzīmē, ka Civilprocesa likumā šādi gadījumi, kad pamattiesvedība notiek citā valstī, bet pierādījumus vai prasību prasa nodrošināt Latvijā, nav paredzēti, tādēļ šādu ārvalsts – Īrijas- centrālās iestādes lūgumu Latvijā nebūs iespējams izpildīt. Līdzīgi arī Latvijas centrālā iestāde ar līdzīgiem pieteikumiem, kuru būtība ir prasības nodrošināšana vai pierādījumu nodrošināšana, varēs vērsties citas Eiropas Savienības dalībvalsts centrālajā iestādē.

Jāatzīmē, ka arī saistībā ar lielāko daļu šajā Regulas Nr. 4/2009 51. panta 2. punktā minētajām centrālās iestādes funkcijām ir nepieciešams ārvalsts iestādei lūgt veikt šos pasākumus, tāpēc Regulas Nr. 4/2009 V pielikumā ir iekļauta veidlapa – Lūgums veikt īpašus pasākumus. Šī veidlapa ir saistīta un izmantojama iesniedzējas centrālās iestādes lūgumiem ārvalsts centrālajai iestādei, lai: 1) palīdzētu noteikt parādnieka vai kreditora atrašanās vietu; 2) palīdzētu meklēt informāciju par parādnieka vai kreditora ienākumiem vai īpašumiem; 3) atvieglotu dokumentālu pierādījumu vai citu pierādījumu iegūšanu; 4) saņemt palīdzību, lai noteiktu paternitāti/maternitāti; 5) uzsāktu vai atvieglotu tiesvedības uzsākšanu, lai panāktu vajadzīgu un pagaidu teritoriāla mēroga pasākumu; 6) atvieglotu dokumenta izsniegšanu. Jāatzīmē, ka šo V pielikumā esošo veidlapu aizpilda pati iesniedzēja centrālā iestāde, bet ierosinājums šādiem lūgumiem visticamāk var nākt, gan no pusēm attiecīgā uzturēšanas līdzekļu lietā, gan tiesas.

Jāatzīmē, ka bez augstāk minētajām īpašajām jeb specifiskajām funkcijām Regulas Nr. 4/2009 50. panta definē arī centrālo iestāžu vispārējās funkcijas, kas gan tik daudz tieši neietekmēs un nepalīdzēs pusēm uzturēšanas līdzekļu lietās. Tā, Regulas Nr. 4/2009 50. panta paredz, ka centrālās iestādes: a) savstarpēji sadarbojas, arī apmainās ar informāciju, un veicina kompetentu attiecīgo dalībvalstu iestāžu sadarbību, lai sasniegtu šīs regulas mērķus; b) iespēju robežās tiecas risināt grūtības, kas rodas, piemērojot šo regulu. Centrālās iestādes veic pasākumus, lai pilnveidotu šīs regulas piemērošanu un stiprinātu savu sadarbību. Šim nolūkam izmanto Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās, kas izveidots ar Lēmumu Nr. 2001/470/EK. Minētais izpaužas tā, ka Eiropas Savienības dalībvalstu centrālo iestāžu pārstāvji tiekas Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās sanāksmēs, lai apmainītos ar informāciju, problēmām un lai censtos rast šīm problēmām risinājumu.

Jāuzsver, ka Regula Nr. 4/2009 (54. pants) garantē, ka katra centrālā iestāde sedz izmaksas, kas radušās, piemērojot šo regulu. Centrālās iestādes pieteikuma

iesniedzējiem nevar uzlikt maksu par pakalpojumiem, ko tās sniedz saskaņā ar šo regulu, izņemot ārkārtējas izmaksas, kas radušās no lūguma veikt īpašus pasākumus saskaņā ar 53. pantu (lai palīdzētu noteikt kreditora atrašanās vietu; lai palīdzētu saņemt svarīgu informāciju par parādnieka vai kreditora ienākumiem, un, vajadzības gadījumā, par citiem finansiāliem apstākļiem, tostarp par mantas atrašanās vietu; lai atvieglotu dokumentu vai citu pierādījumu iegūšanu; lai sniegtu palīdzību bērnu vecāku noteikšanā, ja tas ir vajadzīgs uzturēšanas līdzekļu piedziņai; lai panāktu vajadzīgos pagaidu pasākumu īstenošanu, kam ir teritoriāls raksturs, un ko veic, lai nodrošinātu uzsāktā uzturēšanas saistību pieteikuma izskatīšanas iznākumu; lai atvieglotu dokumentu izsniegšanu). Jāatzīmē, ka ne vienmēr būs izmaksas saistībā ar iekavās minētajiem pasākumiem un tas, vai šādas izmaksas būs, nereti būs atkarīgs no iesaistītās Eiropas Savienības dalībvalsts un pasākuma rakstura. Bet jebkurā gadījumā saskaņā ar 54. panta 3. punktu saņēmēja centrālā iestāde nevar piedzīt minētās pakalpojumu izmaksas, ja pieteikuma iesniedzējs iepriekš nav piekritis saņemt tādus pakalpojumus par prasīto maksu.

4. JURIDISKĀ PALĪDZĪBA REGULĀ NR. 4/2009.

Pirms apskatīt Regulas Nr. 4/2009 noteikumus par juridisko palīdzību, kas bērnu uzturlīdzekļu lietās ir daudz tālejošāki nekā līdz šim citos Eiropas Savienības instrumentos, ir nepieciešams atsaukties uz Regulas Nr. 4/2009 45. pantu, kas definē juridiskās palīdzības saturu. Regulas Nr. 4/2009 45. pants “Juridiskās palīdzības saturs” paredz:

“Saskaņā ar šo nodaļu sniegta juridiskā palīdzība ir palīdzība, kas vajadzīga, lai puses uzzinātu savas tiesības un varētu tās aizstāvēt, kā arī lai garantētu, ka ar centrālo iestāžu starpniecību vai tieši kompetentām iestādēm iesniegtus pieteikumus izskata pilnībā un efektīvi. Palīdzība vajadzības gadījumā ietver:

- a) pirmstiesas konsultācijas, lai panāktu izlīgumu pirms tiesvedības ierosināšanas;
- b) juridisko palīdzību, lai vērstos iestādē vai tiesā un nodrošinātu pārstāvību tiesā;
- c) atbrīvojumu no tiesvedības izmaksu segšanas vai palīdzību tādu izdevumu segšanai, kā arī atlīdzību personām, kas ir pilnvarotas darboties tiesvedībā;
- d) dalībvalstīs, kurās zaudētājai pusei ir jāsedz otras personas izmaksas – un, ja juridiskās palīdzības saņēmējs lietu zaudē – otras personas izmaksas, ja tās segtu tādā gadījumā, ja palīdzības saņēmēja pastāvīgā dzīvesvieta būtu dalībvalstī, kurā atrodas tiesa;
- e) tulku pakalpojumus;
- f) tādu tiesas vai kompetentas iestādes pieprasītu un juridiskās palīdzības saņēmēja iesniegtu dokumentu tulkošanu, kuri ir vajadzīgi lietas atrisināšanai; kā arī
- g) ceļa izdevumus, kas jāsedz juridiskās palīdzības saņēmējam, ja tiesību aktos ir paredzēta tādu personu klātbūtne tiesā, kuras ir saistītas ar saņēmēja prasības uzturēšanu, vai arī to prasa attiecīgās dalībvalsts tiesa, un ja tiesa pieņem lēmumu, ka attiecīgās personas pēc tiesas prasībām nevar liecināt, izmantojot citus līdzekļus.”

Noteikumi par automātisku, bezmaksas juridisko palīdzību bērnu uzturlīdzekļu kreditoriem literatūrā tiek minēts kā lielākais Hāgas Konvencijas sasniegums^{***}. Šis ļoti nozīmīgais Hāgas konvencijas sasniegums vēlāk tika pārņemts Regulā Nr. 4/2009 (Regulas Nr. 4/2009 46. pants) un paredz automātisku, beznosacījuma bezmaksas juridisko palīdzību par visiem uzturlīdzekļu kreditora pieteikumiem (pieteikumi par nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu pieņemšanu, grozīšanu, atzīšanu, izpildāmības pasludināšanu vai izpildi), kas saņemti centrālajās iestādēs un attiecas uz uzturlīdzekļu piedziņu bērnam līdz 21 gada vecumam. Regulas Nr. 4/2009 46. panta 2. punkts paredz, ka

* Regulā Nr. 4/2009 centrālo iestāžu sadarbības mehānisma noteikumi un juridiskās palīdzības noteikumi uzturlīdzekļu bērnam kreditoram tika gandrīz identiski pārņemti no Hāgas konvencijas

** Skat. Beaumont, P. International Family Law in Europe – the Maintenance Project, Hague Conference and the EC: Triumph of Reverse Subsidiarity. The Rabel Journal of Comparative and International Private Law, Band 73, 2009, p.516.

bezmaksas juridisko palīdzību attiecībā uz uzturlīdzekļu bērnam piedziņu var atteikt vienīgi par pieteikumiem par nolēmuma pieņemšanu, grozīšanu vai pārskatīšanu, ja šie pieteikumi ir acīmredzami nepamatoti. Bezmaksas juridisko palīdzību nevar atteikt attiecībā uz pieteikumiem par nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu atzīšanu, izpildāmbas pasludināšanu vai izpildi.

Jāatzīmē, ka jau Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ietvaros bija plašas diskusijas par bērna vecumu, līdz kuram būtu nepieciešams bērna uzturlīdzekļu kreditoriem nodrošināt automātisku bezmaksas juridisko palīdzību. Jāuzsver, ka uzvarēja "vidējā" pozīcija, proti, ka automātiska, bezmaksas juridiskā palīdzība sniedzama uzturlīdzekļu pieteikumiem bērnam līdz 21 gada vecumam. Tas ir pamatots ar to, ka lielākajā daļā valstu uzturlīdzekļi bērnam tiek maksāti, kamēr bērns uzsāk vai tam būtu jāuzsāk patstāvīgas darba gaitas, proti, arī pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, ja bērna turpina mācības augstākajās izglītības vai citās izglītības iestādēs. Arī Latvijas Republikas Civillikuma 179. pants paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Jāatzīmē, ka Eiropas Savienības ietvaros nebūtu bijis iespējams panākt vienošanos par šādiem automātiskas, beznosacījuma, bezmaksas juridiskās palīdzības noteikumiem bērnu uzturlīdzekļu lietās, jo dažas Eiropas Savienības dalībvalstis pret šiem noteikumiem iebilda. Par šiem noteikumiem ASV spiediena rezultātā vienošanās tika panākta, pieņemot Hāgas konvenciju.* Nodrošināt Regulā Nr. 4/2009 un Hāgas Konvencijā paredzēto automātisku bezmaksas juridisko palīdzību pārrobežu uzturlīdzekļu lietās var būt attaisnojams ar to, ka pārrobežu uzturlīdzekļu kreditoriem ir sveša citas valsts tiesību sistēma, valoda, tradīcijas un attālums līdz šīs ārvalsts tiesai, lai ierastos uz tiesas sēdi, ir liels.** Tādējādi visi pieteikumi uzturlīdzekļu bērnam līdz 21 gada vecumam piedziņas lietās, kas saņemti ar Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, bauda bezmaksas, automātisku juridisko palīdzību, t.i., tie pieteikumi, kas centrālajās iestādēs tiek saņemti no ārvalstīm.

Būtiski atzīmēt, ka saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009 un arī Hāgas Konvenciju ir iespējams vienā pieteikumā ar uzturlīdzekļu piedziņu apvienot arī prasību par paternitātes/maternitātes noteikšanu. Arī šādi pieteikumi bauda automātisku bezmaksas juridisko palīdzību. Regulā nav tieši minēts, ka juridiskā palīdzība ietver arī DNS jeb paternitātes testa izmaksu segšanu. Tomēr, tā kā Regula Nr. 4/2009 ir cieši saistīta ar Hāgas Konvenciju, lai noskaidrotu juridiskās palīdzības saturu Regulas Nr. 4/2009 ietvaros (Regulas Nr. 4/2009 45. pants), ir lietderīgi apskatīt Hāgas Konvenciju un tās izskaidrojošo ziņojumu. Arī Hāgas Konvencijā nav tieši minēts, ka juridiskā palīdzība ietver arī DNS jeb paternitātes testa izmaksu segšanu. Tomēr Konvencijas Izskaidrojošā ziņojumā (pie Konvencijas 15. panta par bezmaksas juridisko palīdzību bērna uzturlīdzekļu lietās) ir tieši minēts, ka juridiskā palīdzība ietver arī izmaksas saistībā ar paternitātes noteikšanu, ieskaitot DNS testa izmaksas, kas bērnu uzturlīdzekļu lietās ir jānodrošina bez mak-

* Skat. Beaumont, P. International Family Law in Europe – the Maintenance Project, Hague Conference and the EC: Triumph of Reverse Subsidiarity. The Rabel Journal of Comparative and International Private Law, Band 73, 2009, p.516 – 519.

** Skat. Beaumont, P. International Family Law in Europe – the Maintenance Project, Hague Conference and the EC: Triumph of Reverse Subsidiarity. The Rabel Journal of Comparative and International Private Law, Band 73, 2009, p.519.

sas. Jāatzīmē gan, ka valsts pēc tam šīs DNS testa izmaksas varēs piedzīt no lietā zaudējušās puses (Regulas Nr. 4/2009 67. pants).*

Latvijā nacionālajās uzturlīdzekļu lietās netiek nodrošināta DNS testa izmaksu segšana "avansā", tādēļ, lai novērstu acīmredzamu diskrimināciju nacionālajās un pārrobežu uzturlīdzekļu lietās, būtu jānodrošina DNS testa izmaksu segšanu "avansā" arī nacionālajās uzturlīdzekļu lietās. Jāņem vērā, ka arī nacionālajās bērnu uzturlīdzekļu lietās DNS testa izmaksu segšana "avansā" ir sociāli ļoti jūtīgs jautājums, jo nereti persona nevar panākt tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu pieņemšanu, jo personai trūkst līdzekļu, lai segtu DNS testa izmaksas. Līdz ar to cieš bērna intereses un tiesības uz sociālo nodrošinājumu – uzturlīdzekļiem. Tādēļ šobrīd, ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, valstij nav iespējams visos gadījumos automātiski nodrošināt paternitātes testa izmaksu segšanu, kaut arī pēc tam izmaksas būtu iespējams piedzīt no lietā zaudējušās puses. Ir skaidrs, ka nav pieļaujams radīt acīmredzamu un grūti pamatojamu diskrimināciju starp uzturlīdzekļu prasītājiem nacionālajās un pārrobežu lietās, un, izpildot starptautiskās saistības, atbrīvot no paternitātes testu izmaksu segšanas tikai uzturlīdzekļu prasītājus pārrobežu bērnu uzturlīdzekļu lietās. Tādējādi Latvijā būs piemērojams jau līdz Regulas Nr. 4/2009 ieviešanai spēkā esošais risinājums, ka tiesai, izvērtējot katru konkrēto situāciju un balstoties uz Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu, kas paredz, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos, būs tiesības atbrīvot personu no DNS jeb paternitātes testa izmaksu segšanas. Tādējādi persona no DNS jeb paternitātes testa izmaksu segšanas tiks atbrīvota tikai tad, ja viņas mantiskais stāvoklis būs tāds, ka tā nevar pati šī testa izmaksas segt. Nobeigumā jāuzsver, ka automātiska bezmaksas juridiskā palīdzība uzturlīdzekļu bērnam līdz 21 gada vecumam lietās tiek sniegta tikai tad, ja pieteikums lietā ir saņemts ar centrālo iestāžu starpniecību, ja bērna uzturlīdzekļu kreditors no ārvalsts būs vērsies tieši Latvijas tiesā vai pie tiesu izpildītāja, uz to attieksies nākamajā rindkopā minētais.

Pārējās uzturēšanas līdzekļu lietās, kas nav uzturlīdzekļu bērnam līdz 21 gada vecumam lietas, kuru pieteikumi saņemti ar centrālo iestāžu starpniecību, bezmaksas juridiskā palīdzība tiek sniegta, balstoties uz personas finanšu līdzekļu pārbaudes testu (Regulas Nr. 4/2009 47. panta 1. punkts). Tomēr tas ne vienmēr nozīmē, ka Latvija varēs izmantot Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā ietverto shēmu, ar kuras palīdzību izvērtē, vai ārvalsts personai ir tiesības uz bezmaksas juridisko palīdzību Latvijā. Tā, ja persona savā izcelsmes valstī lietā jau būs saņēmusi bezmaksas juridisko palīdzību, tai jebkādā ar atzīšanu, izpildāmības pasludināšanu vai izpildi saistītā tiesvedībā Latvijā būs tiesības uz visplašāko juridisko palīdzību, kāda vien Latvijā ir (Regulas Nr. 4/2009 47. panta 2. punkts). Tas nozīmē, ka, piemēram, arī Apvienotā Karalistē dzīvojošās personas, kurām, salīdzinot ar Latviju, ir augsti ienākumi, varēs saņemt juridisko palīdzību Latvijā, ja tās būs saņēmušas kaut daļēju bezmaksas juridisko palīdzību Apvienotajā Karalistē. Tāpat arī līdzīgi Latvijā dzīvojošās personas, kas saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, būs saņēmušas bezmaksas juridisko palīdzību Latvijā, varēs automātiski jebkādā ar atzīšanu, izpildāmības pasludināšanu vai izpildi

* Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošais ziņojums. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/exp138e.pdf> [sk.10.04.2012], 77. lpp.

saistītā tiesvedībā citā Eiropas Savienības valstī saņemt visplašāko juridisko palīdzību, kāda vien šajā dalībvalstī ir. Savukārt, Latvijā dzīvojošas personas, kas vēlēšies panākt nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu pieņemšanu citā Eiropas Savienības valstī, t.i., tādas personas, attiecībā uz kurām Latvijā nav taisīts nolēmums par uzturēšanas līdzekļu piedziņu, lai saņemtu bezmaksas juridisko palīdzību attiecīgajā Eiropas Savienības valstī, tiks pakļautas šīs valsts normatīvajos aktos paredzētajam personas finanšu līdzekļu pārbaudes testam (Arī tiesvedībā saistībā ar atzīšanu un izpildāmības pasludināšanu vai izpildes stadijā, ja persona atbildīs ārvalsts finanšu līdzekļu pārbaudes testam, kaut arī Latvijā tā nebūs tiesīga saņemt bezmaksas juridisko palīdzību). Līdzīgi arī citā Eiropas Savienības dalībvalstī dzīvojošas personas, kas vēlēšies panākt nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu pieņemšanu Latvijā, lai saņemtu bezmaksas juridisko palīdzību Latvijā, tiks pakļautas Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā paredzētajam personas finanšu līdzekļu pārbaudes testam. Jāatzīmē, ka visi šie šajā rindkopā minētie noteikumi kopumā attiecas arī uz uzturēšanas līdzekļu parādnieku un valsts iestādi kā pieteikuma iesniedzēju (Regulas Nr. 4/2009 64. pants)*, ja, piemēram, uzturēšanas līdzekļu parādnieks ceļ citā Eiropas Savienības dalībvalstī prasību par uzturēšanas līdzekļu nolēmuma grozīšanu, atzīšanu vai izpildāmības pasludināšanu. Tas nepieciešams, lai arī uzturēšanas līdzekļu parādnieki varētu laicīgi aizstāvēt savas tiesības, nevis kļūtu maksātnespējīgi un vairāk nemaksātu uzturēšanas līdzekļus vispār.**

Būtu jāmin arī par iepriekš aprakstītās juridiskās palīdzības sniegšanas subjektu Latvijā. Ieviešot Regulu Nr. 4/2009, Latvijā ir izvēlēts risinājums, ka tā būs Latvijas centrālā iestāde Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai – Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, kas pati, nevis piesaistot citu iestādi, nodrošinās Latvijā Regulā Nr. 4/2009 minētās juridiskās palīdzības sniegšanu ārvalsts pieteicējiem, tai skaitā pārstāvību tiesā. Proti, Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, būs ārvalsts prasītāja pārstāvis pārrobežu lietās par uzturēšanas līdzekļu piedziņu, kas saņemtas Latvijas tiesā un kurās prasītājs dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja vien prasītājs no šādas pārstāvības nebūs atteicies vai prasītājam no Regulas Nr. 4/2009 neizrietēs tiesības uz juridisko palīdzību. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija būs arī ārvalsts prasītāja pārstāvis paternitātes noteikšanas prasībā, ja tā būs celta vienlaicīgi ar prasību par uzturlīdzekļu bērnam piedziņu saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009, ja vien ārvalsts prasītājs nebūs no šādas pārstāvības atteicies un dzīvos citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Regulas Nr. 4/2009 Latvijas centrālā iestāde būs arī pieteicēja pārstāvis pārrobežu lietā par ārvalsts tiesu nolēmumu atzīšanu vai atzīšanu un izpildāmības pasludināšanu, ja vien pieteicējs no šādas pārstāvības nebūs atteicies vai pieteicējam no Regulas Nr. 4/2009 neizrietēs tiesības uz juridisko palīdzību.

Tomēr jāņem vērā, ka visi iepriekš aprakstītie Regulas Nr. 4/2009 juridiskās palīdzības noteikumi darbosies, ja Latvijā dzīvojošas personas ar Latvijas centrālās iestādes Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai – Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas – starpniecību vērsīsies citas Eiropas Savienības dalībvalsts iestādēs vai personas, kas dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vērsīsies Latvijas iestādēs. Ja Latvijā dzīvojošas

* Skat. Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošo ziņojumu. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/exp138e.pdf> [skat.10.04.2012], 74. lpp

** Skat. Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošo ziņojumu. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/exp138e.pdf> [skat.10.04.2012], 74. lpp

personas vērsīsies Latvijas iestādēs, piemēram, Latvijā dzīvojošs prasītājs pēc savas dzīvesvietas vērsīsies Latvijas tiesā ar prasību par uzturēšanas līdzekļu piedziņu no atbildētāja, kas dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tad iepriekš aprakstītie juridiskās palīdzības noteikumi nedarbosies. Tā kā šis prasītājs uzskatāms par “Latvijas nacionālo prasītāju”, tad attiecībā uz viņu būs piemērojama Latvijā spēkā esošā kārtība par juridiskās palīdzības sniegšanu, proti, šim prasītājam jāatbilst Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajiem kritērijiem (jābūt maznodrošinātam), lai saņemtu valsts nodrošināto juridisko palīdzību ar Juridiskās palīdzības administrācijas (nevis Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas) starpniecību. Tas nozīmē, ka Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija juridisko palīdzību sniegs tikai ārvalstī dzīvojošām personām.

5. VIENOTI UN SASKAŅOTI LIETU PIEKRITĪBAS UN PIEMĒROJAMĀ LIKUMA NOTEIKUMI REGULĀ NR. 4/2009

5.1. LIETU PIEKRITĪBAS NOTEIKUMI

Viens no Regulas Nr. 4/2009 mērķiem bija noteikt saskaņotus pārobežu uzturēšanas līdzekļu piedziņas lietu piekritības noteikumus. Saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009 3. pantu kompetentas pieņemt lēmumu uzturēšanas līdzekļu lietā ir šādas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesas:

- atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas tiesa; vai
- kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesa; vai
- tiesa, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (*lex fori*) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz personas juridisko statusu, ja jautājums par uzturēšanu ir saistīts ar šādu tiesvedību, ja vien jurisdikcijas pamats nav tikai vienas puses pilsonība; vai
- tiesai, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (*lex fori*) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz vecāku atbildību, ja jautājums par uzturēšanu ir saistīts ar tādu tiesvedību, ja vien jurisdikcijas pamats nav tikai vienas puses pilsonība.

Kā redzams, Regula Nr. 4/2009 uzsver atbildētāja vai kreditora pastāvīgo dzīvesvietu, kā piekritības pamatu pārobežu uzturēšanas līdzekļu lietā. Šeit būtu svarīgi uzsvērt, ka “pastāvīgā dzīvesvieta” nav sinonīms deklarētajai dzīvesvietai. Lai arī Eiropas Savienības Tiesa nav devusi jēdzienu “pastāvīgā dzīvesvieta” interpretāciju Regulas Nr. 4/2009 kontekstā, tomēr zināmus secinājumus mēs varam izdarīt no vecāku atbildības lietām, kurās Eiropas Savienības Tiesa ir interpretējusi “bērna pastāvīgās dzīvesvietas” jēdzienu. Norādes uz jēdzienu “bērna pastāvīgā dzīvesvieta” saturu un interpretāciju ir devusi Eiropas Savienības Tiesa spriedumā lietā C-523/07. Eiropas Savienības Tiesa šajā lietā noteica: “Tā kā Regulas (EK) Nr. 2201/2003* 8. panta 1. punktā nav paredzēta neviena tieša norāde uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu “pastāvīgās dzīvesvietas” jēdziena saturu un piemērošanas jomu, šī jēdziena noteikšana ir jāveic, ņemot vērā normu kontekstu un regulas mērķi, it īpaši to, kas izriet no tās divpadsmitā apsvēruma, saskaņā ar kuru tajā paredzētie piekritības noteikumi ir izveidoti, ņemot vērā bērna intereses un it īpaši tuvuma kritēriju. Tātad līdztekus bērna fiziskajai klātbūtnei dalībvalstī vērā ir jāņem citi faktori, kas var liecināt, ka šai klātbūtnei nav pagaidu vai gadījuma

* Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu. Publicēta 23/12/2003 Oficiālajā Vēstnesī L 338, 1. – 29. lpp.

raksturs un ka bērna dzīvesvietu raksturo zināma integrācija sociālā un ģimenes vidē. Tādējādi “pastāvīgās dzīvesvietas” jēdziens Regulas (EK) Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka šī dzīvesvieta atbilst vietai, ko raksturo bērna zināma integrācija sociālajā un ģimenes vidē. Šajā sakarā vērā ir ņemami ilgums, regularitāte, apstākļi, uzturēšanās dalībvalsts teritorijā, kā arī ģimenes pārcelšanās uz šo valsti iemesli, bērna pilsonība, izglītības vieta un apstākļi, valodu zināšanas, kā arī bērna ģimenes un sociālie sakari minētajā valstī. Bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir jānosaka valsts tiesai, ņemot vērā visus katrā konkrētā gadījumā pastāvošos faktiskos apstākļus.” Tā, šai saistībā ar Regulu Nr. 2201/2003 dotai “pastāvīgās dzīvesvietas” interpretācijai būtu jāstrāvo arī “pastāvīgās dzīvesvietas” jēdziena interpretācijas citās regulās, un nepietiekoši Regulas nr.4/2009 kontekstā būtu konstatēt, ka atbildētājam vai prasītājam ir deklarētā dzīvesvieta Latvijā, būtu jāanalizē arī iepriekš minētās saiknes ar Latviju esamība vai neesamība prasības celšanas brīdī.

Attiecībā uz Regulas Nr. 4/2009 3. pantā minētajiem piekritības pamatiem, jāmin, ka piekritības pamats – atbildētāja pastāvīgās dzīvesvieta – ir samērā klasisks piekritības pamats, kas ietverts arī Regulā Nr. 44/2001. Piekritības pamats – kreditora pastāvīgās dzīvesvieta – ietverts šajā pantā acīmredzot tāpēc, ka kreditors ir uzskatāms par vājāko pusi iepretim uzturēšanas līdzekļu parādniekam, tādēļ arī kreditoram tiek atļauts celt prasību par uzturēšanas līdzekļu piedziņu savā pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesā. Piekritības paredzēšana Regulas Nr. 4/2009 3. pantā – tiesai, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (*lex fori*) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz personas juridisko statusu, ja jautājums par uzturēšanu ir saistīts ar šādu tiesvedību, ja vien jurisdikcijas pamats nav tikai vienas puses pilsonība – ir acīmredzot saistīta ar procesuālo ekonomiju. Nav noslēpums, ka uzturēšanas līdzekļu piedziņas prasības nereti tiek izspriestas vienlaikus ar laulības šķiršanas un paternitātes noteikšanas prasībām. Tādēļ, lai pusēm šajās laulības šķiršanas un paternitātes noteikšanas prasībās nebūtu jāceļ citas valsts tiesā prasība par uzturēšanas līdzekļu piedziņu, Regulā Nr. 4/2009 tiek pieļauts uzturēšanas līdzekļu prasību skatīt tiesā, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (*lex fori*) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz personas juridisko statusu.

Līdzīgi arī piekritības paredzēšana Regulas Nr. 4/2009 3. pantā – tiesai, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (*lex fori*) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz vecāku atbildību, ja jautājums par uzturēšanu ir saistīts ar tādu tiesvedību, ja vien jurisdikcijas pamats nav tikai vienas puses pilsonība – ir saistīta ar procesuālo ekonomiju. Jo arī vienlīdz ar vecāku atbildības prasījumiem – aizgādības, saskarsmes, bērna dzīvesvietas prasījumiem – nereti tiek izņemti arī bērna uzturlīdzekļu prasījumi.

Tomēr jāuzsver, ka Regulas Nr. 4/2009 3. pants ir piemērojams tikai tad, ja nav piemērojams Regulas Nr. 4/2009 4. pants, proti, tikai tad, ja nav notikusi pušu tiesas izvēle.

Regulas Nr. 4/2009 4. pantā paredzētas ierobežotas papildu iespējas pusēm uzturēšanas līdzekļu lietā, izvēlēties, kuras valsts tiesā skatīt lietu, slēdzot par to rakstisku vienošanos. Regulas Nr. 4/2009, paredzot pusēm tikai ierobežotas tiesas izvēles iespējas, cenšas panākt, lai puses tomēr būtu ar Regulas Nr. 4/2009 4. pantā norādīto saikni saistītas ar to Eiropas Savienības dalībvalsti, kuras tiesā puses izvēlas izšķirt savus strīdus. Tomēr jāņem vērā, ka puses nevar slēgt rakstisku vienošanos par tiesas izvēli lietā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, kas vēl nav sasniedzis 18 gadu vecumu (Regulas Nr. 4/2009 4. panta 3. punkts). Šāds ierobežojums noteikts, ņemot par pamatu

apsvērumu, ka bērni šādās vienošanās būtu vājākā pusē un tas nebūtu bērna interesēs pieļaut "manipulācijas" ar jurisdikcijas valsti.

Regulas 4. pants paredz, ka:

"Puses var vienoties, ka jurisdikcija izšķirt visus strīdus, kas pusēm ir radušies vai varētu rasties uzturēšanas saistību lietās, ir šādai kādas dalībvalsts tiesai vai šādām tiesām –

- a) tās dalībvalsts tiesai vai tiesām, kurā vienai pusē ir pastāvīga dzīvesvieta;
- b) tās dalībvalsts tiesai vai tiesām, kuras pilsonība ir vienai no pusēm,
- c) lietās par uzturēšanas saistībām starp laulātajiem vai bijušajiem laulātajiem:
- d) tiesā, kurai ir jurisdikcija izskatīt strīdu laulību lietā, vai
- e) tās dalībvalsts tiesai vai tiesām, kurā vismaz vienu gadu ir bijusi laulāto pēdējā kopīgā pastāvīgā dzīvesvieta.

Šā panta a), b) vai c) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem jābūt izpildītiem laikā, kad noslēdz vienošanos par tiesas izvēli, vai laikā, kad tiesā ir celta prasība.

Ar vienošanos piešķirtai jurisdikcijai ir izņēmuma jurisdikcijas raksturs, ja vien puses nav vienojušās citādi.

..."

Tādējādi no panta izriet, ka, ja vien puses nav vienojušās citādi, tad pušu vienošanās par piekritības piešķiršanu vienas puses pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesai vai vienas puses pilsonības valsts tiesai vai tai tiesai, kurai ir piekritība skatīt laulības strīdus vai kur vismaz gadu bija laulāto pēdējā pastāvīgā kopīgā dzīvesvieta, būs izņēmuma raksturs, proti, prasību nevarēs celt citas valsts tiesā. Šeit vēlreiz jāuzsver, ka šo pantu par tiesas izvēli nepiemēro strīdos par uzturēšanas saistībām pret bērniem, kas vēl nav sasnieguši 18 gadu vecumu.

Regulas Nr. 4/2009 5. pants, līdzīgi, kā arī citos Eiropas Savienības instrumentos, piemēram, Regulā Nr. 44/2001, piešķir jurisdikciju, balstoties uz atbildētāja ierašanos, proti, tas paredz, ka papildus jurisdikcijai, kas atvasināta no citiem šīs regulas noteikumiem, jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesai, kurā atbildētājs ierodas. Tomēr šo 5. panta normu nepiemēro, ja atbildētājs ieradies, lai apstrīdētu jurisdikciju.

Savukārt Regulas Nr. 4/2009 6. pants nosaka papildu jurisdikciju, paredzot, ja nevienai no dalībvalsts tiesām nav jurisdikcijas saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 3., 4. un 5. pantu un ja nevienai Lugāno konvencijas līgumslēdzējas valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, tiesai nav jurisdikcijas atbilstīgi šīs konvencijas noteikumiem, tad jurisdikcija ir dalībvalsts tiesām pēc pušu kopīgās pilsonības.

Tomēr arī 6. pants negarantē, ka pusēm uzturēšanas līdzekļu lietā būs iespējams, atrast tiesu, kurā skatīt uzturēšanas līdzekļu lietu. Tādēļ, kā pēdējo alternatīvu, kad nav konstatējami citi piekritības pamati, saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 7. pantu tā Eiropas Savienības dalībvalsts tiesa, kurai ir pietiekoša saikne, izņēmuma gadījumos var uzņemt jurisdikciju jeb piekritību. T.i., Regulas Nr. 4/2009 7. pants paredz *forum necessitatis* noteikumus. Šādi noteikumi ar Regulu Nr. 4/2009 tiek pirmo reizi iekļauti Eiropas Savienības starptautisko privāttiesību instrumentos un tie paredz jurisdikciju gadījumos, kad kādā trešā valstī, ar kuru strīds ir cieši saistīts, tiesvedību pamatotī nevar uzsākt vai vest vai tas izrādās neiespējami.

Īpaši būtu jāuzsver Regulas Nr. 4/2009 8. pants, kas nav raksturīgs citiem Eiropas Savienības instrumentiem pārrobežu civillietās un kas paredz tiesvedības ierobežojumus. Vispārīgajā gadījumā Regulas Nr. 4/2009 8. pants paredz, ka, ja nolēmums uzturēšanas saistību lietā ir pieņemts Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā ir

kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, parādnieks nevar citā valstī celt prasību tiesā, lai grozītu jau pieņemtu nolēmumu vai pieņemtu jaunu nolēmumu, kamēr kreditors turpina pastāvīgi dzīvot valstī, kurā pieņemts sākotnējais nolēmums. Šis noteikums ir ļoti būtisks tiesām, pārbaudot, vai prasība par uzturēšanas līdzekļu piedziņu vai nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu grozīšanu, ir piekritīga attiecīgās dalībvalsts tiesai. Šis noteikums ir uzskatāms arī par Hāgas Konvencijas jaunievedumu, kas pārņemts Regulā Nr. 4/2009*. Pie šī noteikuma ir jāuzsver, ka tas piemērojams tikai gadījumos, kad kreditoram ir "pastāvīgā" dzīvesvieta sākotnējā nolēmuma pieņemšanas dalībvalstī. Šis noteikums ir virzīts uz to, lai turpinātu ekskluzīvo jurisdikciju, no kuras labumu gūst uzturēšanas kreditors, kas turpina pastāvīgi dzīvot šajā jurisdikcijā. No otras puses šāds noteikums sniedz garantiju tiesām vai citām kompetentajām iestādēm, ka tās var grozīt nolēmumu, ja to pieprasa apstākļi.** Nobeigumā, jāsecina, ka šīs Regulas Nr. 4/2009 8. pants ir iecerēts, kā ierobežojums uzturēšanas līdzekļu parādniekam meklēt tiesu citā valstī (*forum shopping*), lai panāktu šajā citā valstī sev labvēlīgus grozījumus kreditora pastāvīgās dzīvesvietas valstī pieņemtajam un spēkā stājušajam tiesas nolēmumam vai pieņemtu jaunu nolēmumu, kas aizstāj kreditora pastāvīgās dzīvesvietas valstī pieņemto nolēmumu. Jāatzīmē, ka šis noteikums attiecas ne vien Eiropas Savienības dalībvalstu starpā, bet tam ir plašāka piemērojamība, proti, tas nosaka, ka, ja nolēmumu pieņem dalībvalstī vai Hāgas 2007. gada Konvencijas līgumslēdzējā valstī, kurā ir kreditora pastāvīga dzīvesvieta, parādnieks nevar citā valstī celt prasību tiesā, lai grozītu jau pieņemtu nolēmumu vai pieņemtu jaunu nolēmumu, kamēr kreditora pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kurā nolēmums ir pieņemts. Tādējādi šīs Regulas Nr. 4/2009 8. panta ierobežojums attiecas arī uz Hāgas Konvencijas līgumslēdzējas valstī pieņemtiem tiesas nolēmumiem.

Regulas Nr. 4/2009 II nodaļā "Jurisdikcija" ir iekļauti arī 13. pants "Saistītas prasības" un 12. pants "Lis pendens", kas ir pārņemti no Regulas Nr. 44/2001 un ir pazīstami arī citos Eiropas Savienības starptautisko privāttiesību instrumentos.

Jāmin, ka Regulas Nr. 4/2009 10. pants "Jurisdikcijas pārbaude" paredz, ka, ja prasība ir celta kādas dalībvalsts tiesā, kurai saskaņā ar šo regulu nav jurisdikcijas, tā pēc savas iniciatīvas paziņo, ka tai nav jurisdikcijas. Bet, kā rīkoties, Latvijas tiesām, ja tās ir pieņēmušas uzturēšanas līdzekļu lietā prasības pieteikumu, bet pēc tam konstatējušas, ka Latvijai nav pārrobežu piekritība saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009? Jāatzīmē, ka šī materiāla rakstīšanas brīdī – 2012. gada aprīlī – vēl nav stājušies spēkā tieslietu ministra virzītie grozījumi Civilprocesa likuma 219. pantā "Tiesas pienākums atstāt prasību bez izskatīšanas". Minētie grozījumi paredzēs, ka tiesa atstāj prasību bez izskatīšanas, ja tā konstatē, ka tai saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem vai starptautiskajiem līgumiem nav piekritības skatīt attiecīgo lietu. Domājams, ka līdz minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai Latvijas tiesām būtu jārikojas analogiski. Minētais saistīts ar to, ka piekritība laika gaitā var mainīties, tāpēc atbilstošāk ir atstāt prasību bez izskatīšanas, nevis izbeigt tiesvedību, kas liedz atkārtoti griezties Latvijas tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata.

* Skat. Beaumont, P. International Family Law in Europe – the Maintenance Project, Hague Conference and the EC: Triumph of Reverse Subsidiarity. The Rabel Journal of Comparative and International Private Law, Band 73, 2009, p.532

** Skat. Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturēšanas līdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošais ziņojums. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/expl38e.pdf> [skat.10.04.2012], 83. lpp.

Papildus pie lietu piekritības jautājumiem būtu jāapskata arī praktiskie aspekti. Jau minēts, ka Regula Nr. 4/2009 paredz iespēju prasītājam, kurš dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, izmantojot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, vērsties Latvijas tiesā, ja tai ir piekritība, nolūkā pieņemt nolēmumu par uzturēšanas līdzekļu piedziņu vai grozījumus nolēmumā par uzturēšanas līdzekļu piedziņu. Šāds prasītājs vērsīsies valsts, kurā tas dzīvo, centrālajā iestādē Regulas Nr. 4/2009 piemērošanai. Regulas Nr. 4/2009 pielikumā pievienotas pieteikuma veidlapas. Pieteikuma veidlapa nolūkā saņemt nolēmumu vai nolēmuma grozījumu uzturēšanas saistību lietā pievienota VII pielikumā*. Šāda pieteikuma veidlapa, kas Latvijas tiesā tiks iesniegta ar Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, būtībā aizstās prasības pieteikumu, bet šai veidlapai būs arī atšķirības no Civilprocesa likuma 128. pantā paredzētā prasības pieteikuma satura. Šajos prasības pieteikumos, kas ir aizpildīti Regulas Nr. 4/2009 VII pielikumi, norāda vismaz Regulas Nr. 4/2009 57. pantā paredzēto informāciju un atbildētāja personas kodu, ja tas ir zināms. Lai minēto paskaidrotu tika izdarīti grozījumi Civilprocesa likumā, papildinot 128. pantu ar jaunu ceturto daļu.** Prasības pieteikumi, kas ir aizpildīti Regulas Nr. 4/2009 VII pielikumi, būs jāiesniedz Latvijas tiesai latviešu valodā. Tomēr interesanti, ka attiecībā uz šiem prasības pieteikumiem pievienotajiem dokumentiem no Regulas Nr. 4/2009 66. pants izriet, ka šo pievienoto dokumentu tulkojumu valsts valodā Latvijas tiesa varēs pieprasīt tikai tad, ja tiesa uzskatīs, ka tulkojums ir nepieciešams nolēmuma pieņemšanai vai lai ievērotu tiesības uz aizstāvību. Praktiski tas tā notiks visos gadījumos, jo Latvijā katrā lietā būs nepieciešams nodrošināt tiesības uz aizstāvību, jo tiesvedības Latvijā notiek valsts – latviešu valodā. Attiecībā uz citām pārrobežu uzturēšanas saistību lietām, kad Latvijas tiesā tiks skatīta lieta pret atbildētāju, kas dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, bet prasītājs dzīvos Latvijā, vai lieta attiecībā uz prasītāju, kas dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, bet vērsies Latvijas tiesā, neizmantojot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, Regulas Nr. 4/2009 VII pielikuma veidlapas nebūs iesniedzamas, bet būs piemērojama Civilprocesa vispārīgā kārtība attiecībā uz prasības pieteikumu iesniegšanu.

5.2. PIEMĒROJAMĀ LIKUMA NOTEIKUMI

Attiecībā uz nākamo Regulas Nr. 4/2009 mērķi izveidot vienotus piemērojamā likuma noteikumus mērķis jāmin, ka šis mērķis jau tika sasniegts Hāgas Starptautisko prievārtības konferences ietvaros, pieņemot Hāgas protokolu. Tādēļ Regulas Nr. 4/2009 15. pantā ir tikai atsauce, ka uzturēšanas saistībām piemērojamos tiesību aktus nosaka saskaņā ar Hāgas Protokolu. Jau Hāgas Protokola izstrādes laikā kļuva skaidrs, ka interese ratificēt šo protokolu būs tikai Eiropas Savienības dalībvalstīm, Šveicei un vēl Japānai, Ķīnai (īpaši – Makao), iespējams, dažām Dienvidamerikas valstīm. Tādēļ arī Hāgas

* Regulā Nr. 4/2009 paredzētajos gadījumos Latvijas centrālā iestāde kopā ar prasības pieteikumu par uzturēšanas līdzekļu bērnam piedziņu var iesniegt arī prasības pieteikumu par paternitātes noteikšanu, kas arī ir aizpildīts saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 VII pielikumu

** Likums "Grozījumi Civilprocesa likumā". Latvijas Vēstnesis, Nr. 95, 2011, 17. jūnijs

Starptautisko privāttiesību konferences ietvaros izdevās panākt Hāgas Protokola noteikumus, kas apmierina Eiropas Savienību.*

Neskatoties uz nosaukumu, Hāgas Protokols un Hāgas Konvencija ir divi pastāvīgi tiesību instrumenti, kuri valstīm, kas to vēlas, ir jāratificē atsevišķi, lai tie kļūtu šīm valstīm saistoši. Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ietvaros, izstrādājot Hāgas Protokolu, bija diskusijas par to, vai Hāgas Protokolu nevajadzētu nosaukt par “konvenciju”, tādējādi uzsvērt tā neatkarīgo dabu. Tomēr dažādu apsvērumu dēļ, tai skaitā arī tādēļ, ka Hāgas Protokola noteikumi zināmā mērā korelē ar Hāgas Konvencijas noteikumiem un tos papildina, tika pieņemts lēmums saglabāt nosaukumu “protokols”.**

Jāatzīst, ka, izstrādājot Regulu Nr. 4/2009, savā ziņā piemērojamā likuma jautājums bija sensitīvs daudzām Eiropas Savienības dalībvalstu delegācijām, tādēļ Regulā Nr. 4/2009 tika pieņemts risinājums, izmantot jau Hāgas Starptautiskās privāttiesību konferences ietvaros panāktos rezultātus. Tādēļ Regulas Nr. 4/2009 15. pants vienkārši paredz, ka uzturēšanas saistībām piemērojamos tiesību aktus nosaka saskaņā ar Hāgas 2007. gada 23. novembra Protokolu par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem dalībvalstīs, kurām attiecīgais instruments ir saistošs. Arī šajā 15. pantā parādās Eiropas Savienības dalībvalstu nespēja līdz galam vienoties par piemērojamiem tiesību aktiem. Proti, Apvienotā Karaliste, Regulas Nr. 4/2009 izstrādes gaitā uzstāja, ka tā neiestāties Regulā Nr. 4/2009, ja tai būs jāpiemēro ārvalsts likums, tādēļ arī Regulas Nr. 4/2009 15. panta formulējums ir šāds. Sekas, kas rodas, ja nepiemēro Hāgas Protokolu, ir apskatītas sadaļā par ārvalsts nolēmumu atzīšanu un izpildi. Šeit vienkārši varam piebilst, ka to Eiropas Savienības dalībvalstu, kas nepiemēro Hāgas Protokolu, tiesas nolēmumi ir pakļauti sarežģītam atzīšanas un izpildāmības pasludināšanas mehānismam.

Jāuzsver, ka Hāgas Protokols nosaka piemērojamos tiesību aktus tikai un vienīgi uzturēšanas saistībām. Hāgas Protokols nenosaka piemērojamos aktus tām attiecībām, no kurām uzturēšanas saistības izriet – ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām.*** Tādējādi Hāgas Protokols neparedz, ka tas ir piemērojams arī attiecībā uz, piemēram, paternitātes vai laulības spēkā esamības apstrīdēšanu, ja šāds jautājums rodas prasībā, kuras galvenais priekšmets ir uzturēšanas līdzekļu piedziņa. Šādos gadījumos tā būs iesaistītās valsts izvēle, vai piemērot Hāgas Protokolu arī attiecībā uz paternitātes vai laulības spēkā esamības apstrīdēšanu, ja šāds jautājums rodas prasībā, kuras galvenais priekšmets ir uzturēšanas līdzekļu piedziņa, vai arī attiecībā uz paternitātes vai laulības spēkā esamību piemērot pašai savas kolīziju normas.****

* Beaumont, P. International Family Law in Europe – the Maintenance Project, Hague Conference and the EC: Triumph of Reverse Subsidiarity. The Rabel Journal of Comparative and International Private Law, Band 73, 2009, p.519-521

** Skat. Hāgas 2007. gada Protokola par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem Izskaidrojošo ziņojumu. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/expl39e.pdf> [skat.10.04.2012], 7. lpp.

*** Skat. arī Hāgas Protokola 11. pantu, kas paredz to, ko nosaka ar šiem piemērojamiem tiesību aktiem, t.i., kādus uzturēšanas saistību aspektus regulēs piemērojamie tiesību akti.

**** Skat. Hāgas 2007. gada Protokola par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem Izskaidrojošo ziņojumu. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/expl39e.pdf> [skat.10.04.2012.], 10. lpp.

Hāgas Protokolam ir universāla piemērojamība, to piemēro arī tad, ja piemērojamie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kas nav Hāgas Protokola Līgumslēdzēja valsts tiesību akti*.

Hāgas Protokola vispārējie noteikumi (3. pants) paredz, ka uzturēšanas saistības reglamentē tās valsts tiesību akti, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, ja vien šajā Hāgas Protokolā nav noteikts citādi. Ja kreditors maina pastāvīgo dzīvesvietu, no dzīvesvietas maiņas brīža piemēro jaunās pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktus.** Minētie Hāgas Protokola noteikumi ir saskanīgi ar Regulas Nr. 4/2009 jurisdikcijas noteikumiem, kas tostarp paredz, ka jurisdikcija uzturēšanas līdzekļu lietās ir kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesai. Tā kā, visticamāk, kreditors vērsīsies ar prasību par uzturēšanas līdzekļu piedziņu savas pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesā, tad vairums gadījumos būs piemērojams tiesas valsts likums, nevis ārvalsts likums.

Hāgas Protokola 4. pants arī paredz īpašus noteikumus par labu uzturlīdzekļu bērnam kreditoriem un uzturēšanas līdzekļu vecākiem kreditoriem. Tā, piemēram, šie noteikumi paredz, ka, ja šie minētie kreditori ir iesnieguši prasību tās valsts kompetentajā iestādē, kurā ir parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta, piemēro tiesas atrašanās valsts tiesību aktus. Tomēr, ja kreditors, pamatojoties uz šiem tiesību aktiem, nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta.*** Hāgas Protokola 4. panta 2. punkts paredz arī, ja bērna vai vecāku uzturēšanas līdzekļu kreditors, pamatojoties uz Hāgas Protokola 3. pantā minētajiem tiesību aktiem (tās valsts tiesību aktiem, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta), nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro tiesas atrašanās valsts tiesību aktus. Savukārt, Hāgas Protokola 4. panta 4. punkts paredz, ja bērna vai vecāku uzturēšanas līdzekļu kreditors, pamatojoties uz Hāgas Protokola 3. pantā (tās valsts tiesību aktiem, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta) un Hāgas Protokola 4. panta 2. punktā (tiesas atrašanās valsts tiesību aktiem) un 3. punktā (parādnieka pastāvīgā dzīvesvietas tiesas atrašanās valsts tiesību aktiem vai tās valsts tiesību aktiem, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta) minētajiem tiesību aktiem, nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro viņu kopējās pilsonības, ja tāda ir konstatēta, valsts tiesību aktus. Tā, 4. panta īpašie noteikumi, kas izveidoti par labu uzturlīdzekļu bērnam kreditoriem un uzturēšanas līdzekļu vecākiem kreditoriem, no vienas puses veicina tiesas valsts likuma piemērošanu un no otras puses veicina to, lai šie kreditori kā sociāli visneaizsargātākā personu kategorija pēc iespējas varētu panākt uzturēšanas līdzekļu piedziņu, “manipulējot” ar piemērojamo likumu.

Savukārt, Hāgas Protokola 5. pants paredz īpašus aizsardzības noteikumus laulātajiem un bijušajiem laulātajiem – tas atļauj nepiemērot kreditora pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktus, ja citas valsts tiesību akti ir ciešāk saistīti ar laulību. Proti, Hāgas Protokola 5. pants nosaka, ka uzturēšanas saistības prasībās starp laulātajiem, bijušajiem laulātajiem vai tādas laulības pusēm, kura ir pasludināta par spēkā neesošu, 3. pantu nepiemēro, ja viena no pusēm iebilst un ja citas valsts tiesību akti, jo īpaši pušu pēdējās kopējās pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību akti, ir ciešāk saistīti ar viņu laulību – šādā gadījumā piemēro šīs citas valsts tiesību aktus. Šāds noteikums tika ieviests, jo kreditora pastāvīgās dzīvesvietas likuma piemērošana var izrādīties neatbilstošs

* Hāgas Protokola 2. pants

** Hāgas Protokola 3. pants

*** Hāgas Protokola 4. pants

risinājums laulāto vai bijušo laulāto uzturēšanas saistībām. Šeit ir jāņem vērā, ka dažās tiesību sistēmās, piemēram, Skandināvijas valstīs uzturēšanas līdzekļi laulātajiem tiek pieļauti tikai izņēmuma gadījumos un ierobežotā apmērā. Tādēļ šādos gadījumos nebūtu pieļaujams un tas būtu diskriminējoši, ka laulāto uzturēšanas līdzekļu kreditors, mainot ar nodomu vai bez nodoma savu pastāvīgās dzīvesvietas valsti un līdz ar to mainoties piemērojamajam likumam, varētu panākt sev lielākus uzturēšanas līdzekļu maksājumus. Minētais būtu netaisnīgi attiecībā pret laulāto uzturēšanas līdzekļu parādnieku un pretrunā šī parādnieka tiesiskajai palāgībai.*

Hāgas Protokola 6. pants paredz īpašus uzturēšanas līdzekļu parādnieka aizsardzības noteikumus. Proti, 6. pants nosaka, ka, ja uzturēšanas saistība neizriet no vecāku un bērnu attiecībām, kas paredz bērna uzturēšanu, un no laulāto vai bijušo laulāto attiecībām, parādnieks var apstrīdēt kreditora prasību, pamatojoties uz to, ka šāda saistība nav paredzēta nedz parādnieka pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktos, nedz pušu kopējās pilsonības valsts tiesību aktos, ja tāda kopēja pilsonība ir konstatēta. Piemēram, šis pants darbosies šādos gadījumos, ja kādas Eiropas Savienības dalībvalsts X tiesību aktos ir paredzēts uzturēšanas līdzekļu maksāšanas pienākums brāļu un māsu starpā un Latvijas pilsonis – brālis – dodas uz šo X valsti un izveido tur savu pastāvīgo dzīvesvietu, un ceļ prasību pret māsu, Latvijas pilsoni, kas dzīvo Latvijā, saskaņā ar šīs Eiropas Savienības dalībvalsts X tiesību aktiem (jo saskaņā ar Hāgas Protokola 3. pantu ir piemērojami šīs Eiropas Savienības dalībvalsts X tiesību akti jeb brāļa kā uzturēšanas līdzekļu kreditora pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību akti), tad māsa saskaņā ar Hāgas Protokola 6. panta īpašajiem uzturēšanas līdzekļu parādnieka aizsardzības noteikumiem varēs apstrīdēt šādu brāļa prasību, jo šāda uzturēšanas saistība nav paredzēta nedz māsas pastāvīgās dzīvesvietas valsts – Latvijas – tiesību aktos, nedz arī pušu kopējās pilsonības valsts – Latvijas – tiesību aktos.

Hāgas Protokols paredz arī ierobežotas iespējas vienoties par uzturēšanas līdzekļu saistībām piemērojamiem tiesību aktiem.** Iespējas ir ierobežotas ar to, lai nodrošinātu, ka tomēr uzturēšanas līdzekļu kreditoram un parādniekam, izvēloties piemērojamās tiesību aktus, tomēr būtu kāda saikne ar valsti, kuras tiesību aktus viņi izvēlas. Tiesības izvēlēties piemērojamās tiesību aktus nav uzturēšanas saistībām, pret personām, kas vēl nav sasniegušas 18 gadu vecumu, vai pieaugušajiem, kas personisko spēju traucējuma vai nepietiekamības dēļ nespēj aizstāvēt savas intereses.*** Tas tika atzīts par nepieļaujamu šo personu neaizsargātības dēļ. Tā, Hāgas Protokola 8. panta 1. punkts ar minētajiem ierobežojumiem paredz, ka uzturēšanas līdzekļu kreditors un parādnieks var jebkurā laikā izvēlēties kādu no turpmāk norādītajiem tiesību aktiem, lai tos piemērotu uzturēšanas saistībai:

- a) jebkuras tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonis izvēles brīdī ir kāda no pusēm;
- b) tās valsts tiesību aktus, kurā izvēles brīdī ir pastāvīgā dzīvesvieta kādai no pusēm;
- c) tiesību aktus, ko puses izvēlējušās, lai tos piemērotu pušu īpašumtiesiskajām attiecībām, vai arī tiesību aktus, ko faktiski piemēro pušu īpašumtiesiskajām attiecībām;

* Skat. Hāgas 2007. gada Protokola par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem Izskaidrojošo ziņojumu. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/expl39e.pdf> [skat.10.04.2012.], 21.-22. lpp.

** Hāgas Protokola 8. pants

*** Hāgas Protokola 8. panta 3. punkts

- d) tiesību aktus, ko puses izvēlējušās, lai tos piemērotu pušu laulības šķiršanai, vai arī tiesību aktus, ko faktiski piemēro pušu laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai.

Saskaņā ar 8. panta 2. punktu šāda abu pušu izvēle par piemērojamiem tiesību aktiem ir jāparaksta abām pusēm un jānoformē rakstiski vai jādokumentē jebkurā formātā, kurā glabātā informācija ir pieejama, lai to varētu izmantot turpmākām atsaucēm.

8. panta 5. punktā ir ietverta arī zināma pušu aizsardzība attiecībā uz pušu izvēlētajiem piemērojamiem tiesību aktiem, proti, šis punkts paredz, ka pušu izvēlētos tiesību aktus nepiemēro tad, ja, piemērojot šos izvēlētos tiesību aktus, iznākums varētu būt acīmredzami netaisnīgs vai nepamatots attiecībā uz kādu no pusēm, izņemot gadījumus, kad izvēles brīdī puses ir bijušas pilnībā par to informētas un apzinājušās izvēles sekas.

Tiesas valsts likuma (*lex fori*) piemērošanas veicināšanas nolūkos Hāgas Protokola 7. pants paredz iespēju konkrētas tiesvedības ietvaros kā piemērojamos tiesību aktus, ja vien nav notikusi izvēle saskaņā ar Hāgas Protokola 8. pantu, izvēlēties tiesas valsts tiesību aktus. Proti, 7. pants paredz, ka neskarot Hāgas Protokola 3. līdz 6. pantu, uzturēšanas līdzekļu kreditors un parādnieks var attiecīgajā valstī tikai konkrētas tiesvedības vajadzībām nepārprotami izvēlēties šīs valsts tiesību aktus, lai tos piemērotu uzturēšanas saistībai. Izvēli pirms attiecīgās tiesvedības sākšanas noformē kā abu pušu parakstītu rakstisku vai dokumentētu vienošanos jebkurā formātā, kurā glabātā informācija ir pieejama, lai to varētu izmantot turpmākām atsaucēm (Hāgas Protokola 7. panta 2. punkts).

Nobeigumā ir svarīgi arī uzsvērt Hāgas Protokola 11. pantu, kas nosaka piemērojamo tiesību aktu darbības jomu jeb to, ko nosaka ar piemērojamiem tiesību aktiem. 11. pants paredz, ka uzturēšanas saistībām piemērojami tiesību akti nosaka, inter alia:

- a) vai, cik lielā mērā un no kā kreditors var prasīt uzturēšanas līdzekļus;
- b) cik lielā mērā kreditors uzturēšanas līdzekļus var prasīt ar atpakaļejošu spēku;
- c) kā aprēķina uzturēšanas līdzekļu apjomu un indeksāciju;
- d) kam ir tiesības ierosināt uzturēšanas prasību, izņemot jautājumus par procesuālo tiesībspēju un pārstāvību tiesvedībā;
- e) kādi ir noilguma termiņi;
- f) kāds ir uzturēšanas līdzekļu parādnieka saistību apjoms, ja publiskā struktūra prasa atlīdzināt pabalstus, kas kreditoram izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā.

Latvijai varētu būt būtisks arī Hāgas Protokola 13. pants "Sabiedriskā kārtība", kas atļauj saskaņā ar šo protokolu noteiktos tiesību aktus atteikties piemērot vienīgi tiktāl, ciktāl šādas piemērošanas ietekme būtu acīmredzami pretēja tiesas atrašanās valsts sabiedriskajai kārtībai. Latvija atbilstoši savai tiesībpolitikai, piemēram, varētu vērtēt, vai ir atbilstoši Latvijas valsts sabiedriskajai kārtībai piemērot tādas citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesību aktus, kas rada uzturēšanas saistības, kas izriet no viendzimuma personu laulības attiecībām vai partnerattiecībām.

Hāgas Protokolu piemēro visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, izņemot Apvienoto Karalisti un Dāniju (uz šī materiāla rakstīšanas brīdi – 2012. gada aprīlī – no neformālām sarunām ir iespējams secināt, ka attiecībā uz Dāniju ir iespējamās izmaiņas). Apstāklim, vai attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts piemēro Hāgas Protokolu, ir ietekme attiecībā uz uzturēšanas saistību lietā pieņemta nolēmuma atzīšanu un izpildi citā Eiropas Savienības dalībvalstī, par ko tiks minēts nākamajā sadaļā.

6. VIENOTI NOLĒMUMA ATZĪŠANAS UN IZPILDES NOTEIKUMI UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU LIETĀS UN NOLĒMUMA SPĒKS CITĀ DALĪBVALSTĪ

6.1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Jau minēts, ka apstāklim, vai attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts piemēro Hāgas Protokolu, ir liela ietekme attiecībā uz uzturēšanas saistību lietā pieņemta nolēmuma atzīšanu un izpildi citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Tā, ja nolēmums uzturēšanas saistību lietā pieņemts Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai ir saistošs Hāgas Protokols, šāds nolēmums ir automātiski atzīstams un izpildāms citās Eiropas Savienības dalībvalstīs bez īpašas nolēmuma atzīšanas un izpildāmības pasludināšanas procedūras. Ja nolēmums uzturēšanas saistību lietā pieņemts Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai nav saistošs Hāgas Protokols, šāds nolēmums ir pakļauts izpildāmības pasludināšanas procedūrai, kuru no vienas puses reglamentē Regulas Nr. 4/2009 noteikumi un no otras attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts normatīvie akti. Šāds sadalījuma atkarībā no tā, vai valstij ir vai nav saistošs Hāgas Protokols, pamatā ir tas, ka valstīs, kuras piemēros Hāgas Protokolu, rezultāts uzturēšanas līdzekļu piedziņas lietās būs vienāds, jo normatīvie akti, ko šīs valstis piemēro būs vieni un tie paši atbilstoši Hāgas Protokolā noteiktajai piesaistei, kas, savukārt, ļauj šo valstu grupai savā starpā attiekties no nolēmumu, kas pieņemti citā šīs grupas valstī, izpildāmības pasludināšanas nepieciešamības un ar to saistītās kontroles nepieciešamības pār citās valsts nolēmumu. Ja valstij vai valstīm nav saistošs Hāgas Protokols, tās nevar panākt vienādu rezultātu uzturēšanas līdzekļu piedziņas lietās, jo piemēro dažādus normatīvos aktus, un līdz ar to saglabājas nepieciešamība saglabāt zināmu kontroli izpildāmības pasludināšanas veidā par citā valstī pieņemtu nolēmumu.

Kā norāda britu autors *P. R. Beaumont* šādam sadalījumam dažāda “ātruma celiņos” atkarībā no tā, vai attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts piemēro vai nepiemēro Hāgas Protokolu, ir vairāk gan pamatā politiski apsvērumi, nekā tiesiska nepieciešamība. Vēl vairāk, norāda *P. R. Beaumont*, būtiskās atšķirības starp šiem dažāda “ātruma celiņiem” ir vairāk redzamas, nekā reālas, izņemot sabiedriskās kārtības atrunu, jautājumi saistībā ar klasiskajiem neatzīšanas pamatiem attiecībā uz “ātro celiņu” ir pārvietoti uz izpildes sadaļu, t.i., tie ir “pārvietoti” tikai laikā – vienu procesuālo stadiju vēlāk. *P. R. Beaumont* arī uzsver, ka galvenā problēma pārrobežu uzturēšanas līdzekļu lietās ir nevis, kā panākt uzturēšanas līdzekļu nolēmuma izpildāmības pasludināšanu, bet gan kā panākt pašu izpildi.*

* Beaumont, P.R., McLeavy P.E., Private International Law. Edinburg: W.Green, 2011, p.905

6.2. "ĀTRAIS CELIŅŠ"

Tātad "ātrā celiņa" nolēmumi iegūst "Eiropas Savienības izpildu dokumenta" spēku ar nolēmumā spēkā stāšanās brīdi vai ar pieņemšanas brīdi (nekavējoties izpildāmi), jo tie ir pieņemti Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai ir saistošs Hāgas Protokols. Iesākumā ir jāpievēršas Regulā Nr. 4/2009 ietvertajiem noteikumiem, kas aizsargā atbildētāju uzturēšanas līdzekļu lietā un ļauj Eiropas Savienības dalībvalstu, kurām ir saistošs Hāgas Protokols, nolēmumiem uzturēšanas līdzekļu lietās kļūt automātiski atzīstamiem un izpildāmiem citās dalībvalstīs bez īpašas atzīšanas un izpildāmības pasludināšanas procedūras, t.i., iegūt "Eiropas Savienības izpildu dokumenta" spēku ar nolēmuma spēkā stāšanās brīdi vai ar pieņemšanas brīdi (nekavējoties izpildāmi) jeb, *P. R. Beaumont* vārdiem runājot, iet pa "ātro celiņu". Regula Nr. 4/2009, atšķirībā no Regulas Nr. 2201/2003, piešķir atbildētājiem uzturēšanas līdzekļu lietās papildu aizsardzību, kas ir saistīts ar to, ka prasību par uzturēšanas līdzekļu piedziņu prasītājs var celt arī pēc savas pastāvīgās dzīvesvietas. Procesuālais taisnīgums attiecībā uz atbildētāju, kas nebija ieradies izcelsmes dalībvalsts tiesā – tiesā, kur pieņemts uzturēšanas līdzekļu nolēmums – tiek sasniegts iekļaujot Regulas Nr. 4/2009 19. pantā nolēmuma pārskatīšanas mehānismu. Lai nejauktu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm pastāvošo savstarpējās uzticēšanās principu, atbildētājam ar pieteikumu par uzturēšanas līdzekļu nolēmuma pārskatīšanu ir jāvēršas nolēmuma izcelsmes valsts tiesā jeb tiesā, kas pieņēmusi attiecīgi nolēmumu.* Jāatzīst, ka pamati, kad atbildētājs, kas nebija ieradies izcelsmes dalībvalsts tiesā, ir tiesīgs prasīt nolēmuma pārskatīšanu saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 19. pantu ir plašāki, nekā klasiskie ārvalsts nolēmumu neatzīšanas pamati. Tā, saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 19. pantu atbildētājs var prasīt nolēmuma pārskatīšanu, ne vien, ja viņam netika laikus izsniegts dokuments, ar ko ir celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, bet arī gadījumos, kad atbildētājs nav varējis apstrīdēt uzturēšanas prasību *force majeure* vai no viņa neatkarīgu ārkārtēju apstākļu dēļ, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nebija uzsācis nolēmuma pārsūdzēšanu, kad viņam bija iespējams to darīt. Saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 19. panta 2. punktu termiņu, kādā var prasīt pārskatīšanu, skaita no dienas, kad atbildētājs faktiski ir iepazinies ar nolēmuma saturu un ir varējis attiecīgi reaģēt, vēlākais no dienas, kad ir veikts pirmais izpildes pasākums, kura rezultātā viņa īpašums pilnībā vai daļēji nav pieejams. Atbildētājam jārikojas nekavējoties, un jebkurā gadījumā 45 dienu laikā – termiņu nevar pagarināt attāluma dēļ. Saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 19. panta 3. punktu, ja tiesa noraida atbildētāja pārskatīšanas pieteikumu, pamatojoties uz to, ka tas neatbilst nevienam no augstāk 19. pantā minētajiem pārskatīšanas pamatiem, nolēmums paliek spēkā. Ja tiesa izlemj, ka pārskatīšanai ir pamats tāpēc, ka tas atbilst kādam no augstāk minētajiem pārskatīšanas pamatiem, nolēmums nav spēkā. Jāatzīmē, ka šis Latvijas tiesību sistēmai līdz iestāšanās Eiropas Savienībā brīdim nepazīstamais tiesas nolēmumu pārskatīšanas mehānisms ir ieviests arī Civilprocesa likumā. Civilprocesa likuma 60.¹ nodaļa reglamentē lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar nolēmuma pārskatīšanu Eiropas Savienības tiesību normās paredzētajos gadījumos. Ieviešot Regulu Nr. 4/2009 Latvijā, šajā Civilprocesa likuma 60.¹ nodaļā iekļauta arī atsaucē uz Regulas Nr. 4/2009 19. pantu. Civilprocesa likuma 60.¹ nodaļā reglamentē, kurai tiesai

* Beaumont, P.R., McLeavy P.E., Private International Law. Edinburg: W.Green, 2011, p.906

atbildētājam ir jāiesniedz pieteikums par Latvijas tiesas nolēmuma pārskatīšanu, cik ilgā laikā tiesa izskata šādu pieteikumu, kā arī tiesas lēmuma saturu un sekas par atbildētāja pieteikumu par Latvijas tiesas nolēmuma pārskatīšanu. Šīs rindkopas nobeigumā ir vien jāatzīmē, ka tā kā Latvijai ir saistošs Hāgas Protokols, tad Latvijas tiesu nolēmumi uzturēšanas saistību lietās pēc pārejas perioda beigām (skat. šī materiāla 8. sadaļu) būs automātiski izpildāmi citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, līdz ar to uz Latviju arī attiecas Regulas Nr. 4/2009 19. pants.

Attiecībā uz “ātrā celiņa” nolēmumiem ir jāpievēršas arī Regulas Nr. 4/2009 21. pantam “Izpildes atteikums vai apturēšana”. Lai arī vispārīgi izpilde notiek saskaņā ar izpildes valsts nacionālajiem normatīvajiem aktiem, Regulas Nr. 4/2009 21. pants izvirza specifiskus noteikumus attiecībā uz “ātrā celiņa” nolēmumu izpildi citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā nolēmums ir pieņemts. Tā Regulas Nr. 4/2009 21. pants paredz, ka izpildes atteikuma vai apturēšanas pamatus, kas paredzēti izpildes dalībvalsts tiesību aktos piemēro tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā šim 21. pantam. Regulas Nr. 4/2009 21. pants 2. punkts paredz, ka izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde pēc parādnieka pieteikuma pilnībā vai daļēji atsaka izcelsmes tiesas nolēmuma izpildi, ja tiesības izpildīt izcelsmes tiesas nolēmumu ir izbeigušās prasības noilguma dēļ saskaņā ar izcelsmes dalībvalsts tiesību aktiem vai saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, atkarībā no tā, kurā noilguma termiņš ir ilgāks. Tāpat saskaņā ar minēto punktu izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde pēc parādnieka pieteikuma var pilnībā vai daļēji atteikt izcelsmes tiesas nolēmuma izpildi, ja tas ir nesavienojams ar izpildes dalībvalstī pieņemtu nolēmumu vai arī ar citā dalībvalstī vai trešā valstī pieņemtu nolēmumu, kas atbilst nosacījumiem, kuri ir vajadzīgi, lai to atzītu izpildes dalībvalstī (šie ir arī klasiski ārvalsts nolēmumu neatzīšanas pamati (skat. Regulas Nr. 4/2009 24. panta (c) un (f) apakšpunktus)).* Savukārt, saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 21. panta 3. punktu izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde pēc parādnieka pieteikuma var pilnībā vai daļēji apturēt izcelsmes tiesas nolēmuma izpildi, ja izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā ir iesniegts pieteikums izskatīt lietu no jauna saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 19. pantu. Turklāt izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde pēc parādnieka pieteikuma aptur izcelsmes tiesas nolēmuma izpildi, ja attiecīgā nolēmuma izpildāmība ir apturēta izcelsmes dalībvalstī. Arī Latvijā, ieviešot Regulu Nr. 4/2009, Civilprocesa likuma 644.² pants “Ar Eiropas Savienības izpildu dokumentiem saistīti izpildes jautājumi” un 644.³ pants “Ārvalsts tiesas nolēmuma izpildes atteikšana” tika papildināti ar atsauci uz Regulas Nr. 4/2009 21. pantu.

Protī, no šī Civilprocesa likuma 644.² panta izriet, ka rajona (pilsētas) tiesa, kuras darbības teritorijā izpildāms attiecīgs ārvalsts tiesas nolēmums, pēc parādnieka pieteikuma, pamatojoties uz Padomes regulas Nr. 4/2009 21. panta 3. punktu, ir tiesīga:

- 1) aizstāt nolēmuma izpildi ar Civilprocesa likuma 138. pantā paredzētajiem pasākumiem šā nolēmuma izpildīšanas nodrošinājumam;
- 2) grozīt nolēmuma izpildes veidu vai kārtību;
- 3) apturēt nolēmuma izpildi.

Šo parādnieka pieteikumu izskata tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Šo personu neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

* Nolēmums, ar ko groza agrāku nolēmumu par uzturēšanu tādēļ, ka ir mainījušies apstākļi, nav uzskatāms par nesavienojamu nolēmumu šī punkta nozīmē.

Savukārt, no Civilprocesa likuma 644.³ panta izriet, ka rajona (pilsētas) tiesa, kuras darbības teritorijā izpildāms ārvalsts tiesas nolēmums, par kuru izsniegts Padomes regulas Nr. 4/2009 20. panta 1. punkta "b" apakšpunktā minētais izraksts (Eiropas Savienības izpildu dokuments), pēc parādnieka pieteikuma saņemšanas, pamatojoties uz minētās regulas 21. panta 2. punktu, var atteikt nolēmuma izpildi. Arī šo parādnieka pieteikumu izskata tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Šo personu neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

Savukārt, Civilprocesa likuma 644.⁴ pants reglamentē Civilprocesa 644.² pantā un 644.³ pantā minētā parādnieka pieteikuma par Eiropas Savienības izpildu dokumenta izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, izpildes veida vai kārtības grozīšanu, izpildes atteikšanu rekvizītus un nosaka citus pievienojamos dokumentus.

Tātad būtībā šīs Regulas Nr. 4/2009 19. un 21. pantā noteiktās garantijas un kontroles iespējas pār automātiski izpildāmu nolēmumu, kas ir pārņemtas arī Civilprocesa likumā, ļāva Eiropas Savienības likumdevējam attiekties no klasiskās atzīšanas vai Eiropas Savienības instrumentos klasiskās izpildāmības pasludināšanas nepieciešamības šiem nolēmumiem citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kur nolēmums pieņemts.

Kā tad automātiskā izpildāmības izpaudīsies praksē Latvijā? Tā kā Latvijai ir saistošs Hāgas Protokols, tad Latvijas tiesās pieņemts nolēmums uzturēšanas saistību lietā būs automātiski izpildāms citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tikai jāņem vērā, ka nolēmumam jābūt pieņemtam tiesvedībā, kas uzsākta pēc Regulas Nr. 4/2009 piemērošanas uzsākšanas dienas, tas ir pēc 2011. gada 18. jūnija. Tādejādi, ja uzturēšanas saistību lieta būs izskatīta Latvijā, bet izpilde būs jāveic citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Latvijas tiesai pēc lietas dalībnieka lūguma būs nepieciešamas tikai izrakstīt Regulas Nr. 4/2009 20. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto nolēmuma izrakstu (Regulas Nr. 4/2009 I pielikums), kas, savukārt, būs automātiski izpildāms citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Lai ieviestu Latvijā šos iepriekš minētos Regulas Nr. 4/2009 noteikumus, tika izdarīti grozījumi Civilprocesa likuma 541.¹ pantā, papildinot to ar 4.³ daļu, kas paredz, ka Padomes regulas Nr. 4/2009 20. panta 1. punkta "b" apakšpunktā minēto nolēmuma izrakstu tiesa izraksta pēc lietas dalībnieka lūguma, kad spriedums vai lēmums stāties likumīgā spēkā, bet gadījumos, kad spriedums vai lēmums izpildāms nekavējoties, — tūlīt pēc sprieduma pasludināšanas vai lēmuma pieņemšanas. Tika precizēta arī 541.¹ panta piektā daļa, kas paredz, ka šo izrakstu izraksta tā tiesa, kurā tajā laikā atrodas lieta.

Tāpat, ja nolēmums uzturēšanas saistību lietā pieņemts Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai ir saistošs Hāgas Protokols, attiecīgais ārvalsts tiesas nolēmums uzturēšanas saistību lietā būs izpildāms Latvijā, neprasot ārvalsts tiesas nolēmuma izpildes pasludināšanu. Līdz ar to tas ietekmēs arī Latvijas tiesu izpildītājam iesniedzamos dokumentus, jo citā Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtu nolēmumu Latvijā nebūs nepieciešamas pasludināt par izpildāmu un nebūs iespējams prasīt iesniegt tiesu izpildītājam Latvijas procesuālajās tiesībās pazīstamo izpildrakstu. Attiecībā uz Latvijas zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei iesniedzamajiem dokumentiem, kurus iesniedz ārvalsts piedzinējs, saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009 ir iespējamas divas atšķirīgas situācijas. Ja ārvalstu piedzinējs izvēlēsies izmantot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, Latvijas centrālā iestāde Latvijas zvērinātam tiesu izpildītājam pārsūtīs speciālu pieteikumu izpildei, kas tiks sagatavots, izmantojot Regulas Nr. 4/2009 VI pielikumu, un izpildu dokumentus. Šobrīd saskaņā ar Civilprocesa likuma 549. pantu

zvērīnām tiesu izpildītājam piedzinējs iesniedz vienkāršu rakstveida pieteikumu, kurā norāda izpildes veidu. Latvijas centrālajai iestādei būs papildus jāsaazinās ar piedzinēju un jāvienojas par izpildes veidu* – piespiedu izpildes līdzekli – jo saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 41. panta 1. punktu izpildes kārtību reglamentē izpildes valsts tiesību akti. Ja ārvalstu piedzinējs neizvēlēties izmantot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, tad ārvalstu piedzinējs nevarēs Latvijas tiesu izpildītājam iesniegt Regulas Nr. 4/2009 VI pielikumā paredzēto pieteikumu izpildei, bet attiecībā uz iesniedzamo pieteikumu būs piemērojama vispārīgā Civilprocesa likuma kārtība. Papildu vienam vai otram pieteikumam Latvijas tiesu izpildītājam saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009 ir jāiesniedz šīs regulas 20. pantā minētie dokumenti (kā arī attiecīgajos gadījumos Padomes Regulas 4/2009 64. pantā minētie dokumenti).

Regulas Nr. 4/2009 20. pants “Dokumenti izpildei” paredz:

“1. Lai nolēmumu izpildītu citā dalībvalstī, prasītājs kompetentām izpildes iestādēm iesniedz:

- a) nolēmuma norakstu, kas atbilst nosacījumiem, lai noteiktu tā autentiskumu;
- b) izcelsmes tiesas izsniegtu nolēmuma izrakstu, izmantojot I pielikumā paredzēto veidlapu;
- c) vajadzības gadījumā dokumentu, kurā uzrādīta piespriede, bet nesamaksāto uzturēšanas līdzekļu maksājumu summa un datums, kad šī summa ir aprēķināta;
- d) vajadzības gadījumā b) apakšpunktā minētās veidlapas norakstu vai tulkojumu oficiālā izpildes dalībvalsts valodā vai, ja minētajā dalībvalstī ir vairākas oficiālas valodas, tās vietas oficiālajā valodā, kurā pieteikums ir iesniegts, saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, vai citā valodā, ko attiecīgā dalībvalsts ir norādījusi kā pieņemamu. Katra dalībvalsts var norādīt Eiropas Kopienas iestāžu oficiālo valodu vai valodas, kas nav attiecīgās dalībvalsts valoda, kura tai ir pieņemama, lai tajā aizpildītu veidlapas.

2. Izpildes dalībvalsts kompetentās iestādes nevar pieprasīt, lai prasītājs iesniegtu nolēmuma tulkojumu. Tulkojumu tomēr var pieprasīt, ja nolēmuma izpilde ir pārsūdzēta.

3. Visi tulkojumi, uz ko attiecas šis pants, ir jāveic personai, kas ir kvalificēta veikt tulkojumus kādā no dalībvalstīm.”

6.3. “TRADICIONĀLAIS” CELIŅŠ

Savukārt Regulas Nr. 4/2009 noteikumi par ārvalsts tiesu nolēmumu par uzturēšanas līdzekļu piedziņu atzīšanu (Regulas Nr. 4/2009 IV nodaļas 2. iedaļa) attieksies tikai uz tādiem nolēmumiem, kas pieņemti Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai nav saistošs Hāgas Protokols (šobrīd – Dānijā (neformālās sanāksmēs tiek minēts, ka Dānija apsver iespēju pievienoties Hāgas Protokolam) un Apvienotajā Karalistē). Tikai šādiem nolēmumiem būs nepieciešama izpildāmības pasludināšana.

* Skat. Ministru kabineta 2011. gada 19. jūlija noteikumu Nr. 571 “Kārtība, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija īsteno centrālās iestādes funkcijas pārrobežu uzturlīdzekļu lietās” 14. punktu. Latvijas Vēstnesis, Nr. 117, 2011, 28. jūlijs.

Attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstu, kurām nav saistošs Hāgas Protokols, nolēmumiem uzturēšanas līdzekļu lietās, kas vispirms pēc ieinteresētās puses pieteikuma ir jāpasludina par izpildāmiem citās dalībvalstīs, lai iegūtu tur spēku, jeb, kas, *P. R. Beaumont* vārdiem runājot, iet pa “tradicionālo ceļu”, jāatzīmē sekojošais. Attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstu, kurām nav saistošs Hāgas Protokols, nolēmumiem uzturēšanas līdzekļu lietās šo nolēmumu izpildāmības pasludināšanas shēma ir līdzīga tai, kāda jau pastāv Regulā Nr. 44/2001. Saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 30. pantu nolēmumu pēc ieinteresētās puses pieteikuma pasludina par izpildāmu, ņemot vērā Regulas Nr. 4/2009 24. pantā norādītos ārvalsts nolēmumu neatzišanas pamatus, tiklīdz ir izpildītas Regulas Nr. 4/2009 28. pantā minētās formalitātes, un vēlākais 30 dienu laikā pēc šo formalitāšu pabeigšanas, ja vien nepastāv ārkārtēji apstākļi, kas padara to neiespējamu. Puse, attiecībā uz kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus paskaidrojumus pieteikuma sakarā. Tādējādi šī pirmā stadija, tāpat kā Regulā Nr. 44/2001, ir formāla stadija, kurā tiesai nav tiesības vērtēt neatzišanas pamatus, bet tai visai automātiski ir jāpasludina citā Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtais nolēmums par izpildāmu. Tāpat arī pusēm šajā stadijā nav tiesības iesniegt nekādus savus apsvērumus vai norādīt uz Regulas Nr. 4/2009 24. pantā iekļauto neatzišanas pamatu esamību. Pēc tam saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 31. pantu nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību tūlīt paziņo pusēm. Tika pēc šīs paziņošanas puses saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 32. pantu var pārsūdzēt nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību un sniegt apsvērumus par to, vai ir konstatējami Regulas Nr. 4/2009 24. pantā iekļautie neatzišanas pamati (jāatzīmē, ka Regulas Nr. 4/2009 24. pantā iekļautie neatzišanas pamati saskan ar Regulas Nr. 44/2001 34. pantā iekļautiem neatzišanas pamatiem). Regulas Nr. 4/2009 24. pants nosaka pamatus, kuriem pastāvot ir iespējams neatzīt citā Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtu nolēmumu uzturēšanas saistību lietā. Uzskatāms, ka Regulas Nr. 4/2009 24. pantā minētie neatzišanas pamati ir ekskluzīvi un Eiropas Savienības dalībvalstīm nebūtu tiesības savos nacionālajos normatīvajos aktos paredzēt plašākus neatzišanas pamatus lietās, uz kurām attiecas Regula Nr. 4/2009. Regulas Nr. 4/2009 24. pantā minētie neatzišanas pamati ir šaurāki, salīdzinot ar Civilprocesa likuma 637. panta otrajā daļā minētajiem neatzišanas pamatiem. Saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 32. panta 3. punktu pārsūdzību par nolēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē procesuālo kārtību strīdus gadījumos. Saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 32. panta 5. punktu pārsūdzību par izpildāmības pasludināšanu iesniedz 30 dienu laikā pēc nolēmuma par izpildāmības pasludināšanu izsniegšanas vai tā paziņošanas. Ja pusei, attiecībā uz kuru prasa izpildi, pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā pasludināta izpildāmība, pārsūdzības termiņš ir 45 dienas, un to sāk skaitīt no dienas, kad nolēmums par izpildāmības pasludināšanu vai paziņojums izsniegts vai nu personiski, vai tas ir saņemts tās dzīvesvietā – termiņu nevar pagarināt attālumā dēļ (Ņemot vērā, ka šāda 45 dienu termiņa ieviešana ir jauninājums Eiropas Savienības starptautisko privāttiesību instrumentos, kur šādi konkrēti pārsūdzības termiņi nav tikusi iepriekš noteikti, Latvija, ieviešot Regulu Nr. 4/2009, uzmanības vēršanas nolūkos, arī attiecīgi papildināja Civilprocesa likuma 641. pantu ar 2.¹ daļu, jo šāds 45 dienu termiņš ir arī atkāpe no līdz šim 641. pantā vispārīgi noteiktā termiņa – 60 dienas). Tiesa, kurā pārsūdzība par izpildāmības pasludināšanu ir iesniegta, atsaka pasludināt izpildāmību vai atceļ to, vienīgi pamatojot to ar kādu no Regulas Nr. 4/2009 24. pantā noteiktajiem neatzišanas pamatiem (Regulas Nr. 4/2009 34. pants). Pie kam saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 34. pants

2. punkts tiesa, kurā ir iesniegta blakus sūdzība (apgabaltiesa Latvijas izpratnē) par izpildāmības pasludināšanu pieņem nolēmumu 90 dienās no pieteikuma iesniegšanas dienas, izņemot gadījumu, kad ārkārtēji apstākļi padara to neiespējamu (Ņemot vērā, ka šāda 90 dienu termiņa ieviešana pārsūdzības izskatīšanai ir jauninājums Eiropas Savienības starptautisko privāttiesību instrumentos, kur šādi konkrēti pārsūdzības izskatīšanas termiņi nav tikuši iepriekš noteikti, Latvija, ieviešot Regulu Nr. 4/2009, arī uzmanības vērsšanas nolūkos attiecīgi papildināja Civilprocesa likuma 642. pantu ar 2.¹ daļu, jo iepriekš 642. pantā vispārīgi blakus sūdzības un sūdzības par lēmumu par blakus sūdzību izskatīšanas termiņi nebija noteikti). Savukārt, saskaņā ar Regulas nr.4/2009 34. panta 3. punktu pārsūdzība par lēmumu par sūdzību par izpildāmības pasludināšanu ir jāizskata nekavējoties (kasācijas instancē Latvijas izpratnē).

Attiecībā uz izpildāmības pasludināšanas praktiskajiem aspektiem ir jānošķir divas atšķirīgas situācijas: ja persona vēlas panākt izpildāmības pasludināšanu Latvijā, izmantojot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, vai ja persona pati tieši vērsas Latvijas tiesās, lai panāktu nolēmuma izpildāmības pasludināšanu. Pirmajā gadījumā, izmantojot centrālo iestāžu starpniecību, Regula Nr. 4/2009 paredz īpašu procedūru, ja persona, kas dzīvo vienā Eiropas Savienības dalībvalstī, lai panāktu uzturēšanas līdzekļu nolēmuma izpildāmības pasludināšanu citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vērsas savas dzīvesvietas valsts Regulas Nr. 4/2009 centrālajā iestādē. Regulas Nr. 4/2009 pielikumā pievienotas pieteikuma veidlapas, šīnī gadījumā pieteikuma veidlapa nolūkā panākt nolēmuma atzīšanu un pasludināt izpildāmību uzturēšanas saistību lietā pievienota VI pielikumā. Šī pieteikuma veidlapa aizstās Civilprocesa likuma 638. pantā minēto pieteikumu tiesas nolēmuma atzīšanai, kā arī šai veidlapai ir atšķirības no Civilprocesa likuma 638. pantā paredzētā pieteikuma satura. Regulas Nr. 4/2009 VI pielikumā minētais pieteikums Latvijas tiesā tiks iesniegts tikai tad, ja persona, kas dzīvo kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, būs vērsusies savas valsts Regulas Nr. 4/2009 centrālajā iestādē un šīs centrālā iestāde būs pārsūtījusi šādu pieteikumu Latvijas Regulas Nr. 4/2009 centrālajai iestādei, kas, savukārt, šo pieteikumu iesniegs izskatīšanai attiecīgajai Latvijas tiesai. Pieteikumā, kas ir aizpildīts Regulas Nr. 4/2009 VI pielikums, norāda vismaz Regulas 4/2009 57. pantā paredzēto informāciju un atbildētāja personas kodu, ja tas ir zināms. Otrajā gadījumā, ja persona vēlas panākt ārvalsts – citas Eiropas Savienības dalībvalsts – tiesas nolēmuma uzturēšanas līdzekļu izpildāmības pasludināšanu, neizmantojot Regulas Nr. 4/2009 centrālo iestāžu starpniecību, Latvijas tiesai iesniedzams izskatīšanai Civilprocesa likuma 638. pantā minētais pieteikums. Neatkarīgi no tā, ja persona vēlas panākt ārvalsts – citas Eiropas Savienības dalībvalsts – tiesas nolēmuma uzturēšanas līdzekļu lietā izpildāmības pasludināšanu, izmantojot vai neizmantojot centrālo iestāžu starpniecību, Regulas Nr. 4/2009 28. pants nosauc dokumentus, kas pievienojami pieteikumam pasludināt izpildāmību. Uzskaitījums ir izsmeļošs, papildu dokumentus tiesa pieprasīt nevar. Regulas Nr. 4/2009 28. panta “Procesuālā kārtība” 1. punkts paredz:

“1. Pieteikumam pasludināt izpildāmību pievieno šādus dokumentus:

- a) nolēmuma norakstu, kas atbilst nosacījumiem, lai noteiktu tā autentiskumu;
- b) izcelsmes tiesas izsniegtu nolēmuma izrakstu, izmantojot II pielikumā paredzēto veidlapu, neskarot 29. pantu.
- c) vajadzības gadījumā b) apakšpunktā minētās veidlapas norakstu vai tulkojumu oficiālā izpildes dalībvalsts valodā vai, ja minētajā dalībvalstī ir vairākas oficiālas valodas, tās vietas oficiālajā valodā, kurā pieteikums ir iesniegts saskaņā ar

attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, vai citā valodā, ko attiecīgā dalībvalsts ir norādījusi kā pieņemamu. Katra dalībvalsts var norādīt Eiropas Kopienas iestāžu oficiālo valodu vai valodas, kas nav attiecīgās dalībvalsts valoda, kura tai ir pieņemama, lai tajā aizpildītu veidlapas.”

Attiecībā uz pieteikumu un pievienojamo dokumentu valodu jānorāda, ka pats pieteikums, kas aizpildīts saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 VI pielikumu, būs jāiesniedz Latvijas tiesai latviešu valodā, tāpat arī b) apakšpunktā minētais nolēmuma izraksts, izmantojot Regulas Nr. 4/2009 II pielikumā paredzēto veidlapu. Pašu nolēmumu vai nolēmuma norakstu valsts valodā Latvijas tiesa varēs pieprasīt tikai tad, ja iesniegta pārsūdzība. Visi tulkojumi ir jāveic personai, kas ir kvalificēta veikt tulkojumus kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm (ne tikai Latvijā). Jāatzīmē, ka Regulas Nr. 4/2009 29. pants atļauj arī nepieprasīt izcelsmes tiesas izsniegtu nolēmuma izrakstu, izmantojot Regulas Nr. 4/2009 II pielikumā paredzēto veidlapu, proti, Regulas Nr. 4/2009 29. pants nosaka, ka, ja minētais nolēmuma izraksts nav iesniegts, tiesa var noteikt termiņu, kādā tas jāiesniedz, vai pieņemt līdzvērtīgu dokumentu vai, ja tiesa uzskata informāciju par pieteikumu, nepieprasīt šo dokumentu. Jāatzīmē arī, ka pieteicējs saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 64. pantu var būt arī valsts iestāde, tādā gadījumā pieteikumam papildus pievienojami Regulas Nr. 4/2009 64. panta 4. punktā minētie dokumenti.

6.4. NOTARIĀLO AKTU JEB PUBLISKO AKTU IZPILDES NOTEIKUMI

Kaut arī Latvijā vismaz pagaidām uz šī materiāla rakstīšanas brīdi – 2012. gada aprīlī – uzturēšanas līdzekļu lietās netiek sastādīti izpildāmi notariālie akti jeb publiskie akti (lai gan Latvijā šobrīd notiek diskusijas, vai Latvijas notāra uzturēšanas līdzekļu lietā sastādītam notariālajam aktam nākotnē nebūtu piešķirams izpildu dokumenta spēks), tomēr citās Eiropas Savienības dalībvalstīs uzturēšanas līdzekļu lietās tiek sastādīti izpildāmi publiskie akti, kas savukārt ar mērķi panākt to izpildi Latvijā var ienākt arī Latvijā. Saistībā ar publiskie aktiem ir jāmin Regulas Nr. 4/2009 48. pants “Šīs regulas piemērošana tiesas izlīgumiem un publiskiem aktiem”, kurš paredz:

“1. Izcelsmes dalībvalstī izpildāmus izlīgumus un publiskus aktus atzīst kādā citā dalībvalstī un izpilda tāpat kā saskaņā ar IV nodaļu nolēmumus.

2. Šīs regulas noteikumus vajadzības gadījumā piemēro tiesas izlīgumiem un publiskiem aktiem.

3. Pēc jebkuras ieinteresētas puses lūguma kompetenta izcelsmes dalībvalsts iestāde izdod tiesas izlīguma vai publiska akta izrakstu, izmantojot veidlapu, kuras paraugs norādīts attiecīgi I un II pielikumā vai III un IV pielikumā.”

Tādējādi no šī panta 1. punkta izriet, ka publiskus aktus citā dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā publiskais akts sastādīts, izpilda tāpat, kā tiesas nolēmumus, saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 IV nodaļu “Nolēmumu atzīšana, izpildāmība un izpilde”. Tas nozīmē, ka iepriekš teiktais par izpildes “ātruma celiņiem”, atkarībā no tā, vai attiecīgajai Eiropas Savienības dalībvalstij ir saistošs Hāgas Protokols un tā to piemēro ir attiecināms arī uz publiskajiem aktiem.

Tā, Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai ir saistošs Hāgas Protokols, uzturēšanas līdzekļu lietās sastādītie publiskie akti kļūst automātiski atzīstami un izpildāmi citās

dalībvalstīs bez īpašas atzišanas un izpildāmības pasludināšanas procedūras, t.i., tie iegūst “Eiropas Savienības izpildu dokumenta” spēku ar brīdi, kad publiskais akts kļūst izpildāms tā sastādīšanas valstī, jeb, *P. R. Beaumont* vārdiem runājot, šie publiskie akti iet pa “ātro celiņu”. Par šādu publisko aktu saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 48. panta 3. punktu pēc jebkuras ieinteresētas puses lūguma kompetenta izcelsmes dalībvalsts iestāde izdod publiska akta izrakstu, izmantojot veidlapu, kuras paraugs norādīts Regulas Nr. 4/2009 III pielikumā – Izraksts no publiska akta uzturēšanas saistību lietā neattiecas uz atzišanas un izpildāmības pasludināšanas tiesvedību. Šis Regulas Nr. 4/2009 III pielikumā minētais izraksts, ar vai bez Latvijas Regulas Nr. 4/2009 centrālās iestādes starpniecības, kopā ar Regulas Nr. 4/2009 20. pantā “Dokumenti izpildei” minētiem dokumentiem (izņemot tiesas nolēmuma norakstu un tā izrakstu – Regulas Nr. 4/2009 I pielikumu, kuru vietā tagad ir publiskā akta noraksts un tā izraksts – Regulas Nr. 4/2009 III pielikums) var nonākt pie Latvijas zvērināta tiesu izpildītāja izpildei. Jau ieviešot Regulu Nr. 4/2009 Latvijā, Civilprocesa likuma 540. pantā “Izpildu dokumenti” tika izdarīti grozījumi, papildinot šo pantu ar jaunu 14. punktu, kas nosaka, ka Latvijā par izpildu dokumentu uzskatāms arī ārvalsts kompetentās iestādes izsniegts publiskā akta izraksts saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 48. pantu. Tā kā Latvijas notāri uzturēšanas līdzekļu lietās nesastāda izpildāmus notariālos jeb publiskos aktus, tad izpildu dokuments Latvijā ir tikai ārvalsts – citas Eiropas Savienības dalībvalsts izpildāms publiskā akta izraksts uzturēšanas līdzekļu lietā.

Attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstu, kurām nav saistošs Hāgas Protokols, izpildāmiem publiskiem aktiem jāmin, ka šie publiskie akti vispirms ir jāpasludina par izpildāmiem citās dalībvalstīs, lai iegūtu tur spēku, jeb, kas, *P. R. Beaumont* vārdiem runājot, šie publiskie akti iet pa “tradicionālo celiņu”. Attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstīs, kurām nav saistošs Hāgas Protokols, uzturēšanas līdzekļu lietās sastādītiem publiskiem aktiem, jāatzīmē, ka šo publisko aktu izpildāmības pasludināšanas shēma ir līdzīga tai, kāda jau tika i epriekš aprakstīta attiecībā uz tiesas nolēmumiem. Jāatceras, ka praktiski šobrīd mēs šeit runājam tikai par Apvienotajā Karalistē un Dānijā uzturēšanas līdzekļu lietā sastādītiem, šajās valstīs izpildāmiem publiskiem aktiem. Par šādu publisko aktu saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 48. panta 3. punktu pēc jebkuras ieinteresētas puses lūguma kompetenta izcelsmes dalībvalsts iestāde izdod publiska akta izrakstu, izmantojot veidlapu, kuras paraugs norādīts Regulas Nr. 4/2009 IV pielikumā – Izraksts no publiska akta uzturēšanas saistību lietā attiecas uz atzišanas un izpildāmības pasludināšanas tiesvedību. Šis Regulas Nr. 4/2009 IV pielikumā minētais izraksts, ar vai bez Latvijas Regulas Nr. 4/2009 centrālās iestādes starpniecības, kopā ar Regulas Nr. 4/2009 28. pantā minētiem dokumentiem (izņemot tiesas nolēmuma norakstu un tā izrakstu – Regulas Nr. 4/2009 II pielikumu, kuru vietā tagad ir publiskā akta noraksts un tā izraksts – Regulas Nr. 4/2009 IV pielikums) un kopā ar pieteikumu pasludināt izpildāmību var nonākt pie Latvijas tiesām, lai attiecīgo publisko aktu pasludinātu par izpildāmu Latvijā.

7. VALSTS IESTĀDES KĀ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJI.

Jau, izstrādājot Hāgas Konvenciju tika konstatēts, ka daudzās valstīs ir izveidotas iestādes, kas ir līdzīgas tādām iestādēm kāda Latvijā ir Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija. T.i., daudzās valstīs ir tādas iestādes, kas tāpat kā Latvijā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija Latvijas situācijā nodrošina bērniem uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, bet ne vairāk, kā noteikts ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu, ja zvērināts tiesu izpildītājs atzinis, ka uzturlīdzekļu piedziņa no bērna vecāka nav iespējama, vai arī, ja bērna vecāks tiesas nolēmumu maksāt uzturlīdzekļus pilda, bet nenodrošina to pilnu apmēru, kādu, pamatojoties uz Civillikuma 179. panta piekto daļu, noteicis Ministru kabinets. Būtībā Uzturlīdzekļu garantiju fonds stājas tā bērna vecāka vietā, kurš nemaksā uzturlīdzekļus, un no Uzturlīdzekļu garantiju fonda līdzekļiem tiek izmaksāti uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai. Savukārt, bērna vecāks, kur nav maksājis uzturlīdzekļus un kura vietā no Uzturlīdzekļu garantiju fonda tiek maksāti uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai kļūst par Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādnieku. Parāds Uzturlīdzekļu garantiju fondam ir īpašs parāds, jo tam nav noilguma. Tas nozīmē, ka līdz pat parādnieka mūža beigām būs iespējams vērst piedziņu uz jebkuru viņa mantu. Līdzīga sistēma, kāda šeit tika aprakstīta attiecībā uz Latvijā esošo Uzturlīdzekļu garantiju fondu pastāv arī citās valstīs, šajās valstīs, iespējams, valsts iestāde iestājas ne vien bērna uzturlīdzekļu parādnieka vietā, bet, iespējams, arī citu uzturēšanas līdzekļu parādnieku vietā, ja šis pienākums parādniekam izriet arī no citām attiecībām, kas nav vecāku pienākums iepretim bērnam.

Tādēļ, ņemot vērā daudzās valstīs esošo šādu augstāk aprakstīto iestāžu vajadzības, jau Hāgas Konvencijā tika iestrādāts 36. pants, kuru mērķis ir palīdzēt šādām valsts iestādēm arī no citām valstīm, uz kurām devies uzturēšanas līdzekļu parādnieks, atgūt šī parādnieka vietā izmaksātos uzturēšanas līdzekļu maksājumus vai tiem pielīdzinātus maksājumus. Šis Hāgas Konvencijas 36. pants tika pārņemts arī Regulas Nr. 4/2009 64. pantā "Valsts iestādes kā pieteikuma iesniedzēji". Regulas Nr. 4/2009 64. panta 1. punkts nosaka, ka, ja pieteikuma mērķis ir nolēmumu atzīšana, izpildāmības pasludināšana vai izpilde, jēdzienā "kreditors" ir ietvertas arī valsts iestādes, kas rīkojas tādas personas vārdā, kam pienākas uzturēšanas līdzekļi vai kam jāatlīdzina uzturēšanas līdzekļu vietā saņemti maksājumi. Tādējādi no šī punkta izriet, ka arī augstāk aprakstītās valsts iestādes var gūt labumu no šīs Regulas Nr. 4/2009 izveidotā atzīšanas, izpildāmības pasludināšanas vai izpildes mehānisma un centrālo iestāžu mehānisma. Jāatzīmē, ka Regula Nr. 4/2009 paredz arī uzturēšanas līdzekļu kreditoriem pieejamus tādus pieteikumus, kuru mērķis ir nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu pieņemšana citā valstī, piemēram, valstī, kur ir uzturēšanas līdzekļu parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta, bet kā, redzams, Regulas Nr. 4/2009 64. panta 1. punktā šādi pieteikumi nav iekļauti. Jāatzīst gan, ka Latvijas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas gadījumā tas arī nebūtu nepieciešams, jo Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija vērstas pret uzturlīdzekļu parādnieku uz likuma pamata, t.i., tai nav nepieciešams atsevišķs lēmums, lai

veiktu izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņu no parādnieka, tomēr citās valstīs līdzīgām iestādēm tas varētu būt nepieciešams, jo tās pieņem atsevišķus lēmumus par izmaksāto uzturēšanas līdzekļu piedziņu no parādnieka. Tomēr, kā izriet no Hāgas Konvencijas Izskaidrojošā ziņojuma, Hāgas Konvencijas izstrādāji uzskatīja, ka šādas valsts iestādes visticamāk lēmumu pret uzturēšanas līdzekļu parādniekiem par viņu vietā izmaksāto uzturēšanas līdzekļu piedziņu vēlēšies pieņemt savā jurisdikcijā un pēc tam, meklēs, kā panākt šādu lēmumu izpildi citā valstī, kur dzīvo parādnieks. Tādēļ jau Hāgas Konvencijas ietvaros tika izlemts, ka šādas valsts iestādes nebūtu jāieklauj jēdzienā “kreditors” attiecībā uz pieteikumiem, kuru mērķis ir nolēmuma par uzturēšanas līdzekļu piedziņu pieņemšana citā valstī.*

Regulas Nr. 4/2009 64. panta 2. punktā noteiktais izriet no valsts iestāžu būtības, proti, tas nosaka, ka valsts iestāžu tiesības rīkoties tādas personas vārdā, kurai pienākas uzturēšanas līdzekļi, vai prasīt atlīdzību par maksājumiem, kas kreditoram ir izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā, nosaka tiesību akti, kas nosaka attiecīgās valsts iestādes darbību.

Regulas Nr. 4/2009 64. panta 3. punkts nosaka, ka valsts iestādes var censties panākt atzīšanu un izpildāmības pasludināšanu vai prasīt izpildīt:

- a) nolēmumu, kas pieņemts par parādnieku pēc valsts iestādes prasības atlīdzināt maksājumus, kas ir izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā;
- b) nolēmumu, kas pieņemts gan par kreditoru, gan parādnieku, ciktāl tas attiecas uz maksājumiem, kas kreditoram ir izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā.

Uz Latvijas Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrāciju attieksies (b) apakšpunkts, jo Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija nepieņem atsevišķu nolēmumu pret uzturlīdzekļu parādnieku, kas noteiktu šī parādnieka pienākumu atlīdzināt no Uzturlīdzekļu garantiju fonda izmaksātos uzturlīdzekļus. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija šajos gadījumos darbojas uz likuma pamata un tiesas nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu, kas pieņemts starp kreditoru un parādnieku, pamata.

Tomēr nevar izslēgt, ka Latvijā no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm atzīšanai un izpildāmības pasludināšanai vai izpildei neienāk Regulas Nr. 4/2009 64. panta 3. punkta (a) apakšpunktā minētie nolēmumi, proti, nolēmumi, kas pieņemti par parādnieku pēc valsts iestādes prasības atlīdzināt maksājumus, kas ir izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā. Pie kam šādi nolēmumi var būt saistīti ne vien ar uzturlīdzekļiem bērnam, bet arī ar citiem uzturēšanas līdzekļu veidiem.

Regulas Nr. 4/2009 64. panta 4. punktam ir tehnisks raksturs, tas paredz, ka valsts iestādes, kas prasa nolēmumu atzīt un pasludināt tā izpildāmību vai prasa nolēmumu izpildīt, pēc lūguma dara pieejamus visus vajadzīgos dokumentus, kuri apliecina saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 64. panta 2. punktu tām piešķirtās tiesības, un to, ka kreditoram ir izmaksāti maksājumi.

* Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu izskaidrojošais ziņojums. Pieejams: <http://www.hcch.net/upload/expl38e.pdf> [sk.10.04.2012.],116. lpp.

8. PĀREJAS NOTEIKUMI

Jāņem vērā, Regulas Nr. 4/2009 75. pants paredz specifiskus pārejas noteikumus, no kuriem vispārīgi izriet, ka nolēmumiem, kas pieņemti pēc 2011. gada 18. jūnija (Regulas Nr. 4/2009 piemērošanas uzsākšanas dienas), bet ar kuriem saistītā tiesvedība uzsākta pirms šī datuma, kā arī nolēmumiem, kas pieņemti pirms 2011. gada 18. jūnija, bet kuru atzīšana un izpildes pasludināšana tiek prasīta pēc šī datuma, piemēro Pado-
mes Regulas IV nodaļas 2. un 3. ledaļu par atzīšanu un izpildāmības pasludināšanu. Tā sekas ir tādas, ka minētie nolēmumi nav automātiski atzīstami un izpildāmi bez jebkā-
das īpašas procedūras, kaut arī tie pieņemti Eiropas Savienības dalībvalstī, kurai ir saīs-
tošs Hāgas Protokols. Tādēļ, jāuzsver, ka tikai tādi nolēmumi, saistībā ar kuriem tiesve-
dība ir uzsākta pēc 2011. gada 18. jūnija (Regulas Nr. 4/2009 piemērošanas uzsākšanas
dienas), ir automātiski izpildāmi un iegūst “Eiropas Savienības izpildu dokumenta” spē-
ku ar spēkā stāšanās brīdi vai pieņemšanas brīdi (neka vēloties izpildāmi nolēmumi).
Minētais ir saistīts ar to, ka tikai no 2011. gada 18. jūnija (Regulas Nr. 4/2009 piemēro-
šanas uzsākšanas dienas) Eiropas Savienības dalībvalstīs tiks uzsākta Hāgas Protokola
piemērošana, tādēļ tikai tādi nolēmumi, saistībā ar kuriem tiesvedība tika uzsākta un
Hāgas Protokols līdz ar to tika piemērots pēc šī datuma, iegūst “Eiropas Savienības iz-
pildu dokumenta” spēku. Minētais *mutatis mutandis* attiecas arī uz apstiprinātiem vai
noslēgtiem tiesas izlīgumiem un tādiem publiskiem aktiem (kas ir izpildu dokumenti to
sastādīšanas valstī), kas ir izdoti Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Līdzīgi arī uz Latvijas tiesu pieņemtajiem nolēmumiem ir jāatzīmē, ka Civilprocesa
likuma 541.¹ panta 4.³ daļu varēs piemērot tikai tādiem nolēmumiem, kas pieņemti ties-
vedībā, kas Latvijas tiesā uzsākta pēc 2011. gada 18. jūnija. Līdz ar to Latvijas tiesas CPL
541.¹ panta 4.³ daļā minēto Regulas Nr. 4/2009 20. panta 1. punkta b) apakšpunkta no-
lēmuma izrakstu, kas iegūst izpilddokumenta spēku jebkurā Eiropas Savienības dalīb-
valstī bez jebkādas īpašas procedūras, varēs izsniegt tikai tad, ja nolēmums, par kuru
izraksts tiks izsniegts, pieņemts tiesvedībā, kas Latvijas tiesā uzsākta pēc 2011. gada
18. jūnija.

9. NODERĪGAS SAITES

- Padomes 2008. gada 18. decembris regula (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās – <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:007:0001:0079:LV:PDF>
- Hāgas 2007. gada 23. novembra protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem – <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:331:0017:0023:LV:PDF>
- Eiropas Tiesiskā sadarbības atlanta sadaļa par Regulas Nr. 4/2009 piemērošanu, kas ietver arī viegli lietojamus rīkus Regulas Nr. 4/2009 veidlapu aizpildīšanai – http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/mo_information_lv.htm
- Hāgas 2007. gada 23. novembra protokola par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem Izskaidrojošais ziņojums – <http://www.hcch.net/upload/expl39e.pdf>
- Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencija par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu piedziņu (angļu valodā) – http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=131
- Hāgas 2007. gada 23. novembra konvencijas par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu piedziņu Izskaidrojošais ziņojums (angļu valodā) – <http://www.hcch.net/upload/expl38e.pdf>

10. PIELIKUMS – PALĪGS REGULAS NR. 4/2009 PIELIKUMU VEIDLAPU AIZPILDĪŠANĀ

I sadaļa. I un II pielikuma veidlapu aizpildīšana. Šīs veidlapas aizpilda **Latvijas tiesa** (I pielikuma veidlapu, ja tiesā prasības pieteikums iesniegts pēc 18/06/2011, un II pielikuma veidlapu, ja tiesā prasības pieteikums iesniegts pirms 18/06/2011), ja persona vēlas citā Eiropas Savienības dalībvalstī panākt nolēmuma atzīšanu, izpildāmības pasludināšanu vai izpildi uzturēšanas saistību lietā.

Valoda, kādā jāaizpilda veidlapa. Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietnē ir apkopota informācija par valodām, kurās ir jāaizpilda Regulas Nr.4/2009 pielikumu veidlapas. Lai noskaidrotu, kādā valodā dokumentus pieņem tā Eiropas Savienības dalībvalsts, kurai pieteikums tiks adresēts:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_lv.htm);
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties sadaļu *Sakari dalībvalstu starpā*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;
- 5) izvēlieties *Pieļaujamās valodas*;
- 6) veidlapa ir jāaizpilda valodā/-ās, kura norādīta sadaļā: *Valodas, kas pieņemamas dokumentu tulkojumos*.

Veidlapas aizpildīšana. Lai aizpildītu veidlapu:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni;
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties *Veidlapas (1-9)*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;
- 5) izvēlieties *Izraksts no nolēmuma/izlīguma uzturēšanas saistību lietā neattiecas uz atzīšanas procedūru vai izpildāmības pasludināšanas tiesvedību* (ja jāaizpilda I pielikuma veidlapa) vai *Izraksts no nolēmuma/izlīguma uzturēšanas saistību lietā attiecas uz atzīšanas un izpildāmības pasludināšanas tiesvedību* (ja jāaizpilda II pielikuma veidlapa);
- 6) aizpildiet veidlapu, norādot informāciju valodā, kādu pieļauj attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts;
- 7) pēc veidlapas aizpildīšanas nospiediet pogu lapas apakšējā kreisajā stūrī. Pirms tam pārlicinieties, ka izvēlnē virs minētās pogas automātiski ir izvēlēta atbilstošā valoda. Pēc pogas nospiešanas programma izveidos dokumentu, kurā veidlapas pamatteksts tiks automātiski pārveidots nepieciešamajā valodā;
- 8) izdrukājiet, parakstiet, apzīmogojiet un sašujiet minēto dokumentu.

Palīdzība veidlapas aizpildīšanā. Saistībā ar Regulas Nr.4/2009 piemērošanu un uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājiem/parādniekiem, kuri dzīvo citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas (turpmāk – UGFA) sniedz konsultācijas veidlapu aizpildīšanā. Ja Jums ir nepieciešama UGFA palīdzība, lūdzam sazināties ar tās darbiniekiem pa tālruņa numuriem: +37167830630 vai +37167814980 (katru darba dienu no plkst. 8.30 līdz 17.00).

Lūdzam iepazīties ar aizpildītas II pielikuma veidlapas paraugu (skatīt zemāk). Paraugu var izmantot, aizpildot arī I pielikuma veidlapu.

Situācijas apraksts: *iesniedzējai Aigai Bērziņai ir 2 nepilngadīgi bērni. Inga Bērziņa ir vecāka par 7 gadiem, bet Nauris Bērziņš ir sasniedzis 7 gadu vecumu pēc sprieduma pieņemšanas. Māte ar bērniem dzīvo Latvijā, bet viņas bijušais vīrs un bērnu tēvs Alvis Bērziņš šobrīd dzīvo un pelna iztiku Apvienotajā Karalistē. Alvis Bērziņš nemaksā uzturlīdzekļus par viņu un Aigas Bērziņas kopīgajiem bērniem, lai gan to paredz Latvijas tiesas (Rīgas rajona tiesas) 23/02/2010 (prasības pieteikums tiesā iesniegts 15/07/2009) spriedums Nr.C1234567. Spriedums nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai atbildētājam par abiem bērniem jāmaksā uzturlīdzekļi:*

— 45 LVL mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas līdz 7 gadu vecumam;

— 54 LVL mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas no 7 gadu vecuma.

Aiga Bērziņa vēlas, lai spriedums tiktu atzīts Apvienotajā Karalistē.

II PIELIKUMS

IZRAKSTS NO NOLĒMUMA/IZLĪGUMA UZTURĒŠANAS SAISTĪBU LIETĀ ATTIECAS UZ ATZĪŠANAS UN IZPILDĀMĪBAS PASLUDINĀŠANAS TIESVEDĪBU

(28. PANTS UN 75. PANTA 2. PUNKTS PADOMES 2008. GADA 18. DECEMBRA REGULA (EK) Nr. 4/2009 PAR JURISDIKCIJU, PIEMĒROJAMIEM TIESĪBU AKTIEM, NOLĒMUMU ATZĪŠANU UN IZPILDI UN SADARBĪBU UZTURĒŠANAS SAISTĪBU LIETAS)

SVARĪGI JĀSNIEDZ IZCELSMES TIESAI SNIEGT TIKAI TĀDĀ GADĪJUMĀ, JA NOLĒMUMS VAI IZLĪGUMS IR IZPILDĀMS IZCELSMES DALĪBVALSTĪ MINĒT TIKAI TO INFORMĀCIJU, KAS NORĀDĪTA TIESAS NOLĒMUMĀ VAI IZLĪGUMĀ VAI KAS BIJA IZCELSMES TIESAS RĪCĪBĀ

1. **DOKUMENTA VEIDS**

DATUMS UN NUMURS: 23/02/2010, Nr.C1234567

☒ NOLĒMUMS ☐ IZLĪGUMS

1. Norādiet dokumenta veidu

2. **IZCELSMES TIESA**

2.1. NOSAUKUMS: Rīgas rajona tiesa (Riga District Court)

2. Norādiet informāciju par tiesu

"Rīgas rajona tiesa" angļu valodā.

Šeit un turpmāk – pievērsiet uzmanību formai, kādā jānorāda datums: DD/MM/GGGG

- 2.2. ADRESE:
- 2.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE: Aiviekstes str. 5
- 2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: Rīga, LV-1003
- 2.2.3. DALĪBVALSTS
- ☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA
- ☐ GRIEĶIJA ☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KIPRA ☒ LATVIJA ☐ LIETUVA
- ☐ LUKSEMBURGA ☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA
- ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA ☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA
- 2.3. TĀLR./FAKSS:/E-PASTS
- +371 67812255 (phone), +371 67113307 (fax), Rīgas_RT@court.gov.lv

"Aiviekstes iela 5" angļu valodā.
Lai izvērtos no vēlākiem pārratumiem,
norādiet adresi anglski arī tad, ja anketa
ir jāpilda citā ES oficiālajā valodā.

3. Norādiet
informāciju
par
prasītāju

Varat lietot
anglisko un
starptautiski
atpazīstamo
valsts
nosaukumu
arī tad, ja
anketa ir
jāpilda citā
ES oficiālajā
valodā.

3. PRASĪTĀJS(-I)*, **
- 3.1. **A PERSONA**
- 3.1.1. UZVārds UN Vārds(-i): Ms Bērziņa Aiga (Berzina Aiga)
- 3.1.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: 26/04/1983, Cēsis (Cesis)
- 3.1.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS: 260483-12345
- 3.1.4. ADRESE:
- 3.1.4.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE: Ilmajas str. 10/4
- 3.1.4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: Rīga, LV-1011
- 3.1.4.3. VALSTS: Latvia
- 3.1.5. SAŅĒMA
- 3.1.5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU:
- 3.1.5.2. ATBRĪVĒJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS:
- 3.1.5.3. BEZMAKSAIS IZSKATĪŠANAS PROCESU KĀDĀ NO ADMINISTRATĪVĀM IESTĀDĒM, KAS UZSKAITĪTAS
- REGULAS (EK) Nr. 4/2009 X PIELIKUMĀ: ☐ JĀ ☒ NĒ
- 3.2. **PERSONA B**
- 3.2.1. UZVārds UN Vārds(-i):
- 3.2.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
- 3.2.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS:
- 3.2.4. ADRESE:
- 3.2.4.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
- 3.2.4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
- 3.2.4.3. VALSTS:
- 3.2.5. SAŅĒMA
- 3.2.5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☐ NĒ
- 3.2.5.2. ATBRĪVĒJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☐ JĀ ☐ NĒ
- 3.2.5.3. BEZMAKSAIS IZSKATĪŠANAS PROCESU KĀDĀ NO ADMINISTRATĪVĀM IESTĀDĒM, KAS UZSKAITĪTAS
- REGULAS (EK) Nr. 4/2009 X PIELIKUMĀ: ☐ JĀ ☐ NĒ
- 3.3. **PERSONA C**
- 3.3.1. UZVārds UN Vārds(-i):
- 3.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
- 3.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS:

Adrese ir jānorāda tāda, kāda tā bija tiesvedības laikā.

Ja prasītājs tiesvedības laikā saņēma juridisko
palīdzību, ko apliecina Juridiskās palīdzības
administrācijas lēmums, atzīmējiet "Jā".

Latvijā prasītāji
uztur līdzekļu
piedziņas lietās ir
atbrīvoti no tiesas
izdevumu segšanas.

* Ja tiesas nolēmumā/izlīgumā puses nav nosauktas par prasītāju vai atbildētāju, neatkarīgi no tā, tās jānorāda kā prasītājs vai atbildētājs.

** Ja nolēmums vai izlīgums attiecas uz vairāk kā trim prasītājiem vai atbildētājiem, pievienot papildu lapu.

- 3.3.4. ADRESE:
 3.3.4.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
 3.3.4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
 3.3.4.3. VALSTS:
 3.3.5. SAŅĒMA
 3.3.5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☐ NĒ
 3.3.5.2. ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☐ JĀ ☐ NĒ
 3.3.5.3. BEZMAKSAS IZSKATĪŠANAS PROCESU KADA NO ADMINISTRATĪVAM IESTADĒM, KAS UZSKAITĪTAS
 REGULAS (EK) Nr. 4/2009 X PIELIKUMA: ☐ JĀ ☐ NĒ

4. **ATBILDĒTĀJS(-I)*,****

3. Norādiet informāciju par atbildētāju

4.1. **A PERSONA**

- 4.1.1. UZVārds UN Vārds(-i): *Mr Bērziņš Alvis (Bērziņš Alvis)*.....
 4.1.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: *27/03/1980, Rīga (Rīga)*.....
 4.1.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLAS APDROŠINĀŠANAS NUMURS: *270380-12345*.....
 4.1.4. ADRESE:
 4.1.4.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE: *Brīvības str. 24/2 - 4*.....
 4.1.4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: *Rīga, LV-1010*.....
 4.1.4.3. VALSTS: *Latvia*.....
 4.1.5. SAŅĒMA
 4.1.5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☒ NĒ
 4.1.5.2. ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☐ JĀ ☒ NĒ
 4.1.5.3. BEZMAKSAS IZSKATĪŠANAS PROCESU KADA NO ADMINISTRATĪVAM IESTADĒM, KAS UZSKAITĪTAS
 REGULAS (EK) Nr. 4/2009 X PIELIKUMA: ☐ JĀ ☒ NĒ

Adrese ir jānorāda tāda, kāda tā bija tiesvedības laikā.

4.2. **PERSONA B**

- 4.2.1. UZVārds UN Vārds(-i):
 4.2.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
 4.2.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLAS APDROŠINĀŠANAS NUMURS:
 4.2.4. ADRESE:
 4.2.4.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
 4.2.4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
 4.2.4.3. VALSTS:
 4.2.5. SAŅĒMA
 4.2.5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☐ NĒ
 4.2.5.2. ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☐ JĀ ☐ NĒ
 4.2.5.3. BEZMAKSAS IZSKATĪŠANAS PROCESU KADA NO ADMINISTRATĪVAM IESTADĒM, KAS UZSKAITĪTAS
 REGULAS (EK) Nr. 4/2009 X PIELIKUMA: ☐ JĀ ☐ NĒ

4.3. **PERSONA C**

- 4.3.1. UZVārds UN Vārds(-i):
 4.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
 4.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLAS APDROŠINĀŠANAS NUMURS:

* Ja tiesas nolēmumā/izlīgumā puses nav nosauktas par prasītāju vai atbildētāju, neatkarīgi no tā, tās jānorāda kā prasītājs vai atbildētājs.

** Ja nolēmums vai izlīgums attiecas uz vairāk kā trim prasītājiem vai atbildētājiem, pievieno papildu lapu.

5. Norādiet informāciju par nolēmumu

- 4-3-4. ADRESE:
4-3-4.1. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
4-3-4.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
4-3-4.3. VALSTS:
4-3-5. SAŅĒMA
4-3-5.1. JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☐ NĒ
4-3-5.2. ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☐ JĀ ☐ NĒ
4-3-5.3. BEZMAKSAIS IZSKATĪŠANAS PROCESU KĀDĀ NO ADMINISTRATĪVĀM IESTĀDĒM, KAS UZSKAITĪTAS
REGULAS (EK) NR. 4/2009 X PIELIKUMĀ: ☐ JĀ ☐ NĒ

TIESAS NOLĒMUMA/IZLŪGUMA NOTEIKUMI

5. VALŪTA
5.1. ☐ EURO (EUR) ☐ BULGĀRIJAS LEVA (BGL) ☐ ČEHIJAS KRONA (CZK)
☐ IGAUNIJAS KRONA (EEK) ☐ UNGĀRIJAS FORINTS (HUF) ☐ LIETUVAS LITS (LTL)
☒ LATVIJAS LATS (LVL) ☐ POLIJAS ZLOTS (PLN) ☐ RUMĀNIJAS LEJA (RON)
☐ ZVIEDRIJAS KRONA (SEK) ☐ CITA (NORĀDĪT ISO KODU):
- 5.2. UZTURĒŠANAS PRASĪBA*
5.2.1. **UZTURĒŠANAS PRASĪBA A**
5.2.1.1. UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU MAKSĀJUMS
MAKSĀTĀJS: *Mr Bērziņš Alvis (Bērziņš Alvis)* (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))
SAŅĒMĒJAM: *Ms Bērziņa Aiga (Bērziņa Aiga)* (PERSONAS UZVĀRDS UN VĀRDS(-I), KURAI
SUMMA FAKTISKI JĀPĀRSKAITA)
PERSONA, KURAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI:
Ms Bērziņa Inga (Bērziņa Inga) (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))
5.2.1.2. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VIENĀ REIZĒ
VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ – LAIKPOSMS, UZ KURU MAKSĀJUMS ATTIECAS:
.....
(NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS)
TERMIŅŠ: (DD/MM/GGGG)
SUMMA:
5.2.1.3. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VAIRĀKĀS REIZĒS
- | TERMIŅŠ
(DD/MM/GGGG)	SUMMA
- 5.2.1.4. ☒ SUMMU IZMAKSĀ PERIODISKI
☐ REIZI NEDEĻĀ
☒ REIZI MĒNESĪ
☐ CITS (NORĀDĪT BIEŽUMU):
SUMMA: *30% of the minimum monthly wage of Latvia –*
54 LVL (15/07/2009-31/12/2010), 60 LVL (01/01/2011-...)
SĀKOT NO *15/07/2009* (DD/MM/GGGG)
TERMIŅŠ:

"30% no Latvijas minimālās mēnešalgas" angļu valodā.

* Ja nolēmums/izlūgums attiecas uz vairāk kā trim uzturēšanas prasībām, pievienot papildu lapu.

☒ VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ LĪDZ ((DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS)

24/03/2015 (majority age)

"pilngadība"
angļu valodā.

JĀ UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMU INDEKSĒ, NORĀDĪT, KĀ ŠO INDEKSĀCIJU APRĒKINA:

15/07/2009-31/12/2010 30% of 180 LVL = 54 LVL

(minimum monthly wage 180 LVL)

01/01/2011- ... 30% of 200 LVL = 60 LVL

(minimum monthly wage 200 LVL)

INDEKSĀCIJU PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)

5.2.1.5. ☐ SUMMA, KAS IZMAKSĀJAMA AR ATPAĻĒJOŠU DATUMU

LAIKPOSMS, UZ KURU ATTIECAS: NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG)

SUMMA:

IZMAKSAS VEIDS:

5.2.1.6. ☐ PROCENTI (JA TIE NORĀDĪTI NOLĒMUMĀ/IZLĪGUMĀ)

JĀ UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMAI APRĒKINA PROCENTUS, NORĀDĪT PROCENTU LIKMI:

PROCENTUS PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)

5.2.1.7. ☐ MAKSĀJUMS GRAUDĀ (NORĀDĪT):

5.2.1.8. ☐ CITS MAKSĀJUMA VEIDS (NORĀDĪT):

5.2.2. UZTURĒŠANAS PRASĪBA B

5.2.2.1. UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU MAKSĀJUMS

MAKSĀTĀJS: Mr Bērziņš Alvis (Berzins Alvis) (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))

SAŅĒMĒJAM: Ms Bērziņa Aiga (Berzina Aiga)

(PERSONAS UZVĀRDS UN VĀRDS(-I), KURAI SUMMA FAKTISKI JĀPĀRSKAITA)

PERSONA, KURAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI:

Mr Bērziņš Nauris (Berzins Nauris) (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))

5.2.2.2. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VIENĀ REIZĒ

VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ – LAIKPOSMS, UZ KURU MAKSĀJUMS ATTIECAS:

(NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS)

TERMIŅŠ: (DD/MM/GGGG)

SUMMA:

5.2.2.3. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VAIRĀKĀS REIZĒS

TERMIŅŠ (DD/MM/GGGG)	SUMMA

5.2.2.4. ☒ SUMMU IZMAKSĀ PERIODISKI

☐ REIZI NEDĒĻĀ

☒ REIZI MĒNESĒ

☐ CITS (NORĀDĪT BIEŽUMU):

"25% no Latvijas minimālās mēnešalgas līdz
04/01/2012 un 30% no Latvijas minimālās
mēnešalgas no 05/01/2012 līdz 05/01/2023"
angļu valodā.

SUMMA: 25% of the minimum monthly wage of Latvia till 04/01/2012

and 30% of the minimum monthly wage of Latvia from 05/01/2012 till 05/01/2023.

45 LVL (15/07/2009-31/12/2010), 50 LVL (01/01/2011-04/01/2012),

60 LVL (05/01/2012-...)

SĀKOT NO 15/07/2009 (DD/MM/GGGG)

TERMIŅŠ:

☒ VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ LĪDZ ((DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS):

04/01/2023 (majority age)

JA UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMU INDEKSĒ, NORĀDĪT, KĀ ŠO INDEKSĀCIJU APRĒKINA:

15/07/2009–31/12/2010 25% of 180 LVL = 45 LVL

(minimum monthly wage 180 LVL)

01/01/2011–04/01/2012 25% of 200 LVL = 50 LVL

(minimum monthly wage 200 LVL)

05/01/2012–... 30% of 200 LVL = 60 LVL

(minimum monthly wage 200 LVL)

INDEKSĀCIJU PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)

5.2.2.5. ☐ SUMMA, KAS IZMAKSĀJAMA AR ATPAKAĻEJOŠU DATUMU

LAIKPOSMS, UZ KURU ATTIECAS:

NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG)

SUMMA:

IZMAKSAS VEIDS:

5.2.2.6. ☐ PROCENTI (JA TIE NORĀDĪTI NOĻĒMUMĀ/IZLĪGUMĀ)

JA UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMAI APRĒKINA PROCENTUS,

NORĀDĪT PROCENTU LIKMI:

PROCENTUS PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)

5.2.2.7. ☐ MAKSĀJUMS GRAUDĀ (PRECIZĒT):

5.2.2.8. ☐ CITS MAKSĀJUMA VEIDS (NORĀDĪT):

5.2.3. **UZTURĒŠANAS PRASĪBA C**

5.2.3.1. UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU MAKSĀJUMS

MAKSĀTĀJS (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))

SAŅĒMĒJAM

(PERSONAS UZVĀRDS UN VĀRDS(-I), KURAI SUMMA FAKTISKI JĀPĀRSKAITA)

PERSONA, KURAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI:

..... (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))

5.2.3.2. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VIENĀ REIZĒ

VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ – LAIKPOSMS, UZ KURU MAKSĀJUMS ATTIECAS:

.....

(NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS)

TERMIŅŠ: (DD/MM/GGGG)SUMMA:

5.2.3.3. ☐ SUMMU IZMAKSĀ VAIRĀKĀS REIZĒS

TERMIŅŠ (DD/MM/GGGG)	SUMMA

5.2.3.4. ☐ SUMMU IZMAKSĀ PERIODISKI
☐ REIZI NEDĒĻĀ
☐ REIZI MĒNESĪ
☐ CITS (NORĀDĪT BIEŽUMU):
☐ SUMMA:
SĀKOT NO TERMIŅŠ:
☐ VAJADZĪBAS GADĪJUMA LĪDZ ((DD/MM/GGGG) VAI KONKRĒTS NOTIKUMS):
.....
JA UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMU INDEKSĒ, NORĀDĪT,
KĀ ŠO INDEKSĀCIJU APRĒĶINA:
INDEKSĀCIJU PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)
5.2.3.5. ☐ SUMMA, KAS IZMAKSĀJAMA AR ATPAĻEJOŠU DATUMU
LAIKPOSMS, UZ KURU ATTIECAS:
NO (DD/MM/GGGG) LĪDZ (DD/MM/GGGG)
SUMMA:
IZMAKSAS VEIDS:
5.2.3.6. ☐ PROCENTI (JA TIE NORĀDĪTI NOLĒMUMA/IZLĪGUMA)
JA UZTURĒŠANAS PRASĪBAS SUMMAI APRĒĶINA PROCENTUS, NORĀDĪT PROCENTU LIKMI:
PROCENTUS PIEMĒRO, SĀKOT NO: (DD/MM/GGGG)
5.2.3.7. ☐ MAKSĀJUMS GRAUDĀ (PRECIZĒT):
5.2.3.8. ☐ CITS MAKSĀJUMA VEIDS (NORĀDĪT):
5.3. IZMAKSAS UN IZDEVUMI
TIESAS NOLĒMUMĀ/IZLĪGUMĀ NOTEIKTS,
KA (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))
MAKSĀ (NORĀDĪT SUMMU)
SAŅĒMĒJAM: (UZVĀRDS UN VĀRDS(-I))

JA PIEVIENOTAS PAPILDU LAPAS, NORĀDĪT LAPU SKAITU:
VIETA: Rīga, Latvija DATUMS: 26/01/2012 (DD/MM/GGGG)
PARAKSTS UN/VAI IZCELSMES TIESAS ZĪMOGS:

Šeit jānorāda tiesāšanās izdevumi, kurus ir sedzis prasītājs, bet kuri ar tiesas nolēmumu ir jāsedz atbildētājam.

6. Norādiet aizpildīšanas vietu un datumu. Pārbaudiet, izdrukājiet, parakstiet, apzīmējiet un sašūnijiet veidlapu

II sadaļa. VI pielikuma veidlapas aizpildīšana. Šo veidlapu aizpilda **persona**, kura vēlas citā Eiropas Savienības dalībvalstī panākt nolēmuma atzīšanu, izpildāmības pasludināšanu vai izpildi uzturēšanas saistību lietā.

Valoda, kādā jāaizpilda veidlapa. Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietnē ir apkopota informācija par valodām, kurās ir jāaizpilda Regulas Nr.4/2009 pielikumu veidlapas. Lai noskaidrotu, kādā valodā dokumentus pieņem tā Eiropas Savienības dalībvalsts, kurai pieteikums tiks adresēts:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_lv.htm);
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties sadaļu *Sakari dalībvalstu starpā*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;

- 5) izvēlieties *Pieļaujamās valodas*;
- 6) veidlapa ir jāaizpilda valodā/-ās, kura norādīta sadaļā: *Valodas, kas pieņemamas dokumentu tulkojumos*.

Veidlapas aizpildīšana. Jāaizpilda tikai veidlapas B daļa. A daļu aizpildīs Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija (turpmāk – UGFA). Veidlapā norādītajai informācijai un pašai veidlapai ir jābūt tādā valodā, kādu pieļauj attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts. Tādēļ, aizpildot veidlapu, jārikojas šādi:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni;
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties *Veidlapas (1-9)*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;
- 5) izvēlieties *Pieteikuma veidlapa nolūkā panākt nolēmuma atzīšanu, pasludināt izpildāmību vai panākt tā izpildi uzturēšanas saistību lietā*;
- 6) aizpildiet veidlapu, norādot informāciju valodā, kādu pieļauj attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts;
- 7) pēc veidlapas aizpildīšanas nospiediet pogu lapas apakšējā kreisajā stūrī. Pirms tam pārliecinieties, ka izvēlnē vīrs minētās pogas automātiski ir izvēlēta atbilstošā valoda. Pēc pogas nospiešanas programma izveidos dokumentu, kurā veidlapas pamattekstis tiks automātiski pārveidots nepieciešamajā valodā;
- 8) izdrukājiēt un parakstiet minēto dokumentu.

Palīdzība veidlapas aizpildīšanā. Saistībā ar Regulas Nr.4/2009 piemērošanu un uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājiem/parādniekiem, kuri dzīvo citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, UGFA sniedz konsultācijas veidlapu aizpildīšanā. Ja Jums ir nepieciešama UGFA palīdzība, lūdzam sazināties ar tās darbiniekiem pa tālruņa numuriem: +37167830630 vai +37167814980 (katru darba dienu no plkst. 8.30 līdz 17.00). Palīdzība klātienē tiek sniegta katru darba dienu no 9:00 līdz 16:00, iepriekš telefoniski vienojoties par konkrētu pieņemšanas laiku.

Ja pieteikuma iesniedzējam ir maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss, pieteikuma iesniedzējs veidlapu var iesniegt latviešu valodā. UGFA veiks tās tulkošanu, pamatojoties uz *Ministru kabineta 2011.gada 19.jūlija noteikumu Nr.571 "Kārtība, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija īsteno centrālās iestādes funkcijas pārrobežu uzturlīdzekļu lietās"* 10.punktu.

Lūdzam iepazīties ar aizpildītas veidlapas paraugu (skatīt zemāk). Situācijas apraksts: *iesniedzējai Aigai Bērziņai ir 2 nepilngadīgi bērni (Inga Bērziņa un Nauris Bērziņš). Viņa ar bērniem dzīvo Latvijā, bet viņas bijušais vīrs un bērnu tēvs Alvis Bērziņš šobrīd dzīvo un pelna iztiku Apvienotajā Karalistē. Alvis Bērziņš nemaksā uzturlīdzekļus par viņa un Aigas Bērziņas kopīgajiem bērniem, lai gan to paredz Latvijas tiesas (Rīgas rajona tiesas) spriedums Nr.C1234567. Latvijas tiesā prasības pieteikums tika iesniegts pirms 18/06/2011 (ja Latvijas tiesā prasības pieteikums būtu iesniegts pēc 18/06/2011 atšķirtos veidlapas aizpildīšana). Aiga Bērziņa vēlas, lai spriedums tiktu atzīts Apvienotajā Karalistē.*

VI PIELIKUMS

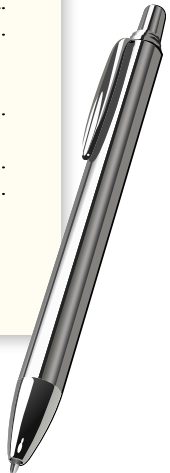
**PIETEIKUMA VEIDLAPA NOLŪKĀ PANĀKT NOLĒMUMA ATZĪŠANU, PASLUDINĀT IZPILDĀMĪBU VAI PANĀKT TĀ
IZPILDI UZTURĒŠANAS SAISTĪBU LIETĀ**

(56. UN 57. PANTS PADOMES 2008. GADA 18. DECEMBRA REGULA (EK) NR. 4/2009 PAR JURISDIKCIJU,
PIEMĒROJAMIEM TIESĪBU AKTIEM, NOLĒMUMU ATZĪŠANU UN IZPILDI UN SADARBĪBU UZTURĒŠANAS SAISTĪBU
LIETĀS)

A DAĻĀ: AIZPILDA IESNIEDZĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE

*A daļa Jums nav jāpilda.
To pildīs UGFA*

1. PIETEIKUMS
☐ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA ATZĪŠANU VAI ATZĪŠANU UN NOLĒMUMA IZPILDĀMĪBAS
PASLUDINĀŠANU (56. PANTA 5.2.1.9. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS)
☐ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA ATZĪŠANU (56. PANTA 2. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS)
☐ PIETEIKUMS PAR SAŅĒMĒJA DALĪBVALSTĪ PIEŅEMTA VAI ATZĪTA NOLĒMUMA IZPILDI (56. PANTA 1.
PUNKTA B) APAKŠPUNKTS)
2. **IESNIEDZĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE**
 - 2.1. NOSAUKUMS:
 - 2.2. ADRESE:
 - 2.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
 - 2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
 - 2.2.3. DALĪBVALSTS
☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEĶIJA
☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KIPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
☐ ŪNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA ☐
SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA
 - 2.3. TĀLR.:
 - 2.4. FAKSS:
 - 2.5. E-PASTA ADRESE:
 - 2.6. PIETEIKUMA NUMURS:
LŪGUMS IZSKATĪT KOPĀ AR PIETEIKUMU(-IEM) AR ŠĀDU(-IEM) ATSAUCES NUMURU(-IEM):
.....
 - 2.7. ATBILDĪGĀ PERSONA:
 - 2.7.1. UZVārds un vārds(-i):
 - 2.7.2. TĀLR.:
 - 2.7.3. E- PASTA ADRESE:
3. **SAŅĒMĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE**
 - 3.1. NOSAUKUMS:
 - 3.2. ADRESE:
 - 3.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
 - 3.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:

3.2.3.

DALĪBVALSTS

☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA
☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA
☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA

4.

PIETEIKUMAM PIEVIENOTIE DOKUMENTI* GADĪJUMĀ, JA NOLĒMUMS IR PIEŅEMTS KĀDĀ NO

DALĪBVALSTĪM

☐ NOLĒMUMA/IZLĪGUMA/PUBLISKA AKTA KOPIJA
☐ NOLĒMUMA/IZLĪGUMA/PUBLISKA AKTA IZRAKSTS, IZMANTOJOT I PIELIKUMĀ, II PIELIKUMĀ, Y
 PIELIKUMĀ VAI Z PIELIKUMĀ IEKĻAUTO VEIDLAPU
☐ I PIELIKUMĀ, II PIELIKUMĀ, Y PIELIKUMĀ VAI Z PIELIKUMĀ IEKĻAUTAS VEIDLAPAS SATURA
 TRANSLITERĀCIJA VAI TULKOJUMS
☐ VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ – NOLĒMUMA IZPILDĀMĪBAS PASLUDINĀŠANAI KOPIJA
☐ DOKUMENTS, KURĀ NORĀDĪTA PIESPIESTO, BET NESAMAKSĀTO MAKSĀJUMU SUMMA UN DIENA,
 KURĀ ŠT SUMMA IR APRĒĶINĀTA
☐ DOKUMENTS, KURĀ KONSTATĒTS, KA PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS IR SAŅĒMIS JURIDISKO PALĪDZĪBU
 VAI ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN TIESĀŠANĀS IZDEVUMU SEĢŠANAS
☐ DOKUMENTS, KURĀ KONSTATĒTS, KA PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS IR SAŅĒMIS BEZMAKSAS
 IZSKATĪŠANAS PROCESU IZCELSMES DALĪBVALSTS ADMINISTRATĪVĀ IESTĀDĒ UN IR APLIECINĀTS, KA
 VIŅŠ ATBILST FINANŠĪLĀJEM NOSACĪJUMIEM, LAI SAŅEMTU JURIDISKO PALĪDZĪBU VAI ATBRĪVOJUMU
 NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEĢŠANAS
☐ DOKUMENTS, KURĀ NOTEIKTAS PUBLISKAS ORGANIZĀCIJAS TIESĪBAS PRASĪT ATLĪDZĪBU PAR
 KREDITORAM SNIEGTĀJEM PAKALPOJUMIEM UN AR KURU PAMATO ŠĀDU PAKALPOJUMU APMAKSU
☐ CITS (NORĀDĪT):

5.

PIETEIKUMAM PIEVIENOTIE DOKUMENTI GADĪJUMĀ, JA NOLĒMUMS IR PIEŅEMTS TREŠĀ VALSTĪ**

☐ NOLĒMUMA PILNS TEKSTS
☐ IZCELSMES DALĪBVALSTS KOMPETENTAS IESTĀDES NOLĒMUMA APKOPOJUMS VAI IZRAKSTS
☐ DOKUMENTS, KURĀ NOTEIKTS, KA NOLĒMUMS IR IZPILDĀMS IZCELSMES DALĪBVALSTĪ UN, JA
 NOLĒMUMU PIEŅĒMUSI ADMINISTRATĪVĀ IESTĀDE, – DOKUMENTS, KAS APLIECINA, KA IZPILDĪTAS IR
 HĀGAS 2007. GADA KONVENCIJAS 19. PANTA

5.2.2.9.

PUNKTĀ NOTEIKTĀS PRASĪBAS

☐ JA ATBILDĒTĀJS NAV BIJIS KLĀT UN NAV TICIS PĀRSTĀVĒTS TIESVEDĪBĀ IZCELSMES VALSTĪ –
 DOKUMENTS VAI DOKUMENTI, KAS ATTIECĪGI APLIECINA TO, KA ATBILDĒTĀJS IR ATBILSTĪGI INFORMĒTS
 PAR TIESVEDĪBU UN VIŅAM IR BIJUSI IESPĒJA IZTEIKTIES VAI KA VIŅŠ IR ATBILSTĪGI INFORMĒTS PAR
 NOLĒMUMU UN VIŅAM IR BIJUSI IESPĒJA TO FAKTISKI UN JURIDISKI PĀRSŪDZĒT
☐ DOKUMENTS, KURĀ NORĀDĪTA PIESPIESTO, BET NESAMAKSĀTO MAKSĀJUMU SUMMA UN DIENA,
 KURĀ ŠT SUMMA IR APRĒĶINĀTA
☐ DOKUMENTS, KURĀ IR IETVERTA NODERĪGA INFORMĀCIJA PIEMĒROTU APRĒĶINU VEIKŠANAI
 GADĪJUMĀ, JA IR PIEŅEMTS NOLĒMUMS, KURĀ PAREDZĒTA AUTOMĀTISKA INDEKSĀCIJA
☐ DOKUMENTS, KURĀ NOTEIKS, KĀDĀ MĒRĀ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS IR IZMANTOJIS BEZMAKSAS
 JURIDISKO PALĪDZĪBU IZCELSMES DALĪBVALSTĪ
☐ CITS (NORĀDĪT):

PIETEIKUMA VEIDLAPAI PIEVIENOTO DOKUMENTU KOPĒJAIS SKAITS:

VIETA: (DD/MM/GGGG)

* Atbilstīgos gadījumos jāizdara atzīmes rūtiņās un dokumenti jānumurē tādā secībā, kā tie pievienoti.

** Atbilstīgos gadījumos jāizdara atzīmes rūtiņās un dokumenti jānumurē tādā secībā, kā tie pievienoti.

Jums veidlapu
jāsāk pildīt
no šīs vietas

IESNIEDZĒJAS CENTRĀLĀS IESTĀDES PILNVAROTAS AMATPERSONAS UZVārds UN PARAKSTS:

B DAĻA:

AIZPILDA PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS VAI VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ PERSONA/ IESTĀDE, KAS IR PILNVAROTA IESNIEDZĒJĀ DALĪBVALSTĪ AIZPILDĪT VEIDLAPU PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA VĀRDĀ

6. PIETEIKUMS

6.1. ☒ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA ATZĪŠANU VAI ATZĪŠANU UN NOLĒMUMA IZPILDĀMĪBAS

PASLUDINĀŠANU PIETEIKUMA PAMATS:

6.1.1. ☒ REGULAS (EK) Nr. 4/2009 IV NODAĻA, 2. IEDAĻA

6.1.2. ☐ 2007. GADA HĀGAS KONVENCIJA

6.1.2.1. NORĀDĪT ATZĪŠANAS UN IZPILDES PAMATU SASKAŅĀ AR HĀGAS 2007. GADA KONVENCIJAS 20. PANTU:

6.1.2.2. ATBILDĒTĀJS IR IERADIES VAI IR PĀRSTĀVĒTS TIESVEDĪBĀ IZCELSMES VALSTĪ:

JĀ ☐ NĒ ☐

6.1.3. ☐ SAŅĒMĒJAS DALĪBVALSTS TIESĪBU AKTI

6.1.4. ☐ CITS (NORĀDĪT):

6.2. ☐ PIETEIKUMS PAR TĀDA NOLĒMUMA IZPILDI,

KAS IR PIEŅEMTS VAI ATZĪTS PRASĪBAS SAŅĒMĒJĀ DALĪBVALSTĪ

2. Sniedziet informāciju
par nolēmumu

7. NOLĒMUMS

DATUMS UN ATSAUCES NUMURS: 23/02/2010, Nr.C1234567

IZCELSMES TIESA: Rīgas rajona tiesa (Riga District Court)

Šeit un turpmāk – pievērsiet uzmanību formai,
kāda jānorāda datums: DD/MM/GGGG

Šeit un turpmāk – uzvārdu norādiet pirms vārda.
Lietojiet uzrunu – “Ms” sievietēm un “Mr”
vīriešiem. Iekavās norādiet uzvārdu un vārdu bez
garumzīmēm un mikstinājuma zīmēm.

“Rīgas
rajona
tiesa”
angļu
valodā.

8. PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS

8.1. FIZISKA PERSONA:

8.1.1. UZVārds UN Vārds(-i): Ms Bērziņa Aiga (Berzina Aiga)

8.1.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: 26/04/1983, Cēsis (Cēsis)

8.1.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS*: 260483-12345

8.1.4. PILSONĪBA: Latvia

8.1.5. NODARBOŠANĀS: housewife

8.1.6. ĢIMENES STĀVOKLIS: divorced

“mājsaimniece” angļu valodā.

8.1.7. ADRESE:

“šķīries” angļu valodā.

8.1.7.1. LŪGUMS VĒRSTIES PIE (UZVārds UN Vārds(-i))**

8.1.7.2. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE: Ilmājas str. 10/4

8.1.7.3. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: Rīga, LV-1011

8.1.7.4. DALĪBVALSTS

☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA

☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KIPRA ☒ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA

☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA

☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA

8.1.8. TĀLR./E- PASTA ADRESE: +371 62123456, aiga.berzina@inbox.lv

Dzimšanas vietu norādiet
tādu, kāda tā ir jūsu pasē.

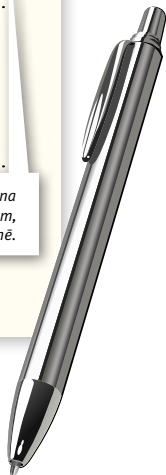
Varat lietot angļu un
starptautiski atpazīstamo valsts
nosaukumu arī tad, ja anketa ir
jāpilda citā ES oficiālajā valodā.

Uzticības persona un tās adrese tiek norādīta, ja persona
nevēlas, lai parādnieks uzzina tās dzīvesvietu. Piemēram,
gadījumos, kas saistīti ar iepriekšēju vardarbību ģimenē.

* Ja šī informācija ir pieejama.

** Gadījumos, kas saistīti ar vardarbību ģimenē (sk. Regulas 4/2009 57.panta 3.punktu)

“Ilmājas iela 10/4” angļu valodā. Lai izvairītos no
vēlākiem pārpratumiem, norādiet adresi angliki arī
tad, ja anketa ir jāpilda citā ES oficiālajā valodā.

- 8.1.9. SAŅĒMUSI: JURIDISKO PALĪDZĪBU: ☐ JĀ ☒ NĒ
- 8.1.9.1. ☐ JĀ ☒ NĒ
- 8.1.9.2. ATBRĪVOJUMU NO IZMAKSU UN IZDEVUMU SEGŠANAS: ☒ JĀ ☐ NĒ
- 8.1.9.3. BEZMAKSAS IZSKATĪŠANAS PROCESU KĀDĀ NO ADMINISTRATĪVĀM IESTĀDĒM, KAS UZSKAITĪTAS REGULAS (EK) NR. 4/2009 X PIELIKUMĀ: ☐ JĀ ☒ NĒ
- 8.1.10. VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA PĀRSTĀVJA (ADVOKĀTA) UZVārds, vārds(-i) un kontakta informācija:

Ja Jūs tiesvedības laikā iepriekš esat saņēmis/-usi juridisko palīdzību, ko apliecina Juridiskās palīdzības administrācijas lēmums, atzīmējiet "jā".

Latvijā prasītāji uztur līdzekļu piedziņas lietās ir atbrīvoti no tiesas izdevumu segšanas.

- 8.2. PUBLISKA ORGANIZĀCIJA:
- 8.2.1. NOSAUKUMS:
- 8.2.2. ADRESE:
- 8.2.2.1. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
- 8.2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTĀ VIETA UN PASTA INDEKSS:
- 8.2.2.3. DALĪBVALSTS
☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA
☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ ĀUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA
☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA
- 8.2.3. TĀLR./FAKSS:/E-PASTS:
- 8.2.4. TĀS PERSONAS UZVārds, kas pārstāv organizāciju izskatīšanas procedūrās (*):
- 8.2.5. ATBILDĪGĀ PERSONA PAR ŠO PIETEIKUMU:
- 8.2.5.1. UZVārds un vārds(-i):
- 8.2.5.2. TĀLR.:
- 8.2.5.3. FAKSS:
- 8.2.5.4. E-PASTA ADRESE:

Ja Jūs nezināt precīzu dzimšanas vietu, kāda tā ir norādīta parādnieka pase, norādiet dzimšanas valsti, ja tā Jums ir zināma.

4. Sniedziet informāciju par parādnieku

9. ATBILDĒTĀJS
- 9.1. UZVārds un vārds(-i): *Mr Bērziņš Alvis (Berzins Alvis)*
- 9.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA*: *27/03/1980, Latvija*
- 9.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS**: *270380-12345*
- 9.4. PILSONĪBA**: *Latvia*
- 9.5. PROFESIJA**: *driver*
- 9.6. ĢIMENES STĀVOKLIS**: *married*
- 9.7. ADRESE**:
- 9.7.1. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE: *Bradford BD5 7LX*
- 9.7.2. PILSĒTA/APDZĪVOTĀ VIETA UN PASTA INDEKSS: *Manchester*
- 9.7.3. DALĪBVALSTS
☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA
☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ ĀUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA
☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA ☒ APVIENOTĀ KARALISTE

"šoferis" angļu valodā.

"precējies" angļu valodā.

Šeit un turpmāk – ja Jums informācija nav pieejama, varat norādīt "–" vai "n/a".

10. JEBKĀDA CITA INFORMĀCIJA, KAS VAR PALĪDZĒT NOTEIKT ATBILDĒTĀJA ATRAŠANĀS VIETU:
Person has indicated on Facebook that he works for the company TESCO in Manchester

"Persona Facebook lapā norādījusi, ka strādā Mančestrā kompānijā TESCO" angļu valodā.

Ja parādnieka dzīvesvieta ir Apvienotajā Karalistē vai Dānijā, dzīvesvietas valsti ierakstiet pašrocīgi pēc veidlapas izdrukāšanas.

- * Ja šī informācija ir būtiska.
- ** Ja šādi dati pieejami

11. PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA VAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI*
- 11.1. ☐ 8. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS
- 11.2. ☐ 9. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS ATBILDĒTĀJS
- 11.3. ☒ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS ☐ ATBILDĒTĀJS

5. Norādiet personas, kurām pienākas uzturlīdzekļi

IR PĀRSTĀVIS**, KAS PĀRSTĀV ŠĀDAS(-U) PERSONAS(-U) INTERESES:

- 11.3.1. **A PERSONA**
- 11.3.1.1. UZVārds un vārds(-i): *Ms Bērziņa Inga (Berziņa Inga)*
- 11.3.1.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: *25/03/1997, Rīga (Rīga)*
- 11.3.1.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS (***): *250397-12345*
- 11.3.1.4. PILSONĪBA***: *Latvia*
- 11.3.1.5. PROFESIJA***: *pupil* "skolnieks" angļu valodā.
- 11.3.1.6. ĢIMENES STĀVOKLIS***:
- 11.3.2. **PERSONA B**
- 11.3.2.1. UZVārds un vārds(-i): *Mr Bērziņš Nauris (Berzins Nauris)*
- 11.3.2.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: *05/01/2005, Rīga (Rīga)*
- 11.3.2.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS***: *050105-12345*
- 11.3.2.4. PILSONĪBA***: *Latvia*
- 11.3.2.5. PROFESIJA***: *-*
- 11.3.2.1. ĢIMENES STĀVOKLIS***:
- 11.3.3. **PERSONA C**
- 11.3.3.1. UZVārds un vārds(-i):
- 11.3.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
- 11.3.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS***:
- 11.3.3.4. PILSONĪBA***:
- 11.3.3.5. PROFESIJA***:
- 11.3.3.6. ĢIMENES STĀVOKLIS***:

Šajā sadaļā jānorāda informācija par bērniem, kuriem pienākas uzturlīdzekļi.

12. **PARĀDNIĒKS**
- 12.1. ☐ 8. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS
- 12.2. ☒ 9. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS ATBILDĒTĀJS
- 12.3. ☐ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS ☐ ATBILDĒTĀJS
- IR PĀRSTĀVIS**, KAS PĀRSTĀV ŠĀDAS(-U) PERSONAS(-U) INTERESES:
- 12.3.1. UZVārds un vārds(-i):
- 12.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
- 12.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS*:
- 12.3.4. PILSONĪBA*:
- 12.3.5. PROFESIJA*:
- 12.3.6. ĢIMENES STĀVOKLIS*:

6. Norādiet parādnieku

13. **INFORMĀCIJA PAR MAKSĀJUMU, JA PIETEIKUMU IESNIEDZ KREDITORS**
- 13.1. ELEKTRONISKS MAKSĀJUMS
- 13.1.1. BANKAS NOSAUKUMS: *A/S Swedbank*
- 13.1.2. BIC VAI CITS ATBILSTĪGS BANKAS KODS: *HABALV2X*

7. Norādiet Jūsu bankas konta informāciju

- * Ja šādi dati pieejami
- ** Piemēram, persona, kam piešķirta vecāku atbildība vai aizgādība par pieaugušo.
- *** Ja šādi dati ir pieejami un/ vai būtiski

- 13.1.3. KONTA ĪPAŠNIEKS: Ms Aiga Bērziņa (Aiga Berzina)
- 13.1.4. BANKAS KONTA STARPTAUTISKAIS NUMURS (IBAN): LV56HABA123456789
- 13.2. SAMAKSA AR ČEKU
- 13.2.1. ČEKŠ IZDOTS UZ ŠĀDAS PERSONAS VĀRDA:
- 13.2.2. ČEKŠ JĀADREŠĒ
- 13.2.2.1. UZVārds UN Vārds(-i):
- 13.2.2.2. ADRESE:
- 13.2.2.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:
- 13.2.2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:
- 13.2.2.2.3. VALSTIS:
14. PAPILDU INFORMĀCIJA (ATTIECĪGĀ GADĪJUMĀ):

8. Norādiet
aizpildīšanas
vietu un datumu.
Pārbaudiet,
izdrukājiet un
parakstiet
veidlapu

VIETA: Rīga, Latvija, 26/01/2012 (DD/MM/GGGG)

PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA PARAKSTS: /Aiga Bērziņa/

UN, JA VAJADZĪGS:

TĀS PERSONAS/ĪESTĀDES UZVārds/NOSAUKUMS UN PARAKSTS, KAS IR PILNVAROTA IESNIEDZĒJĀ
DALĪBVALSTĪ AIZPILDĪT VEIDLAPU PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA VĀRDĀ:

.....

III sadaļa. **VII pielikuma veidlapas** aizpildīšana. Šo veidlapu aizpilda **persona**, kura vēlas citā Eiropas Savienības dalībvalstī saņemt nolēmumu vai nolēmuma grozīšanu uzturēšanas saistību lietā.

Valoda, kādā jāaizpilda veidlapa. Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietnē ir apkopota informācija par valodām, kurās ir jāaizpilda Regulas Nr.4/2009 pielikumu veidlapas. Lai noskaidrotu, kādā valodā dokumentus pieņem tā Eiropas Savienības dalībvalsts, kurai pieteikums tiks adresēts:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_lv.htm);
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties sadaļu *Sakari dalībvalstu starpā*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;
- 5) izvēlieties *Pieļaujamās valodas*;
- 6) veidlapa ir jāaizpilda valodā/-ās, kura norādīta sadaļā: *Valodas, kas pieņemas dokumentu tulkojumus*.

Veidlapas aizpildīšana. Jāaizpilda tikai veidlapas B daļa. A daļu aizpildīs Uzturēdzelkļu garantiju fonda administrācija (turpmāk – UGFA). Veidlapā norādītajai informācijai un pašai veidlapai ir jābūt tādā valodā, kādu pieļauj attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts. Tādēļ, aizpildot veidlapu, jārikojas šādi:

- 1) atveriet Eiropas tiesiskās sadarbības atlanta civillietās interneta vietni;
- 2) izvēlieties sadaļu *Ģimenes tiesības / Uzturēšanās saistības (Regula 4/2009)*;
- 3) kreisajā pusē izvēlieties *Veidlapas (1-9)*;
- 4) kā valsti izvēlieties attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;

- 5) izvēlieties *Pieteikuma veidlapa nolūkā saņemt nolēmumu vai nolēmuma grozījumu uzturēšanas saistību lietā*;
- 6) aizpildiet veidlapu, norādot informāciju valodā, kādu pieļauj attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts;
- 7) pēc veidlapas aizpildīšanas nospiediet pogu lapas apakšējā kreisajā stūrī. Pirms tam pārliecinieties, ka izvēlnē virs minētās pogas automātiski ir izvēlēta atbilstošā valoda. Pēc pogas nospiešanas programma izveidos dokumentu, kurā veidlapas pamatteksts tiks automātiski pārveidots nepieciešamajā valodā;
- 8) izdrukājiet un parakstiet minēto dokumentu.

Palīdzība veidlapas aizpildīšanā. Saistībā ar Regulas Nr.4/2009 piemērošanu un uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājiem/parādniekiem, kuri dzīvo citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, UGFA sniedz konsultācijas veidlapu aizpildīšanā. Ja Jums ir nepieciešama UGFA palīdzība, lūdzam sazināties ar tās darbiniekiem pa tālruņa numuriem: +37167830630 vai +37167814980 (katru darba dienu no plkst. 8.30 līdz 17.00). Palīdzība klātienē tiek sniegta katru darba dienu no 9:00 līdz 16:00, iepriekš telefoniski vienojoties par konkrētu pieņemšanas laiku.

Ja pieteikuma iesniedzējam ir maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss, pieteikuma iesniedzējs veidlapu var iesniegt latviešu valodā. UGFA veiks tās tulkošanu, pamatojoties uz *Ministru kabineta 2011.gada 19.jūlija noteikumu Nr.571 "Kārtība, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija īsteno centrālās iestādes funkcijas pārrobežu uzturlīdzekļu lietās"* 10.punktu.

Lūdzam iepazīties ar aizpildītas veidlapas paraugu (skatīt zemāk). Situācijas apraksts: *iesniedzējai Aigai Bērziņai ir nepilngadīgs bērns (Nauris Bērziņš). Viņa ar bērnu dzīvo Latvijā, bet bērna tēvs Alvis Krūmiņš šobrīd dzīvo un pelna iztiku Apvienotajā Karalistē. Aiga Bērziņa vēlas, lai Apvienotajā Karalistē tiktu pieņemts spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu. Alvis Krūmiņš sevi par tēvu neatzīst.*

VII PIELIKUMS

PIETEIKUMA VEIDLAPA NOLŪKĀ SAŅEMT NOLĒMUMU VAI NOLĒMUMA GROZĪJUMU UZTURĒŠANAS SAISTĪBU LIETĀ

(56. UN 57. PANTS PADOMES 2008. GADA 18. DECEMBRA REGULA (EK) NR. 4/2009 PAR JURISDIKCIJU, PIEMĒROJAMIEM TIESĪBU AKTIEM, NOLĒMUMU ATZĪŠANU UN IZPILDI UN SADARBĪBU UZTURĒŠANAS SAISTĪBU LIETĀS)

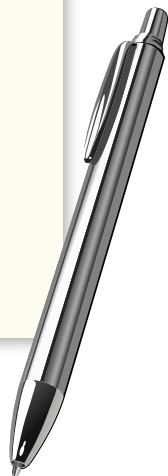
A DAĻA: AIZPILDA IESNIEDZĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE

1.

PIETEIKUMS

- ☐ PITEIKUMS PAR NOLĒMUMA SAŅEMŠANU (56. PANTA 1. PUNKTA C) APAKŠPUNKTS)
- ☐ PITEIKUMS PAR NOLĒMUMA SAŅEMŠANU (56. PANTA 1. PUNKTA D) APAKŠPUNKTS)
- ☐ PITEIKUMS PAR NOLĒMUMA GROZĪŠANU (56. PANTA 1. PUNKTA E) APAKŠPUNKTS)
- ☐ PITEIKUMS PAR NOLĒMUMA GROZĪŠANU (56. PANTA 1. PUNKTA F) APAKŠPUNKTS)

A daļa Jums nav jāpilda.
To pildīs UGFA

☐ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA GROZĪŠANU (56. PANTA 2. PUNKTA B) APAKŠPUNKS)

☐ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA GROZĪŠANU (56. PANTA 2. PUNKTA C) APAKŠPUNKS)

2. **IESNIEDZĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE**

2.1. NOSAUKUMS:

2.2. ADRESE:

2.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:

2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:

2.2.3. DALĪBVALSTS

☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEĶIJA

☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA

☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA ☐

SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA

2.3. TĀLR.:

2.4. FAKSS:

2.5. E-PASTA ADRESE:

2.6. PIETEIKUMA NUMURS:

LŪGUMS IZSKATĪT KOPĀ AR PIETEIKUM(-IEM) AR ŠĀDU(-IEM) ATSAUCES NUMURU(-IEM):

2.7. ATBILDĪGĀ PERSONA PAR ŠO PIETEIKUMU:

2.7.1. UZVārds un vārds(-i):

2.7.2. TĀLR.:

2.7.3. E-PASTA ADRESE:

3. **SAŅĒMĒJA CENTRĀLĀ IESTĀDE**

3.1. NOSAUKUMS:

3.2. ADRESE:

3.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:

3.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:

3.2.3. DALĪBVALSTS

☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEĶIJA

☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA

☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA ☐

SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA

4. **VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ PIETEIKUMAM PIEVIENOTIE DOKUMENTI***

☐ SAŅĒMĒJAS DALĪBVALSTS LĒMUMS, AR KURU NORAIĀDA ATZĪŠANU VAI IZPILDĀMĪBAS

PASLUDINĀŠANU

☐ GROZĀMĀ NOLĒMUMA KOPIJA

☐ GROZĀMĀ NOLĒMUMA IZRAKSTS

☐ DOKUMENTS(-I), KAS APLIECINA IZMAIŅAS IEŅĒMUMOS VAI JEBKĀDAS CITAS

SITUĀCIJAS IZMAIŅAS

☐ DZIMŠANAS APLIECĪBA(-AS) VAI LĪDZVĒRTĪGI DOKUMENTI

☐ RADNIECĪBAS ATZĪŠANA NO PARĀDNIKA PUSES

☐ DOKUMENTS(-I), KAS APLIECINA BIOLOĢISKU RADNIECĪBU

☐ KOMPETENTAS IESTĀDES LĒMUMS PAR RADNIECĪBU

☐ ĢENĒTISKO PĀRBAUŽU REZULTĀTI

* Atzīmes rūtiņās jāizdara un dokumenti jānumurē tādā secībā, kā tie pievienoti.

- ☐ ADOPCIJAS APĻIECĪBA
- ☐ LAULĪBAS APĻIECĪBA VAI DOKUMENTS PAR LĪDZVĒRTĪGĀM ATTIECĪBĀM
- ☐ DOKUMENTS, KAS APĻIECINA ŠĶIRŠANĀS/NOŠĶIRŠANĀS DATUMU
- ☐ DOKUMENTS(-I), KAS APĻIECINA PUŠU KOPDZĪVI
- ☐ APĻIECĪBA(-S) PAR MĀCĪBĀM
- ☐ DOKUMENTS(-I), KAS APĻIECINA FINANSIĀLO SITUĀCIJU
- ☐ CITS (NORĀDĪT):

PIETEIKUMA VEIDLAPAI PIEVIENOTO DOKUMENTU KOPĒJAIS SKAITS:

VIETA: (DD/MM/GGGG)

IESNIEDZĒJAS CENTRĀLĀS IESTĀDES PILNVAROTAS AMATPERSONAS UZVārds UN PARAKSTS:

.....

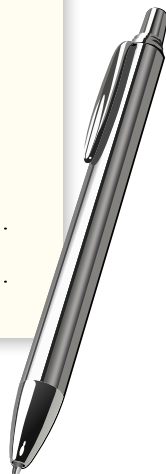
B DAĻĀ: AIZPILDA PIETEĪCS VAI VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ PERSONA/ IESTĀDE, KAS IR PILNVAROTA IESNIEDZĒJĀ DALĪBVALSTĪ AIZPILDĪT VEIDLAPU PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA VĀRDĀ

5. **PIETEIKUMS**
- 5.1. ☒ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA SAŅĒMŠANU
- 5.1.1. ☒ RADNIECĪBA NAV NOTEIKTA
- 5.1.2. ☒ NAV LĒMUMA
- 5.1.3. ☐ NAV IESPĒJAMS ATZĪT UN PASLUDINĀT PAR IZPILDĀMU ESOŠU NOLĒMUMU
- 5.1.4. ☒ PIEPRASĪTĀ SUMMA: *250 EUR per month*
- 5.2. ☐ PIETEIKUMS PAR NOLĒMUMA GROZĪŠANU
- 5.2.1. ☐ NOLĒMUMS PIENĒMTS SAŅĒMĒJĀ DALĪBVALSTĪ
- 5.2.2. ☐ NOLĒMUMS PIENĒMTS VALSTĪ, KURĀ NAV SAŅĒMĒJA DALĪBVALSTS
- 5.2.3. (DD/MM/GGGG) UN NOLĒMUMA ATSAUCES NUMURS:
- 5.2.4. IZCELSMES TIESA:
- 5.2.5. APSTĀKĻU IZMAIŅAS:
- ☐ IZMAIŅAS IENĀKUMOS:
- ☐ PERSONAI/ PERSONĀM, KURĀM PIEPRASA VAI KURĀM JĀMAKSĀ UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI
- ☐ PERSONAI, KURĀ IR GALVENĀ ATBILDĪGĀ PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI (KURĀM)
- PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻUS VAI KURAI TIE JĀIZMAKSĀ
- ☐ PARĀDNIĒKAM
- ☐ IZMAIŅAS IZMAKSĀS:
- ☐ PERSONAI/ PERSONĀM, KURĀM PIEPRASA VAI JĀIZMAKSĀ UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI
- ☐ PERSONAI, KURĀ IR GALVENĀ ATBILDĪGĀ PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI (KURĀM)
- PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻUS VAI KURAI TIE JĀIZMAKSĀ
- ☐ PARĀDNIĒKAM
- ☐ IZMAIŅAS BĒRNA (BĒRNU) SITUĀCIJĀ
- ☐ ĢIMENES STĀVOKĻA IZMAIŅAS:
- ☐ PERSONAI/ PERSONĀM, KURĀM PIEPRASA VAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI
- ☐ PERSONAI, KURĀ IR GALVENĀ ATBILDĪGĀ PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI (KURĀM) PIEPRASA
- UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS
- ☐ PARĀDNIĒKAM
- ☐ CITS (NORĀDĪT):
- 5.2.6. PIEPRASĪTAIS(-IE) GROZĪJUMS(-I)
- ☐ UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU SUMMAS PALIELINĀŠANA (NORĀDĪT):

1. Norādiet pieteikuma veidu un informāciju par tā būtību

"250 eiro mēnesī" angļu valodā.

Šis un nākamie 5.2. sadaļas punkti būtu jāatzīmē, ja Latvijas vai citas valsts tiesa būtu pieņēmusi nolēmumu, bet persona vēlētos to mainīt. Zemāk būtu jānorāda tiesas nosaukums, nolēmuma numurs, apstākļu izmaiņas un informāciju par grozījuma būtību.

Jums veidlapu jāsak pildīt no šīs vietas

2. Sniedziet informāciju par sevi

- ☐ UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU SUMMAS SAMAZINĀŠANA (NORĀDĪT):
- ☐ IZMAIŅAS MAKSĀJUMU GRAFIKĀ (NORĀDĪT):
- ☐ IZMAIŅAS MAKSĀJUMU VEIKŠANAS KĀRTĪBĀ (NORĀDĪT):
- ☐ IZMAIŅAS MAKSĀJUMU VEIDĀ (NORĀDĪT):
- ☐ UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻU MAKSĀŠANAS PIENĀKUMA IZBEIGŠANĀS (NORĀDĪT):
- ☐ CITS (NORĀDĪT):

Šeit un turpmāk – uzvārdu norādiet pirms vārda. Iekavās norādiet uzvārdu un vārdu bez garumzīmēm un mīkstīnājuma zīmēm.

6. PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS

6.1. UZVārds un vārds(-i): *Ms Bērziņa Aiga (Berzina Aiga)*

6.2. ADRESE:

6.2.1. LŪGUMS VĒRSTIES PIE: (UZVārds un vārds(-i))*

6.2.2. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE: *Ilmajas str. 10/4*

6.2.3. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: *Rīga, LV-1011*

6.2.4. DALĪBVALSTS

- ☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA
- ☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☒ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
- ☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA
- ☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA

"Ilmajas iela 10/4" angļu valodā. Lai izvairītos no vēlākiem pārpratumiem, norādiet adresi angliiski arī tad, ja anketa ir jāpilda citā ES oficiālajā valodā.

6.3. TĀLR./E-PASTA ADRESE: *+371 62123456, aiga.berzina@inbox.lv*

Dzimšanas vietu norādiet tādu, kāda tā ir jūsu pašē.

6.4. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: *26/04/1983, Cēsis (Cēsis)*

6.5. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS*: *260483-12345*

6.6. PILSONĪBA: *Latvia*

6.7. NODARBOŠANĀS: *shop assistant*

6.8. ĢIMENES STĀVOKLIS: *single*

"pārdevējs" angļu valodā.

Varat lietot angliisku un starptautiski atpazīstamo valsts nosaukumu arī tad, ja anketa ir jāpilda citā ES oficiālajā valodā.

6.9. VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA PĀRSTĀVJA (ADVOKĀTA)

UZVārds, vārds(-i) un kontaktinformācija:

7. ATBILDĒTĀJS

7.1. UZVārds un vārds(-i): *Mr Krūmiņš Alvis (Krumins Alvis)*

7.2. ADRESE**:

7.2.1. IELA UN NUMURS/PASTA KASTE: *Bradford BD5 7LX*

7.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS: *Manchester*

7.2.3. DALĪBVALSTS

- ☐ BEĻĢIJA ☐ BULGĀRIJA ☐ ČEHIJAS REPUBLIKA ☐ VĀCIJA ☐ IGAUNIJA ☐ ĪRIJA ☐ GRIEKIJA
- ☐ SPĀNIJA ☐ FRANCIJA ☐ ITĀLIJA ☐ KĪPRA ☐ LATVIJA ☐ LIETUVA ☐ LUKSEMBURGA
- ☐ UNGĀRIJA ☐ MALTA ☐ NĪDERLANDE ☐ AUSTRIJA ☐ POLIJA ☐ PORTUGĀLE ☐ RUMĀNIJA
- ☐ SLOVĒNIJA ☐ SLOVĀKIJA ☐ SOMIJA ☐ ZVIEDRIJA ☒ APVIENOTĀ KARALISTE

Šeit un turpmāk – ja Jums informācija nav pieejama, varat norādīt "–" vai "n/a".

7.3. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA*: *27/03/1980, Latvia*

7.4. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS: *270380-12345*

7.5. PILSONĪBA*: *Latvia*

7.6. PROFESIJA*: *driver*

7.7. ĢIMENES STĀVOKLIS*: *married*

"soferis" angļu valodā.

"neprecējies" angļu valodā.

Ja Jūs nezināt precīzu dzimšanas vietu, kāda tā ir, norādīta parādnieka pašē, norādiet dzimšanas valsti, ja tā Jums ir zināma.

8. JEBKĀDA CITA INFORMĀCIJA, KAS VAR PALĪDZĒT NOTEIKT ATBILDĒTĀJA ATRAŠANĀS VIETU: *Person has indicated on Facebook that he works for the company TESCO in Manchester*

"Persona Facebook lapā norādījusi, ka strādā Mančestrā kompānijā TESCO" angļu valodā.

* Ja šādi dati pieejami

** Ja šādi dati pieejami

9. **PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA VAI KURAI PIENĀKAS UZTURĒŠANAS LĪDZEKĻI ***

9.1. ☐ 6. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS

9.2. ☐ 7. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS ATBILDĒTĀJS

9.3. ☒ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS ☐ ATBILDĒTĀJS

IR PĀRSTĀVIS*, KAS PĀRSTĀV ŠĀDAS(-U) PERSONAS(-U) INTERESES:

9.3.1. **APERSONA**

9.3.1.1. UZVārds un vārds(-i): *Mr Bērziņš Nauris (Berziņš Nauris)*

9.3.1.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA: *05/01/2005, Rīga (Rīga)*

9.3.1.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS (""): *050105-12345*

9.3.1.4. PILSONĪBA**: *Latvia*

9.3.1.5. PROFESĪJA**: *-*

9.3.1.6. ĢIMENES STĀVOKLIS**: *-*

9.3.1.7. UZTURĒŠANAS SAISTĪBAS IZRIET NO ŠĀDĀM ATTIECĪBĀM:

☒ RADNIECĪBA (PRECIZĒT SAIKNI): *father - son*

"tēvs - dēls" angļu valodā.

☐ LAULĪBA

☐ LAULĪBAI LĪDZĪGAS ATTIECĪBAS

☐ SAVIENĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):

☐ CITAS (NORĀDĪT):

9.3.2. **PERSONA B**

9.3.2.1. UZVārds un vārds(-i):

9.3.2.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:

9.3.2.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS (*):

9.3.2.4. PILSONĪBA**:

9.3.2.5. PROFESĪJA**:

9.3.2.6. ĢIMENES STĀVOKLIS**:

9.3.2.7. UZTURĒŠANAS SAISTĪBAS IZRIET NO ŠĀDĀM ATTIECĪBĀM:

☐ RADNIECĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):

☐ LAULĪBA

☐ LAULĪBAI LĪDZĪGAS ATTIECĪBAS

☐ SAVIENĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):

☐ CITAS (NORĀDĪT):

9.3.3. **PERSONA C**

9.3.3.1. UZVārds un vārds(-i):

9.3.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:

9.3.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS (*):

9.3.3.4. PILSONĪBA**:

9.3.3.5. PROFESĪJA**:

9.3.3.6. ĢIMENES STĀVOKLIS**:

9.3.3.7. UZTURĒŠANAS SAISTĪBAS IZRIET NO ŠĀDĀM ATTIECĪBĀM:

☐ RADNIECĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):

☐ LAULĪBA

☐ LAULĪBAI LĪDZĪGAS ATTIECĪBAS

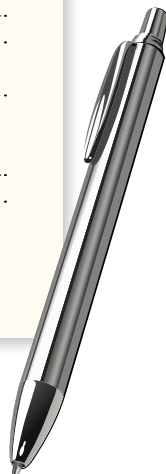
☐ SAVIENĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):

☐ CITAS (NORĀDĪT):

* Piemēram, persona, kam piešķirta vecāku atbildība, vai aizgādība par pieaugušo.

** Ja šādi dati pieejami un/vai ir būtiski.

4. Norādiet personas, kurām pienākas uzturliedzekļi

10. **PARĀDNIKS**
- 10.1. ☐ 6. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS
- 10.2. ☒ 7. PUNKTĀ NORĀDĪTAIS ATBILDĒTĀJS
- 10.3. ☐ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS ☐ ATBILDĒTĀJS
- IR PĀRSTĀVIS*, KAS PĀRSTĀV ŠĀDAS(-U) PERSONAS(-U) INTERESES:
- 10.3.1. UZVārds un vārds(-i):
- 10.3.2. DZIMŠANAS DATUMS (DD/MM/GGGG) UN VIETA:
- 10.3.3. PERSONAS KODS VAI SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS (****)
- 10.3.4. PILSONĪBA*
- 10.3.5. PROFESIJA*
- 10.3.6. ĢIMENES STĀVOKLIS*
- 10.3.7. UZTURĒŠANAS SAISTĪBAS IZRIET NO ŠĀDĀM ATTIECĪBĀM:
- ☐ RADNIECĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):
- ☐ LAULĪBA
- ☐ LAULĪBAI LĪDZĪGAS ATTIECĪBAS
- ☐ SAVIENĪBA (PRECIZĒT SAIKNI):
- ☐ CITAS (NORĀDĪT):

11. **INFORMĀCIJA PAR TO PERSONU FINANSIĀLO STĀVOKLI, UZ KURĀM ATTIECAS PIETEIKUMS (NORĀDĪT TIKAI TO INFORMĀCIJU, KAS IR BŪTISKA, LAI SAŅĒMTU VAI GROZĪTU NOLĒMUMU)**

- 11.1. VALŪTA
- ☐ EURO (EUR) ☐ BULGĀRIJAS LEVA (BGL) ☐ ČEHIJAS KRONA (CZK)
- ☐ IGAUNIJAS KRONA (EEK) ☐ ŪNGĀRIJAS FORINTS (HUF) ☐ LIETUVAS LITS (LTL)
- ☒ LATVIJAS LATS (LVL) ☐ POLIJAS ZLOTS (PLN) ☐ RUMĀNIJAS LEJA (RON)
- ☐ ZVIEDRIJAS KRONA (SEK) ☐ CITA VALŪTA (NORĀDĪT ISO KODU):
- 11.2. PERSONAS (PERSONAS), KURAM PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAM TIE PIENAKAS, UN PERSONA, KURA IR GALVENOKĀRT ATBILDĪGA PAR MINĒTO(-AJAM) PERSONU(-AM)
- 11.2.1. **IEŅĀKUMI PIRMS NODOKĻU NOMAKSAS**

☒ MĒNEŠT ☐ GADĀ	PERSONA, KURA IR GALVENĀ ATBILDĪGA PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAI TIE PIENAKAS	TĀS PERSONAS PĀRREIZĒJAIS LAULĀTĀIS VAI PARTNERIS, KURA IR GALVENĀ ATBILDĪGA PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAI TIE PIENAKAS	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAI TIE PIENAKAS (A PERSONA)	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAI TIE PIENAKAS (B PERSONA)	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZKĻUS VAI KURAI TIE PIENAKAS (C PERSONA)
ALGA (TOSTARP GRAUDĀ SAŅĒMTAIS), VECUMA PENSĪJA, INVALIDITĀTES PENSĪJA, UZTURĒŠANAS LĪDZKĻU IKGADĒJIE IEŅĀKUMI, RENTE, MŪŽA RENTE, BEZDARBNIKĀ PABALSTS	320				
IEŅĀKUMI ĀRPUS DARBA SAMAKSAS					
IEŅĀKUMI NO VĒRTSPĀPIRIEM, KUSTAMĀ ĪPAŠUMA, NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA					
CITI IEŅĀKUMU AVOTI					
KOPĀ	320				

* JA ŠĀDI DATI PIEEJAMI UN/VAI IR BŪTISKI.

11.2.2. IZMAKSAS

☒ MĒNESĪ ☐ GADĀ	PERSONAI, KURA IR GALVENĀ ATBILDĪGĀ PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKLUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS	TĀS PERSONAS PAŠREIZĒJAIS LAULĀTAIS VAI PARTNERIS, KURA IR GALVENĀ ATBILDĪGĀ PAR PERSONU (PERSONĀM), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKLUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKLUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS (A PERSONA)	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKLUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS (B PERSONA)	PERSONA(-S), KURAI(-ĀM) PIEPRASA UZTURĒŠANAS LĪDZEKLUS VAI KURAI TIE PIENĀKAS (C PERSONA)
NODOKĻI UN NODEVAS					
APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS, OBLIGĀTĀS SOCIĀLĀS UN PROFESIONĀLĀS IEMAKSAS					
ĪRE, KOPĪPAŠUMA IZMAKSAS, NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA AIZŅĒMUMU ATMAKSA	120				
IZDEVUMI PAR PĀRTIKU UN APĢĒRBU	90	150			
MĒDICĪNAS IZDEVUMI	20	40			
UZTURLĪDZEKLŪ PENSIJAS TREŠĀM PERSONĀM SAKANĀ AR JURIDISKĀM SAISTĪBĀM UN/VAI IZDEVUMI PAR CITIEM APGĀDĀJAMAJIEM, UZ KURIEM NEATTIECAS PIETEIKUMS					
BĒRNU SKOLAS IZDEVUMI					
KUSTAMĀ ĪPAŠUMA AIZŅĒMUMU ATMAKSA, CITI PARĀDI					
CITI IZDEVUMI	50	100			
KOPĀ	280	290			

11.2.3. CITI AKTĪVI

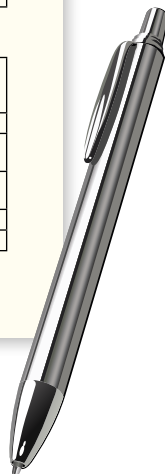
11.3. PARADNIEKS

11.3.1. IENĀKUMI PIRMS NODOKĻU NOMAKSAS

☒ MĒNESĪ ☐ GADĀ	PARĀDNIKS	PARĀDNIKA PAŠREIZĒJAIS LAULĀTAIS VAI PARTNERIS
ALGA (TOSTARP GRAUDĀ SAŅEMTAIS), VECUMA PENSĪJA, INVALIDITĀTES PENSĪJA, UZTURĒŠANAS LĪDZEKLĪ, IKGADĒJIE IENĀKUMI RENTE, MŪŽA RENTE, BEZDARBNIEKĀ PABALSTS	approx. 1500 EUR	
IENĀKUMI ĀRPUS DARBA SAMAKSAS		
IENĀKUMI NO VĒRTSPAPĪRIEM, KUSTAMĀ ĪPAŠUMA, NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA		
CITI IENĀKUMU AVOTI		
KOPĀ	approx. 1500 EUR	

11.3.2. IZMAKSAS

☐ MĒNESĪ ☐ GADĀ	PARĀDNIKS	PARĀDNIKA PAŠREIZĒJAIS LAULĀTAIS VAI PARTNERIS
NODOKĻI UN NODEVAS		
APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS, OBLIGĀTĀS SOCIĀLĀS UN PROFESIONĀLĀS IEMAKSAS		
ĪRE, KOPĪPAŠUMA IZMAKSAS, NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA AIZŅĒMUMU ATMAKSA		
IZDEVUMI PAR PĀRTIKU UN APĢĒRBU		
MĒDICĪNAS IZDEVUMI		

UZTURĪDZEKĻU PENSIJAS TREŠĀM PERSONĀM SASKAŅĀ AR JURIDISKĀM SAISTĪBĀM UN/VAI IZDEVUMI PAR CITIEM APĢĀDĀJAMAJIEM, UZ KURIEM NEATTIECAS PIETEIKUMS		
BĒRŅU SKOLAS IZDEVUMI		
KUSTAMĀ ĪPAŠUMA AIZŅĒMUMU ATMAKSA, CITI PARĀDI		
CITI IZDEVUMI		
KOPĀ		

7. Norādiet Jūsu bankas konta informāciju

"automašīna VW Golf" angļu valodā.

11.3.3. CITI AKTĪVI *Car VW Golf*

12. INFORMĀCIJA PAR MAKSĀJUMU, JA PIETEIKUMU IESNIEDZ KREDITORS

12.1. ELEKTRONISKS MAKSĀJUMS

12.1.1. BANKAS NOSAUKUMS: *A/S Swedbank*

12.1.2. BIC VAI CITŠ ATBILSTĪGS BANKAS KODS: *HABALV2X*

12.1.3. KONTA ĪPAŠNIEKS: *Ms Aiga Bērziņa (Aiga Bērziņa)*

12.1.4. BANKAS KONTA STARPTAUTISKAIS NUMURS (IBAN): *LV56HABA123456789*

12.2. SAMAKSA AR ČĒKU

12.2.1. ČĒKS IZDOTS UZ ŠĀDAS PERSONAS VĀRDA:

12.2.2. ČĒKS JĀADRESĒ

12.2.2.1. UZVĀRDS UN VĀRDS(-I):

12.2.2.2. ADRESE:

12.2.2.2.1. ĪELA UN NUMURS/PASTA KASTE:

12.2.2.2.2. PILSĒTA/APDZĪVOTA VIETA UN PASTA INDEKSS:

12.2.2.2.3. VALSTS:

13. PAPILDU INFORMĀCIJA (VAJADZĪBAS GADĪJUMĀ):

8. Norādiet aizpildīšanas vietu un datumu. Pārbaudiet, izdrukājiet un parakstiet veidlapu

VIETA: *Rīga, Latvia, 26/01/2012* (DD/MM/GGGG)

PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA PARAKSTS: */Aiga Bērziņa/*

UN, JA VAJADZĪGS:

TĀS PERSONAS/ISTĀDES UZVĀRDS/NOSAUKUMS UN PARAKSTS, KAS IR PILNVAROTA IESNIEDZĒJĀ DALĪBVALSTĪ AIZPILDĪT VEIDLAPU PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA VĀRDĀ: